

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. október 14.

bb f. a közhivatalokban javítják a dolgozók munkakörülményeit

i hi/gg/m/fm

1961. október 14.

a közalkalmazottak szakszervezetének határozatára ebben a hónapban ellenőrzik a munkafeltételeket a közhivatalokban, állami intézményekben, a fővárosban 130 tanácsi és egyéb hivatal mintegy 35.000 dolgozóját érinti a szakszervezetnek ez az újszerű kezdeményezése, amelynek legfőbb célja: a hivatalok egészségügyi helyzetének további javítása, hatáson egészségvédelmi felvilágosító munka a betegségek megelőzésére.

a szakszervezeti bizottságok az észlelt hiányosságokra felhívják a hivatalvezetők figyelmét, az 5. kerületi tanácsnál megtartott vizsgálat eredménye, hogy a felfedett hibák kiküszöbölésére - az irodahelyiségek szellőztetésének, világításának javítására, az épületen belüli kisebb baleseti veszélyforrások megszüntetésére - a tanács mintegy 30.000 forintot irányzott elő. a 14. kerületi tanácsnál szakszervezeti taggyűlésen foglalkoztak a munkakörülményekkel, a tanács végrehajtó bizottsága is sorra megvizsgálta az irodahelyiségek felszereltségét, a dolgozók elhelyezését, ennek eredményeként jelentős összeget fordítanak új irodabútorok beszerzésére, a régi berendezés felújítására, az épület festésére, a 16. kerületi tanácsnál többi között önálló konyha felállítását vették tervbe, óbudán a takarítószemélyzetnek a meglévő mosdó mellé zuhanyozót is építenek.

a beteglétszám csökkentésére a közhivatalok és intézmények társadalombiztosítási tanácsai megvizsgálják a táppénzes létszám alakulását, felkutatják a leggyakoribb betegségek okait, s intézkedéseket kezdeményeznek a beteglétszám csökkentésére, fokozottan ellenőrzik az sztk-kifizetőhelyek munkáját, s a közhivatalokban egészségügyi előadásokat és filmvetítéseket rendeznek.

/mti/

6-R

L. Zolt

- 1 -

bb 2. a fővárosi tanács szimfónikus zenekarának jubileumi hangversenye

i fe/tm/m/fm

1961. október 14.

a fővárosi tanács szimfónikus zenekara most ünnepli megalakulásának 15. évfordulóját. az együtt. és németh amadé, operaházi karnagy vezetésével jelentős érdemeket szerzett a klasszikus muzsika népszerűsítésével. jubileumi hangversenyt október 27-én tartják. a műsoron muszorgszkij: egy éj a kopár hegyen, Liszt: esz-dur zongoraversenye - zempléni kornél előadásában - és beethoven: 9. szimfóniájának zárótétele szerepel. szólolisták: moldován stefania, svéd néra, bartha alfons, és veres gyula. közreműködik a fővárosi énekkar, karigazgató péter józsef.

/mti/

bb 3. a háromlángos néprádiótól az „olasz fazonu”, televízióig - már 24 különböző típusú rádió és hatféle televízió készül - „holt cikk”, lett a rézkaru csillár, a kézi hajtású mosógép és még sokszáz elavult villamossági cikk - az értékeesebb árukat keresik a vásárlók

i ta/hné/m/ki

1961. október 14.

a belkereskedelmi évi forgalmi jelentései tükrözik a lakosság igényeinek növekedését anyagi helyzetének javulását, az ipari termelés alakulását és a cikkek minőségének javulását is. a rádió- és villamossági cikk nagykereskedelmi vállalat felmérte, hogy a közönség igényei miként alakultak az elmúlt tíz esztendőben. a villamossági és a rádió-üzletek forgalma arról „arulkodik”, hogy hazánk lakossága egyre igényesebb. sokszáz olyan cikk van, amelyet tíz éve még kerestek, ma viszont már a nevüket is elfelejtették. így járt például a néprádió is. 1951-1953-ban legtöbbször háromlángos a kossuth és a petőfi adó vételére alkalmas rádiót vettek. az eladott rádiók átlagára ebben az időben 816 forint volt. ma már 1800 forint, ami azt jelenti, hogy mindenki legalább világhíres super rádiót vásárol.

az ipar ennek a változásnak megfelelően átszervezte munkáját, kibővítette termékeit. 1961-ben az orion, a székesfehérvári villamossági - televízió és rádió készülékek gyára és a telefongyar már 24 különböző típusú rádiókészüléket és hatféle televízió készüléket gyárt, ehhez a kereskedelem még külföldről is vásárol választék-bővítés céljából néhány típust. a híradástechnikai cikkek minősége és felépítése is megváltozott, mivel ezekkel szemben a vásárlóközönség egyre nagyobb követelményeket támaszt. a gyárakban az egyszerű 3 lángrészes rádió, a fadóbozós szikra magnetofon helyett ma már lapos, 110 fokos képcsővel felszerelt, ugynevezett „olasz fazonu”, televíziókat műanyag házú, magasérzékenységű magnetofonokat és apró tranzisztoros szórórádiókat gyártanak sorozatban. /folyt.köv./

- 2 -

605 R

bb 3. /a háromlángos ... 1. folyt./ m

ezekkel a legújabb cikkekkel, amelyeknek a mintapéldányai már a kereskedelemnél vannak, jövőre az üzletekben is találkozhat a közönség.

más elektromos cikkeknel is szembevetendő a változás. mint az illetékesek elmondták, az idén már sokszázra emelkedett azoknak az áruknak a száma, amelyek a „holt” cikkek, listájára kerültek. ezeket a közönség már egyáltalán nem keresi. ilyen például a rézkaru, csészés csillár, ami tíz éve a legkeresettebb volt, a kézi hajtású mosógép, a rézfoglatú villanykapcsolók, a vállon hordozható porszívók, a különböző rövidéletű villanyégők, és egyes átlólámpa típusok. ezek helyett a kereskedelem már olyan új, modern cikkekkel hoz forgalomba, amelyek megfelelnek a lakosság megváltozott igényeinek.

/mti/

bb 4. nyolc méterrel több lesz az egy lakosra jutó pamutszövet termelés - növekszik az automata szövőgépek aránya a pamutiparban

i sz/j/m/ki

1961. október 14.

az ötéves tervtörvény előírja, hogy a pamutszövődégekben az automata szövőgépek részarányát tízről 25-26 százalékra kell emelni, növelni kell az iparág műszaki színvonalát. - mit jelent ez az üzemek és a lakosság számára? - erre a kérdésre a könnyűipari minisztérium pamutipari igazgatóságán a következő választ adták:

- e határozat megvalósítása a kistextben és a kőbányai textilművekben már hozzátartozik a mindennapi munkához. e két nagy gyárunkban még ezévből befejeződnek a gépcserék, a régi mechanikai szövőszékek helyére automatákat állítanak fel. a kőbányai textilművek 1100 kínai, a kistext pedig 780 szovjet gyártmányú szövőgépet kap. az automata cséveváltóval felszerelt gépek közül huszat kezelhet egy szövőő és így sem akad több tennivalója, mint amennyi az eddigi 6 gép mellett volt. a régi szövőgépekből ugyanis általában annyit bíztak egy-egy szövőőre. /folyt.köv./

- 3 -

610 R

Zsolt

bb 4. /nyolc méterrel ... 1. folyt. /m

a győri textilművekbe 1963-ban érkeznek új automata szövőgépek, ugyanakkor kezdik meg a szegedi textilművekben a szövőde építést, s ezzel kiegészítik és egyúttal meg is nagyobbitják a fonódat. 1240 szövőgép érkezik majd a kinaivali népköztársaságból a szegedi textilművek számára, s ezeken évente mintegy 33 millió méter ugynevezett nyerszövetet, nyomó alapanyagot állítanak elő.

a pamutiparban azonban nem csupán az új automatakkal korszerűsítik a gépparkot, hanem az a törekvés, hogy az öreg gépeket átalakítsák, megfiatalítsák, termelékenyebbé tegyék. az ezzel kapcsolatos próbálkozásokat már megkezdték. kísérleteznek például azzal, hogy műanyagból és könnyűfémből készítsék a szövőgépek lengőrészeit, csökkentsék súlyát, s így nagyobb fordulatszámot érjenek el. sikerült is a kísérleti gépcsoportoknál a percnkénti fordulatszámot a 190-195-ről 210-220-ra növelni, de ezt sokszáz gépen el akarják érni. felmérték és megállapították, hogy az iparágban mintegy 3000 szövőgép átalakítható at, és a kőbányai textilművekben most rendezik be a központi gépműhelyt, ahol elvégzik majd a gépek átalakítását.

a tervidőszakban a szövődekhöz kapcsolódó üzemszerekben a láncosvélő, írező és más előkészítő gépek nagyrészt is kicserélik olyanokra, amelyeknek a teljesítménye az eddigiek kétszeresét is eléri.

a pamutipar műszaki fejlesztése azt eredményezi majd, hogy az egy lakosra jutó évenkénti pamut-szövet termelés 1965-ig mintegy 8 méterrel emelkedik.
/mti/

bb 5. a rendőrség közleménye

lmé/m/fm

1961. október 14.

a rendőrség előzetes betartóztatásba helyezte dr. Lehoczky Péterné büntetett előéletű 9. gyáli ut 21-23. alatti és garami ottó 13. sziget utca 34. szám alatti lakost személyi tulajdon szerelmére elkövetett sorozatos csalás büntette miatt. nevezettek összeköttetésükre hivatkozva lakásszerzésre tettek ígéretet és hamis ikka-utalvány felmutatásával autót kínáltak eladásra. az eddigi megállapítások szerint így módon csaknem 100.000 forintot csaltak ki és a pénzt saját céljaikra fordították. a budapesti rendőrfőkapitányság kéri, hogy akiket Lehoczkyne és garami megkarosított, s még nem tettek feljelentést ellenük, jelentkezzenek a budapest, 8. tolnai lajos u. 39. 2. em. 15. sz. alatt, vagy telefonon a 131-210 - 109-es mellékállomáson.
/mti/

652
Lech

- 4 -

bb. 6. felhívás

lmé-lm fm

1961. október 14.

a 20. kerületi rendőrkapitányságon, budapest 20. török flóris u. 22. felek. 8 szám alatt, vagy telefonon /145-850, 30-as mellékállomás/ saját érdekében jelentkezzék az a károsult, akinek kerékpárját 1961 augusztus 19-én ellopták a 20. ker. kossuth lajos utcában levő fodrászüzlet elől./mti/

bb 7. harminckét kötet a helikon klasszikusok sorozatban - évente 30 mű az olvasó könyvtárban - folytatják a tarka könyvek és a kincses könyvek sorozataikat - a könyvkiadás öt éves tervéből

i v/gk-lm fm

1961. október 14.

a könyvkiadás öt éves tervében olyan sorozatok is szerepelnek, amelyekben nemcsak magyar, hanem külföldi írók műveit is megjelentetik, a helikon klasszikusok sorozat bibliofil kiállításban, viszonylag nagy példányszámban adják a magyar és a világirodalom remekműveit az olvasók kezébe. öt év alatt 32 kötet megjelenését tervezi, köztük józsef attila, ady endre összes költői műveit, arany jános költeményeit, molliére vigjátékait, az ezeregy éjszaka meséit, vergilius összes költeményeit. több értékes regény is megjelenik a sorozatban: solohov: csendes don, a. tolsztoj: golgota, romain holland: jean christophe című műve.

ugyanosak a helikon kiadó bocsátja közzé a népszerű illusztrált sorozatot, amelyben a magyar- és a világirodalom haladó szellemű nagy regényei jelennek meg kiváló művészek illusztrációival. a tervben - többek között - móríc: uri muri, mikszáth: a fekete város, fagyjev: tizenkilencen, gorkij: az anya, becher: bucsu, balzac: számarbőr című munkája is szerepel. folytatja a kiadó a liliput-könyvek kibocsátását. a következő öt évben a megjelenő kötetek között szerepel majd puskin, balzac, gogol, menandros, ovidius, byron, wilde, huxley, o'neill, anatóle france kisebb írásai.

a legnagyobb példányszámu és legnépszerűbb sorozat az olvasó könyvtár, amelynek kötetei az öt éves terv időszakában is hetente jelennek meg. a szépirodalmi kiadó arra törekszik, hogy a sorozatban fokozatosan növelje a modern művek, elsősorban a szocialista tartalmu alkotások számát. az olvasó könyvtárban évente mintegy 28-33 mű jelenik meg 52-53 kötetben. az idén napvilágot lát balzac betty néni, diderot: az apáca, hemingway: az öreg halász és a tenger - novellák - le sage: a sánta ördög, móríc: a boldogember és elbeszélések, traven: haláthajó és vailland: 325.000 frank című kötete.

/folyt.köv /
9.38

La

bb 7. /harminckét kötet... folyt./-Lm

a sorozat egyébként az elmúlt hónapban érkezett el a 350. kötet-
hez és ebből az alkalomból a kiadó - a közönség kívánságára -
megjelentette az eddig kiadott kötetek jegyzékét, tervbe vették
a sorozat kivitelének megjavítását is, a kiadó a közel jövőben
három különféle kivitelben bocsát ki próbaköteteket és az olvasók
véleményét figyelembe véve alakítják ki a kötetek új formáját.

a falusi olvasók részére készülő kincses könyvek sorozatban évente 12-14 mű jelenik meg, még az idén az olvasókhöz kerül szabó páál: talpalatnyi föld című művének két kötete és nagy lajós: a tanítvány című munkája.

a kossuth kádó tarka könyvek sorozatában ezentúl is az időszerű témájú, politikai mondanivalójú kisregények jelennek meg, az idén meg kiadják miller: gyújtópontok, mnacko: a halál: neve engelchen és tordai györgy a rakacaszendi csoda című művét./mti/

bb 8. irodalmi szinpad létesül a 4. kerületben - józsef attila szabadegyetemi tagozat az egyesült izzóban - gazdag, változatos népművelési program az 1961-1962-es évadban ujbpesten

i vt/hné-Lm fm

1961. október 14.

a 4. kerületi tanács végrehajtó bizottsága megtárgyalta és jóváhagyta a kerület 1961-1962-es évadra szóló kulturális programját, amelyet a népművelési osztály a tömegszervezetekkel közösen állított össze. ujbpesten 36 munkásakadémiát indítanak, ebből 25 a különböző gyárakban, üzemekben kap helyet. 200 ismeretterjesztő előadást rendeznek a tömegszervezetek: a kisz, a hazafias népfront, a nőtanács, a vöröskereszt és a magyar honvédelmi sportszövetség. az összes előadások 10 százaléka műszaki témájú lesz. az ismeretterjesztő munka hasznos kiegészítői: a városnéző séták, a tárlatlátogatások és a kirándulások. az egyesült izzóban létrehozzák a józsef attila szabadegyetem ujbpesteri tagozatát.

több kiállítás is nyílik majd a kerületben az évad során. a fővárosi szabó erwin könyvtár 28-as számú fiókja havonként irodalmi esteket, író- és olvasótalálkozókat rendez. az üzemi könyvtárosok megbízást kaptak, hogy állítsák össze azoknak a könyveknek a bibliográfiáját, amelyek kapcsolódnak a munkásakadémiák témáihoz. a ságvári endre művelődési otthon műsortanácsadással segíti az öntevékeny művészeti mozgalom magasabb színvonalra emelését.

/folyt.köv.
9.47

- 6 -

La

bb 8. /Irodalmi szinpad... folyt./-Lm

peremkerületi színházi előadásokon a nemzeti színház, a madách színház, a józsef attila színház, valamint a szegedi nemzeti színház társulata lép majd fel az ujbpesteri munkásotthonban, a duna cipőgyár, valamint a magyar pamutipar művelődési otthonában.

szabadtéri hangversenyek rendezéséről a ságvári endre művelődési otthon gondoskodik. a tanács végrehajtó bizottsága a közséjfejlesztési alapról 30.000 forintot ad arra a célra, hogy rendezzék, parkosítsák az április 4-e téri szabadtéri szinpad környékét, tetszetős környezetet biztosítsanak a hangversenyek hallgatóinak. a magyar pamutipar művelődési házában ismeretterjesztő hangversenyeket tartanak. a ságvári endre művelődési otthonban létrehozzák az ujbpesteri szimfónikus zenekart, amely műsorait részben üzemekben, részben szabadtéri szinpadon tartja.

helyet kapott a programban az ujbpesteri kórusok és zenekarok kerületi fesztiválja is. a kisz-bizottság a ságvári endre művelődési otthonnal közösen kerületi jelleggel működő irodalmi szinpadot kíván életre, ez lehetőséget nyújt a fiataloknak, hogy elméletileg és gyakorlatilag egyaránt elsajátítsák a versmondás és a színjátszás művészetét.

az ujbpesteri cérnagyárban és a munkásotthonban nyelvtanfolyamokat indítanak, hogy a dolgozók idegen nyelvek tanulása iránti igényeit is kielégítsék./mti/

- -

bb 9. a baráti országokból kapjuk a téli tüzelőnk jelentős részét - ütemesen érkeznek a szállítmányok

i sze/-Lm vg

1961. október 14.

közeledik a fűtési időny, sok családnak már a pincéjében van a tüzelője, de elegendőhöz jutnak majd azok is, akik eddig még nem szerezték be. a kereskedelem 670.000-680.000 vagon tüzelőanyagot hoz forgalomba, ez a mennyiség a tavalyinál 50.000-60.000 vagonnal több, mint ismeretes, a lakosság számára szükséges tüzelőanyag jelentős részét külföldről szerezük be, s az importáló vállalatnál, a lignimpex-nél az mti munkatársa a következő tájékoztatást kapta az ideai vásárlásokról:

- különösen a tüzifánál szorultunk nagy behozatalra - mondták - de a választék növeléséért vásárolunk az ndk-ból brikettet, a központifűtéses házak számára lengyel borsószenet, a háztartásoknak a tavalyinál jóval több kokszot és csehszlovákiából barna diószenet is. az ndk-ból a tavalyinál mintegy 25 százalékkal több brikett érkezik, megkönnyíti a vásárlásokat, hogy a tüzelőanyag beszerzésénél a baráti országokra támaszkodhatunk. külkereskedelmi szerződéseink importlistái tartalmazták a különböző tüzelőanyag vásárlását és a megállapodásokat a baráti országok hiánytalanul teljesítik.
/folyt.köv./
10.00

- 7 -

La

m. Historia naturalis
1987. - 25 cm
Zokai Kesz. Erdélyi Zsuzsanna - [Bp.]
[Val. Zankai Géza] : [Irod. ...]
[Kádor Zoltán] : [A szöveg]

bb 9. /a barati országokból, kapjuk... folyt./- szb

- a legtöbb tűzifa romániából érkezik, ezenkívül vásárolunk a szovjetunióból, csehszlovákiából, Lengyelországból és jugoszláviából is. a hosszú, meleg nyár után várhatóan az idén megfelelő minőségű száraz fához jut a lakosság. a szállítás ütemszerűen halad és nem jelent különösebb akadályt az sem, hogy pillanatnyilag a du-na alacsony vízáltsa miatt nem tudják igénybevenni a vízi utat. csak kis mennyiségű fa szokott egyébként is uszályal jönni és egyelőre azt is, amelyet vízi úton küldtek volna, vasúton adják fel az exportáló országokban.

- az igények, a kereslet felmerésénél számoltak azzal, hogy a vidéki lakosok, főleg a mezőgazdasági dolgozók több tüzelőt vásárolnak, mint régebben. így előreláthatólag az ellátás itt is zavartalan lesz. a külkereskedelem nemcsak ez év végéig, hanem a teljes fűtési idény tartamára, már 1962 első negyedére is megkötötte a szállítási szerződéseket a különböző tüzelőanyag behozataláról. /mti/

bb 10. évente 300.000-350.000 lakos kap jó ivóvizet a második öt éves tervben - mintegy ötszáz kilométer hosszú főgyűjtő és leágazó csővezetékekkel bővül az ország csatornahálózata a tervidőszak végéig

i sb/sze szb vg

1961. október 14.

jelenleg az ország lakosainak mintegy 35 százaléka kap ivóvizet közművesített hálózatból; 1965 végéig ez a szám eléri majd a 40-42 százalékot. az elmúlt években leginkább az ipari jellegű településeken és az új szocialista városokban épültek vízművek, az új tervidőszakban azonban előtérbe kerül az alföldi városok vízellátásának fejlesztése is. a második öt éves tervben előnyös változtatást jelent, hogy a vízgazdálkodási beruházásokból az eddiginél jóval nagyobb összeg jut a régi csatornahálózat bővítésére és korszerűsítésére is.

Budapesten már az új tervidőszakban kezdte meg a vízszolgáltatást a nagy felszíni vízmű és a pócsmegyeri 3-as számú vízmű, s együttesen naponta mintegy 115.000 köbméter ivóvízzel javítják a főváros vízellátását. a következő években korszerűsítik a kaposvári főtelepet, s megépül a szentendre-szigeti gravitációs vezeték, amely a kutakból összegyűjtött vizet kaposvárszegre vezet. /folyt.köv./

10.10

- 8 -

Au

bb 10. /évente 300.000-350.000 lakos kap... folyt./- szb

hosszu ideje húzódo munkák zárulnak le azzal, hogy az új tervidőszakban befejeződik a pesterszébeti nagy szennyvíztisztító telep, valamint az albertfalvi és a rákospalotai szennyvízelvezető csatornák építése.

az országos vízügyi főigazgatóság legnagyobb beruházása a békéscsabai és a nyíregyházi közműépítés és csatornázás. békéscsabán új vízművet helyeznek üzembe - amely naponta háromezer köbméter ivóvizet ad majd a lakosoknak -, s a jövő évben megkezdik a városközpont többkilométer hosszú főgyűjtő csatornájának építését. nyíregyházának 12 kilométerre fekvő kótaj község határából szállítanak majd naponta nyolcezer köbméter vizet. ezzel mintegy tízezer lakos jut egészséges ivóvízhez. az alföldön bővítik még szentes, kecskemét, hódmezővásárhely, debrecen, hajdúszoboszló, szeged és szolnok vízellátását, vagy csatornahálózatát is.

a megnövekedett létszámú ipari városok és települések vízellátása általában nehezebb feladat. különösen körülményes a vizkutató a bányavidékeken, ahol a mély aknák elszívják, lecsapolják a vizet. ezért a vízügyi főigazgatóság átfogóbb intézkedésekkel központi víztermelő egységek építésével egyszerre több község vagy város vízellátásáról gondoskodik. borsod megyében ezzel a módszerrel már vízhez jutott kazincbarcika és tíz község. a második öt éves tervben bekapcsolják a hálózatba ózd egy részét, és még csaknem húsz községet. salgótarján és még néhány falu vízellátására az ipoly völgyétől építenek 23 kilométer hosszú vezetékét. hasonló elvek alapján kap vizet miskolc, székesfehérvár, vác, pécs, sopron és még több város, sőt a balaton mellett szántód, zamárdi és balatonföldvár is.

a második öt éves tervben a falvakban évente 150-200 kutat fúrnak vagy ásnak és mintegy húsz törpevízművet helyeznek üzembe. az új ipari üzemek is építenek vízműveket, s adnak vizet a lakosoknak. így mindentegybevéve, évente 300.000-350.000 lakos kap majd vizet az új tervidőszakban. ezenkívül a városok és települések csatornahálózata mintegy 500 kilométer hosszú főgyűjtő és leágazó vezetékkel bővül a második öt éves terv végéig. /mti/

10.23

- 9 -

La

bb 11. a munkaszervezési színvonal emelésével érheti el az építőipar a legtöbb kézzelfogható eredményt - dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes nyilatkozata

i sb/sze szb vg

1961. október 14.

az országgyűlés jóváhagyta a második ötéves tervet és előírta az építési feladatokat, a magyar távirati iroda munkatársának kérésére dr. szabó jános építésügyi miniszterhelyettes nyilatkozott az építőipar legfontosabb tennivalóiról, a tervek megvalósításának útjáról és az építési idő csökkentéséről.

- az építőiparban - mondotta - sokat hangoztatott kérdés az építkezések idejének rövidítése, a második ötéves terv is előírta, hogy mintegy felére kell csökkenteni az építési időt, ez olyan feladat, amelyet csak sok más tennivalóval összefüggésben lehet teljesíteni, korszerű előregyártott szerkezeti elemekkel és épületgépészeti berendezésekkel, a tipizálással és fejlett szerelési módszerekkel át kell alakítani az építőipari munkát gyárszerű, szerelőjellegű tevékenységgé, de ennek a rendkívül fontos műszaki fejlesztési előirányzatnak a valóra váltása sem rövidítené meg lényegesen az építési időt, ha figyelmen kívül hagynánk az építés-szervezés korszerű módszereinek bevezetését, kísérleteink és tapasztalataink arról tanuskodnak, hogy egy-két ügyes szerkezeti megoldással csupán néhány százalékkal csökkenthetjük az építkezések költségeit és az építési időt, a termelés-szervezés korszerű módszereivel azonban 15-20 százalékos eredmény is elérhető. Legutóbb az ózdi csatornákészítésnél kipróbált fejlett építési szervezéssel a korábbi hat helyett naponta 30 méter hosszú csatornaszakaszt is betörtök, mindez világosan megmutatja, hogy a szűkebb értelemben vett műszaki fejlesztés mellett a munkaszervezés színvonalának emelésével érheti el az építőipar a legtöbb kézzelfogható eredményt, s ennek segítségével érvényesülhet igazán a korszerű épületszerkezetek gazdasági hatékonysága is.

- az építőipar munkaszervezési színvonalának emelését csak az utóbbi időben kezdtük a műszaki fejlesztés szerves részének tekinteni, ezért a tudományos kutatómunkát fokozottabban mozgósítanunk kell erre a feladatra és meg kell erősítenünk az értékes külföldi tapasztalatok átvételét, sok a teendő a beruházási munka megjavításában, s az építkezések koncentrálásában is, hiszen ezek fontos feltételei a korszerűbb munkaszervezésnek, az építőiparnak már az is nagy segítség, hogy a beruházók megismerik a második ötéves tervben megvalósítandó feladatokat, így tervezőink és kivitelező vállalatunk jobban elő tudják készíteni a munkát.

/folyt.köv/

10.30

- 10 -

La

bb 11. /a munkaszervezési színvonal... folyt./- szb

az új tervidőszakban azonban állandóan törekedni kell arra, hogy az építkezések számát radikálisan csökkentjük, s ezzel ésszerűbben használjuk fel erőnket, a korszerű építésszervezés megköveteli az anyagellátás megjavítását is, ezért meg kell vizsgálnunk, milyen anyagkészlet-normák alapján lehet zökkenőmentesen megszervezni az építkezések munkáját, hogy az anyagellátás átmeneti zavarai és a késedelmes szállítások ne nyújtsák meg az építés idejét, átfogó intézkedésekkel növeljük tehát építőiparunk erejét, hogy a korszerűbb eszközökkel és a magasabb színvonalú munkával a második ötéves tervben megjelölt valamennyi építési feladatunkat hiánytalanul teljesítsük - fejezte be nyilatkozatát dr. szabó jános. /mti/

bb 15. tamariszkusszal, ezüstfával, feketefenyővel ültetik be a duna egykori kavicsos medrét - háromszötven hektáros parkerdő pest déli részén

i so/hné szb ká

1961. október 14.

a budapesti erdőgazdaság a 18. kerületi tanács támogatásával az elmúlt években kezdte meg a délpesti parkerdő kialakítását, pestlőrinc határában 250 hektáros területet fásítottak be, ezt a részt mezőgazdasági művelésre nem lehetett hasznosítani, ugyanakkor a hepehupás talajon igen szép és hangulatos kiránduló erdőt lehet nevelni, ehhez csatlakozik az a terület, amelynek a fásítását most készíti elő az erdőgazdaság és a kerületi tanács.

pestimre és pestlőrinc között ugyanis mintegy 100 hektáros területen a régi duna-meder kavicsa borítja a föld felszínét, a mezőgazdasági művelést nemcsak a kövek akadályozzák, hanem az is, hogy a talaj rendkívül gyorsan elnyeli a vizet, a kultúrnövények a legkisebb szárazságban is törnek el, a kavicsmező fásítására különleges fafajokat választottak ki a budapesti erdészek, többek között nagy mennyiségben telepítik a tamariszkuszt, amely az észak-afrikai sivatagokban őshonos és a hazai szikfásításoknál már igen jól bevált, helyet kap az új parkban az ezüstfa is, amelyet korábban ugyancsak az alföldi szikek fásításánál próbáltak ki, ezenkívül nagymennyiségben ültetnek feketefenyőt és akácot is.

a távasszal kezdődő fásítással már 350 hektárra növelik pest déli részén az összefüggő parkerdő területét, néhány év múlva szép parkerdeje lesz itt a budai hegyektől messze fekvő kerületeknek. /mti/

10.38

- 11 -

La

bb 12. az ötéves terv segítségével gyorsabban jutnak be észak- és közép-dunántulról a fővárosba a járművek - mintegy 14 méter széles bevezetőút épül törökbálintról a kosztolányi térig - a velencei tó északi partján halad az új út székesfehérvárra

i hbj/gg-lm vg

1961. október 14.

rendkívül nagy a közúti forgalom budapest és észak-, illetve közép-dunántul között, az iparvidékek - tatabánya, veszprém, ajka, győr, stb. - sok autót küldenek közúton a fővárosba, s ugyancsak különféle termékeket várnak a vidéki gyárak budapestről. ugyanakkor budapest-bécs között egyre több teher- és személyautó közlekedik, ennek megfelelően az 1-es számú út túlszűkült. „kinőtte”, a forgalom a balatoni utat is, nyári szombat délutánokon és vasárnap estéknél autó autót ér, kénytelenek a gépkocsivezetők csökkenteni a sebességüket és még így is igen nagy a baleseti veszély.

az utépités nagyon drága beruházás, ennek ellenére a kormányzat sürgősen meg akarja oldani az észak- és a közép-dunántuli utügyi problémákat, még pedig új utak építésével, illetve a meglévők korszerűsítésével. már a múlt években hozzáálltak a 80-as számú - budapest - tatabánya - út átépítéséhez. ezt úgy korszerűsítették, hogy minden tekintetben megfeleljen a nemzetközi előírásoknak. tatabányától körülbelül budaörsig elkészült az út, távolabbi terv az, hogy tatabánya és győr között is, - sok helyütt - új nyomvonalon korszerű ut létesüljön. így a külföldről, bécsből érkező, továbbá az észak - dunántuli üzemek nagy részének gépkocsijai elkerülhetik az 1-es számú utat.

a másik nagyarányú utépités a dunántulon: a budapest-székesfehérvár közötti új utvonal létesítése, amely a tervek szerint a velencei tó északi partján húzódik, 7.5 méter széles lesz, két szélén ugynevezett vezetősávval, ami valósággal irányítja a gépkocsivezetőket. ez az út „megrövidíti”, a távolságot budapest és székesfehérvár között. elkerüli a lakott területeket, s így biztonságosabban, gyorsabban haladhatnak az autók, szekér, lovasfogat nem hajthat majd az uton. a székesfehérvári bevezető szakaszon már dolgoznak, s az elgondolások szerint ez még jövőre, az üdülési szezon előtt elkészül. az új autót, amely korszerű lesz és igen nagymértékben tehermentesíti a mostani balatoni országutat, az ötéves terv végére készül el - az elgondolások szerint.

/folyt.köv./
10.45

- 12 -

ha

bb 12. /az ötéves terv... folyt./-lm

mindkét utnál azonban az egyik legnagyobb nehézség: bevezetése a fővárosba. jelenleg a kamara-erdőn keresztülhaladó uton, illetve a kelenföldi pályaudvár környékén húzódó uton érkeznek közép-dunántulról a járművek a fővárosba. ezek az utak tele vannak közlekedési „dugóval”, illetve veszélyesek. az 1-es számú uton érkező járművek sem tudnak megfelelő körülmények közt haladni. az ötéves terv előírja, hogy törökbálint és budapest-kosztolányi dezső tér között bevezető utszakaszt kell építeni, s ezen jutnak majd be budapestre a székesfehérvár, illetve győrtatabánya felől érkező gépkocsik. a törökbálint - budapest kosztolányi dezső tér között levő bevezető út négynyomu pálya lesz, elválasztósávval, kétszer 7.5 méter széles, illetve bent a főváros területén körülbelül 14 méter széles, elválasztó sáv nélkül. az új utszakasz az ötéves tervben épül meg. tervezéséhez már hozzáálltak a szakemberek, s előreláthatólag még ebben az esztendőben megkezdődik a földmunka, az ötéves terv tehát nagy távlatokat nyit budapest-észak-dunántul és budapest-közép-dunántul közúti forgalmában./mti/

bb 13. átlag egy kilót hízta a gyermekek a háromhetes szot-üdülés alatt

i tz/tm-lm vg

1961. október 14.

visszaérkezett a szot gyógy-és iskolás üdültetésében résztvevő gyermekek első csoportja, összesen 700 általánosiskolai tanuló. 23 napot töltöttek az ország legszebb tájain, hat gyermeküdüloben.

az üdülés közben is folytatták iskolai tanulmányaikat és maradéktalanul elvégezték az előirt tananyagot, de azért bőségesen jutott idejük játéokra, szórakozásra, sportra is, és igen sokat tartózkodtak a szabadban.

a három hét alatt a jó levegő, a megfelelő táplálkozás és a rendszeres élet egészségileg is meghozta eredményeit: a gyermekek meghíztak, megerősödtek. mind a 700 gyermeket figyelembe véve, a hízási átlag elérte az egy kilogrammot, de akadtak kiugró „teljesítmények”, is. toalmáson a rekord 3.4 kilogramm volt, de parádfüdülon balók magdolna, a 13. kerületi thalmann utcai általános iskola 12 éves tanulója 3.8 kilogrammot, sőt a maglódi uti általános iskolába járó, ugyancsak 12 éves horváth erzsébet az ormándpusztán töltött 3 hét alatt 4.6 kilogrammot hízott./mti/

10.50

- 13 -

ha

m: Historia naturalis
1987. - 25 cm
Zokai Kész. Erdélyi Zsuzsanna] - [Bp.]
Életrajzi Kész. Kádár Zoltán] : [a szöveg
1. Val. Zánkai Géza] : [mond...

bb 14. a szovjet-magyar kereskedelmi kapcsolatok hatására fejlődött ki a magyar konzervipari gépgyártás

i tó/hné szb ki

1961. október 14.

konzervipari gépgyártásunkat a múltban az egyediség jellemezte, azaz gépipari üzemünk csak a konzervgyárak rendelései alapján készítettek egy-egy gépet. konzervipari gépgyártásunk kifejlődését, gyorsítémű korszerűsítését a szovjet-magyar kereskedelmi kapcsolatoknak köszönhetjük. a szovjetunió adta ugyanis 1957-ben az első rendelést a népgazdaság számára is jelentős, nagyobb volumenű konzervipari berendezés szállítására. ennek hatására dolgozta ki az élelmiszeripari tervező intézet az első komplett konzervgyár ajánlati terveit, s ekkor alakította ki a láng gépgyár is a folyamatos működésű paradicsomfeldolgozó gépsor konstrukcióját. az első konzervgyárak évente másfél-kétmillió üveg konzerv készítésére voltak alkalmasak. az ajánlati tervek megfeleltek, és a szovjetunió már az első alkalommal 35 komplett konzervgyárat és tíz paradicsomfeldolgozó gépsort rendelt.

az 1957-ben indult munka alapján 1958-ban már 25 komplett konzervgyárat szállítottunk a szovjetunióba és azóta évről-évre emelkedik a hosszulejártu szerződések alapján szállított konzervipari berendezések mennyisége. a nagy igények a berendezések gyors korszerűsítésére és új konstrukciók kialakítására ösztönzik szakembereinket. e gyártmányok fejlesztését most már kgst-határozatok is serkentik, ugyanis a kgst-ben részvevő országok hazánkat bízták meg az élelmiszeripari gépek, ezen belül a konzervgyári berendezések korszerűsítésével. ennek köszönhető, hogy azóta új konzervgyár-típusok egész sorának terveit készítették el szakembereink és több új típus sorozatgyártásuk meg is kezdődött. az új típusú konzervgyárak megfelelnek a szovjetunió egy-egy termelési községei szükségleteinek. az egyes berendezések cseréjével alkalmasak ezek a gyárak főzelék, gyümölcs, uborka, paradicsom vagy gombakonzerv, illetve gyümölcsle készítésére. teljesítményük a másfél-kétmillió egyeségről öt-hatmillióra növekedett.

a konzervipari berendezések gyártásának kifejlesztésével, a gyártmányok gyors korszerűsítésével, új típusok kialakításával értük, hogy majdnem kizárólagos szállítói vagyunk az egyre jobban fejlődő szovjet konzerviparnak. /mti/

10.58

- 14 -

La

bb 35. budapestre látogat dr. s. radhakrishnan, az indiai köztársaság alelnöke

sze szb bs

1961. október 14.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának meghívására hivatalos látogatásra vasárnap budapestre érkezik dr. s. radhakrishnan, az indiai köztársaság alelnöke. /mti/

bb 17. egy év alatt több mint 200 élménybeszámolót tartottak a szovjetunióról szabolcsban

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

eredményekben gazdag munkát végeztek az elmúlt évben a magyar szovjet baráti körök szabolcs-szatmár megyében. színes, változatos rendezvényekkel segítették elő a két szomszédos nép barátságának további elmélyítését. „szovjet tájak, szovjet emberek”, címmel 9 előadást álló sorozat hangzott el. számos előadás foglalkozott csillagászati, földrajzi, történelmi és mezőgazdasági kérdésekkel. tíz helyen rendeztek hangversennyel egybekötött zenei ismeretterjesztést orosz és szovjet szerzők műveiből. hozzáértő szakemberek 80 községben mintegy 10.000 dolgozó előtt ismertették a szovjet tudományt, a világűr meghódítását. tizennégy helyen rendeztek nagyobb szabású képzőművészeti kiállításokat, 8 helyen tartottak magyar-szovjet barátsági napot. öt alkalommal került sor többnapos szakmai jellegű kölcsönös tapasztalatcsere látogatásra a két szomszédos határrész: szabolcs-szatmár és kárpát-ukrajna között. igen nagy sikere volt a több mint kétszáz élménybeszámolónak, amelyet több mint 12.000-en hallgattak meg. nyiregyháza a középiskolások részvételével szavalóversenyt tartottak szovjet és magyar költők verseiből. a magyar-szovjet baráti körök aktivistái jelenleg reprezentatív kiállítást készítenek elő nyiregyháza, a kiállítást a nagy október szocialista forradalom évfordulója alkalmából mutatják be: „a kommunizmus építése a szovjetunióban”, címmel. /mti/

11.07

- 15 -

La

bb 16. hol volt a duna ősmedre? árpádkori orosz barátlakások
zebegényben - nagyértékű természeti ritkaságokat ment meg a pusztulástól a pest megyei tájvédelmi mozgalom

i ae/hné szb ká

1961. október 14.

pest megyében széleskörű társadalmi mozgalom indult a természeti értékek védelme érdekében. az új kezdeményezés élére a hazafias népfront állott, amelynek erre a célra alakult szakértő-bizottságai már az ötödik megyében szervezik és irányítják a tervszerű természetvédelmet, ez annál inkább szükséges, mert pest megye bővelkedik különleges természeti kincsekben, a dunakanyar geológiai összetételével, állat- és növényvilágával, régészeti emlékeinek gazdaságával nemcsak idegenforgalmi látványosság, hanem a tudományos kutatás, az ismeretterjesztés nagyértékű tárháza is, a pomáz-környéki völgyekben van magyarország két ősi diósligetének egyike, ezen a tájon a vadon termő ciklámen, a pillisi len és a szentendrei vadrózsa egyedülálló növényritkaság, a tahitótfalui kecskesziget és a szentendrei pap-sziget - a kisbalatánhoz hasonlóan - a dunai árterek ősi növénytakaróját, állatvilágát őrzi, a természeti erő munkájának szemléletes dokumentuma a pomáz-környéki deraspatak völgye, a duna egykori medre, amely - régi római hajóstelepek szerint - már a történelmi időkben mocsarasodott, majd kiszáradt, a teraszok jól mutatják a folyó vándorlásának nyomát, a vulkánikus és üledékes kőzetek érdekes képződménye a csikóvár vulkánikus kuphegye, oldalában a dagadólap ritka növényzetével, ennek közelében a holdvilág-árok, az egykori levantei tenger növényzetének nyomait, s a honfoglalás kori barlanglakásokat őriz, csobánka-kiskevény barlangképződményében találták meg a vidék legrégebbi emberi települését, s a kőkorszak emberének „kis-kevényi penge”, néven világszerte ismert, mammutgyaraból készült vágószerszámát, pillisszentkereszt határában, az 1250-ből származó ősi pálos kolostor környékén még ma is megtalálhatók az egykori leírásokban csodálattal emlegetett park nyomai, szentendre határában, a hunvölgyi saskó-barlangnál a kirándulók kedvenc taborhelye a jellegzetes facsoport között álló római őrtorony, a zebegényi szentmihály-hegy barlangjai az árpádhazi királyok idejéből származó orosz barátlakások nyomait őrzik.

a hazafias népfront táj- és természetvédelmi bizottságának irányításával társadalmi és ifjusági szervezetek, iskolák fogtak össze: pontosan kijelölik és számbaveszik a védendő területeket, az ezekről készült tájékoztatókat közreadják és szükség szerint javaslatokat tesznek a megfelelő állami intézményeknek a védelemre, a bizottságba tömörült szakemberek - erdészek, pedagógusok, közigazgatási vezetők - saját hatáskörükben is gondoskodnak a természetvédelmi területek megóvásáról, így például az állami erdőgazdaság maris több új sétányt készített és figyelmeztető táblákat helyezett el. /mti/

11.34

- 10 -

La

bb 18. a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusára elkészítette Lenin szobrát id. szabó istván, kossuth-díjas képművész

vid fm/ke-lm fm

1961. október 14.

id. szabó istván kossuth-díjas képművész közel negyven éve faragta figuráit, jellegzetes faszobrait az észak-magyarországi hegységek: a mátra és a cserhat erdeinek faiból. a felszabadulás előtt főleg a helyi igényekre korlátozták munkásságát, noha egyes alkotásai már akkor is olismerést váltottak ki külföldön, az utóbbi másfél évtizedben bányász történeti emlékeinek fábafaragása hozta meg igazán a munka sikerét és elismerését, a 69, nagyrészt embermagasságú figurából és domborműből álló bányásztörténeti anyag, több mint két éve már önálló kiállításaként járja a külföldet, most a szomszédos csehszlovák szocialista köztársaság városában, ipari központjaiban aratja sikerét a kiállítás.

a szovjetunió kommunista pártjának 22. kongresszusára és a kongresszus tiszteletére a nógrádi képművészek által rendezendő őszi kiállításra újabb alkotásokkal készül az idős művész.

a bányásztörténelem anyagának kiegészítéseként hatalmas domborművön örökíti meg a századeleji bányászors emléket, az utóbbi hónapok egyik legjelentősebb és legértékesebb alkotása a munkanélküli bányász című szobra, amellyel a felszabadulás előtti évtizedekben lerongyolódott bányászt örökítette meg, utolsó simításokat végzi a telpszedő bányászok című alkotásán is, a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa köszöntésére elkészítette leninek fekete-szürke bazaltba vágott szobrát is, a nagy sikerű művet már a zsüri is elfogadta, s a kiállításon való részvétel után az egyik veszprém megyei bányász közszégyben állítják fel. /mti/

bb 19. új emlékmű a szegedi munkásmozgalmi hősök temetőjében

vid ke-lm fm

1961. október 14.

új emlékművet emeltek a szegedi belvárosi temetőben, a munkásmozgalmi mártírjainak egyik díszsírhelyén; kukovecz nana, a magyar tanácsköztársaságért mártírhalált halt szegedi festőművész tiszteletére állított méltó síremléket a hazafias népfront szegedi bizottsága, a 3. kerületi tanács és a szegedi képművészek, az emlékművet tápai Antal, szegedi szobrászművész domborműve díszíti. /mti/

11.40

- 17 -

bb 20. általános iskola a legényszálláson

vid ke-lm fm

1961. október 14.

az orosz-lányi bányászok közül évről-évre többen gyarapítják tudásukat. érdekesen tükrözi ezt egyetlen legényszálló élete is. a 18-as aknai legényszállón, ahol mintegy hatszáz laknak, 260 állandó olvasója van az 1600 kötetes könyvtárnak. bár rendszeresen járnak a város filmszínházaiba, a helyi keskeny-mozi hetenként négyeszeri előadásán száza tehető a nézők száma. mintegy 200-an vesznek részt a párt és a kisz politikai oktatáson. nagyon népszerű a tit kéthetenként rendezett előadása, amelynek 70-100 hallgatója van. sokan járnak a bányászakadémiára és több mint százan tanulnak a vajaképző és más szaktanfolyamokon. az általános iskola felső tagozata iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg az idén, hogy kihelyezett esti iskolát nyitottak a szállón. három osztályban több mint 130-an tanulnak itt. /mti/

bb22. Liszt és goldmark-kéziratot adományoztak az egyesült államokból a soproni Liszt ferenc muzeumnak

vid hné-lm lv

1961. október 14.

scholz jános évtizedek óta new-yorkban élő soproni születésű csellóművész gyermekkorában sűrűn látogatta a soproni muzeumot és itt kapta az első ösztönzést a műgyűjtésre is. a neves művész azóta is szoros baráti kapcsolatot tart fenn a muzeummal. legutóbb két Liszt ferenc és hét goldmark karoly-kéziratot adományozott a soproni muzeumnak, amelyek között megtalálható berlichingeni götz című operájának teljes első felvonása is. az ajándék között szerepel még goldmark karoly egy levele és egy sopron megyei tanító citerátraktái, amelyet annakidején diszkótésben erzsébet királynénak ajánlott fel. /mti/

bb 28. két év alatt 136 fiatal házaspár épített új lakást baján

vid hné-lm szf

1961. október 14.

baján a fiatalok körében igen népszerű a kisz-bizottság két éve kezdeményezett szövetkezeti lakásépítési akciója. azóta 43 összkomfortos ikerháza 86 fiatal házaspár költözött be. most a rókus városrész üres telkein folytatják a lakásépítést. az év elején elkezdett építkezések befejezéséhez közelednek: a napokban 25 ikerház került tetőre, ezekbe rövidesen beköltözhet az ötven lakástulajdonos. az ifjú telektulajdonosok a kisz-munka-brigádokkal közösen lakásonként mintegy 6000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. a tervek szerint januárig újabb lakásépítési-társulást szervez a bajai kisz-bizottság. /mti/

11.50

- 10 -

bb 24. bevált a kordonos szőlőművelés - az aszály ellenére 40 mázsás holdankénti csemegezőlő termés báltonaligán

vid ké/j szb ká

1961. október 14.

a báltonaligai állami gazdaságban a rendkívüli szárazság ellenére rekordtermést takarítottak be a 140 holdas csemegezőlő-tábláról. a 27 mázsás üzemi terv helyett a gazdaság történetében először holdanként 40 mázsás csemegezőlőt szedtek le. a termés minőségileg is kiváló: 50 százalék igényesebb válogatás nélkül is exportképes. nem ritkaság a 80 dekás fürt sem.

az eredmény jól példázza a nagyüzemi gazdálkodás, mindennek előtt az új rendszerű, kordonos szőlőművelés előnyeit. a betonoszlopok és a közöttük kifeszített dróthuzalok nemcsak tartásabbak és olcsóbbak, mint a fakarók, hanem jobban elősegítik a hozamemel-

kedést. a karós művelésnél a szőlőleveleket többet képez, míg a kordonos műveléssel valóságos lombfalat lehet kialakítani, a így jobban érvényesül a napfény hatása a növényi asszimilációnál, ez a módszer nagyobb műtrágya- és szerves trágya adagolással a termés-fokozás egyszerű lehetőségeit kínálja.

a bálton-vidék szőlőterületein a jövőben fokozatosan a kordonos művelést honosítják meg. /mti/

bb 25. új gépkonstruciók a bács megyei állami gazdaságokban

vid ké/j szb ká

1961. október 14.

bács megye állami gazdaságaiban ötletes gépkonstruciókkal könnyítik a mezőgazdasági munkát. különösen a helvéciai állami gazdaság mutat jó példát e téren, ahol valóságos kiscélgépgyár működik. helvécian a szőlőművelő gépek legkülönbözőbb változatait alakították ki. ezek közül különösen bevált a hidas traktorra szerelhető fordító-nyitó eke, a habköd permetező és a lövontatású, motoros permetező-porozó. az utóbbi sorozatgyártását a tiszvárcsukai gépgyárban kezdték meg. a berendezésben eddig csészével adagolták a kénes sav-oldatot, most ezt a munkafolyamatot is gépessítették. a kénes sav adagoló szerkezet automatikusan, megfelelő higitásban és mennyiségben adagolja a mustba a karos baktériumokat pusztító oldatot.

helyileg szerkesztették gépeket a bacsalmási állami gazdaság műhelyében is. itt készült el például a földfogó gépi, amely a paprika, a paradicsom és a kaporzáró betakarítást könnyíti meg. a hízaludak részére nagyteljesítményű pépesítőgépet készítenek. a bajai állami gazdaságban a napokban próbálták ki az új báltonaligai lövontató gépet, amely 80-100 ember munkáját helyettesíti, s óránként 20 mázsás vetőgumót vetőgát ki. /mti/

12.00

- 19 -

bb 20. általános iskola a. legényszálláson

vid ke-lm fm

1961. október 14.

az oroszlanyi bányászok közül évről-évre többen gyarapítják tudásukat, érdekesen tükrözi ezt egyetlen legényszálló élete is. a 18-as aknai legényszállón, ahol mintegy hatszázan laknak, 260 állandó olvasója van az 1600 kötetes könyvtárnak, bár rendszeresen járnak a város filmszínházaiba, a helyi keskeny-mozi hetenként négyszeri előadásán szívesen vesznek részt a párt és a kisz politikai oktatásán. mintegy 200-an vesznek részt a párt és a kisz politikai oktatásán. nagyon népszerű a tit kéthetente rendezett előadása, amelynek 70-100 hallgatója van. sokan járnak a bányászakadémiára és több mint száz tanuló a vágárképző és más szakfolyamokon. az általános iskola felső tagozata iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg az idén, hogy kihelyezett esti iskolát nyitottak a szállón. három osztályban több mint 130-an tanulnak itt. /mti/

bb22. Liszt és goldmark-kéziratot adományoztak az egyesült államokból a soproni Liszt ferenc muzeumnak

vid hné-lm lv

1961. október 14.

scholz jános évtizedek óta new-yorkban élő soproni születésű csellóművész gyermekkorában sűrűn látogatta a soproni muzeumot és itt kapta az első ösztönzést a műgyűjtésre is. a neves művész azóta is szoros baráti kapcsolatot tart fenn a muzeummal. legutóbb két Liszt ferenc és hét goldmark karoly kéziratot adományozott a soproni muzeumnak, amelyek között megtalálható goldmark berlichingeni götz című operájának teljes első felvonása is. az ajándék között szerepel még goldmark karoly egy levele és egy sopron megyei tanító cetera írtai, amelyet annakidején diszkótésben enyésbet királynénak ajánlott fel. /mti/

bb 28. két év alatt 136 fiatal házaspár épített új lakást baján

vid hné-lm szf

1961. október 14.

baján a fiatalok körében igen népszerű a kisz-bizottság két éve kezdeményezett szövetkezeti lakásépítési akciója. azóta 43 összkomfortos ikerházba 86 fiatal házaspár költözött be. most a rókus városrész üres telkein folytatják a lakásépítést. az év elején elkezdett építkezések befejezéshez közelednek: a napokban 25 ikerház került tető alá, ezekbe rövidesen beköltözhet az ötven lakastulajdonos. az ifjú telektulajdonosok a kisz-munka-brigádokkal közösen lakásonként mintegy 6000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. a tervek szerint januárig újabb lakásépítési-társulást szervez a bajai kisz-bizottság. /mti/

11.50

L

- 10 -

bb 24. bevált a kordonos szőlőművelés - az aszály ellenére 40 mázsás holdankénti csemegezőlő termés balatonlign

vid ké/j szb ká

1961. október 14.

a balatonlign állami gazdaságban a rendkívüli szárazság ellenére rekordtermést takarítottak be a 140 holdas csemegezőlő-tábláról. a 27 mázsás üzemi terv helyett a gazdaság történetében először holdanként 40 mázsás csemegezőlőt szedtek le. a termés minőségileg is kiváló: 50 százalék igényesebb válogatás nélkül is exportképes. nem ritkaság a 80 dekás fírt sem.

az eredmény jól példázza a nagyüzemi gazdálkodás, mindenképp előtt az új rendszerű, kordonos szőlőművelés előnyeit. a betonoszlopok és a közöttük kifeszített dróthuzalok nemcsak tartásabbak és olcsóbbak, mint a fákók, hanem jobban elősegítik a hozamemel-

kedést. a karós művelésnél a szőlőtelek zart tömböt képez, míg a kordonos műveléssel valószínűsítős lombfalat lehet kialakítani, a így jobban érvényesül a nappfény hatása a növényi asszimilációnál. ez a módszer nagyobb műtrágya- és szerves trágya adagolással a termés-fokozás egyszerű lehetőségeit kínálja.

a balaton-vidék szőlőterületein a jövőben fokozatosan a kordonos művelést honosítják meg. /mti/

bb 25. új gépkonstrukciók a bacs megyei állami gazdaságokban

vid ké/j szb ká

1961. október 14.

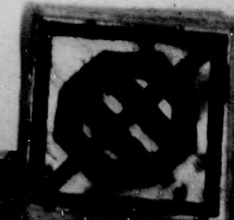
bács megye állami gazdaságiban ötletes gépkonstrukciókkal könnyítik a mezőgazdasági munkát. különösen a helvéci állami gazdaság mutat jó példát e téren, ahol valószínűsítős kisgépgyár működik. helvécién a szőlőművelő gépek legkülönbözőbb változatait alakították ki. ezek közül különösen bevált a hidas traktorhoz szerelhető fordító-nyitó uke, a habkód permetező és a lövontatásu, motoros permetező-porozó. az utóbbi sorozatgyártást a tisztakécskai gépgyárban kezdték meg. a borszabban eddig csészével adagolták a kénés sav-oldatot, most ezt a munkafolyamatot is gépesítették. a kénés sav adagoló szerkezet automatikusan, megfelelő higtásban és mennyiségben adagolja a mustba a káros baktériumokat pusztító oldatot.

helyileg szerkesztették gépeket a bacsalmási állami gazdaság műhelyében is. itt készült el a földmunkára való kecsi, amely a paprika, a paradicsom és a kaporok betakarítását könnyíti meg. a hízó-lak részére nagyteljesítményű pépesítőgépet készítenek. a bajai állami gazdaságban a napokban próbálták ki az új bajai nyílvadató gépet, amely 80-100 ember munkáját helyettesíti, s óránként 20 mázsás vetőgumót válogat ki. /mti/

12.00

L

- 19 -

bb 21. a pécsi uttörőház kisvasutján képezik ki a mecseki uttörővasut „személyzetét,, - sok érdekességgel várja a pajtasokat a pécsi uttörőház

vid ke szb fm

1961. október 14.

a pécsi uttörőház újabb érdekességekkel várja az odalátogató pajtasokat. két új klubot is létrehozott, az egyikben a külföldi pajtasokkal levelezők kapnak segítséget a fordításhoz, újabb kapcsolatok megteremtéséhez, a másik, az úrhajósok klubja pedig a korunk technikája iránt leginkább érdeklődő pajtasokat foglalkoztatja.

a legkisebbek részére „meseszo-bát,, rendezték be. a falakat mesealakok díszítik, ezt a termet használják fel vetítésekre is. a nagyobbak szórakozását „játék-szoba,, szolgálja. a MÁV és posta pécsi üzemeiben dolgozó kizs-fiatalok most készítik a 10x8 méteres területet el-foglaló, 9 szerelvényvel működő kisvasut makettjét, amelynek se-gítségével képezik ki a mecseki vidámparkot és állatkertet ösz-szekötő, csaknem egy kilométer hosszú uttörővasut „személyze-tét,,. a mecseki uttörővasut építését már megkezdték, a pálya szakaszán utbaeső fiakat, bokrokat kiirtották és jelenleg a vasut alapozásán dolgoznak a pécsi fiatalok. a komlói szénbányászati tröszt maris egy mozdonyt ajándékozott az uttörővasutnak, míg a különböző üzemek mérnökei a vasutberendezések terveit készítik. a pécsi uttörőház viszont gondoskodik a vasut kezeléséhez elegendő „szakemberről,,.

ezenkívül számos más tanulási, szórakozási lehetőségről gon-doskodott az uttörőház. a legkülönbözőbb területeket felölelő szakkörökben 600 pajtas kezdte meg ismét munkáját. működik a több mint száztagú „regős,, csapat is, amely a szereplésen kívül a kulturális munkára is képez ki uttörőket. az idén alakult meg a pécsi uttörőház irodalmi színpada és újdonság az uttörőházon belül működő ifjúsági klub is, amely az uttörővezetők szórakozá-sát és szakmai továbbképzését oldja meg. /mti/

bb 29. piac és női fodrászat lesz a hortobágyon

vid sz ki szb hk

1961. október 14.

a hortobágyon az ellátás megjavítására a jövő évben zöltség-boltot nyitnak és piacot létesítenek. a női dolgozók kívánságait teljesítve, jövőre női fodrászot is létesítenek. ezenkívül férfi és női ruházati részleg kezd meg működését, ahol mérték után is készítenek ruhát. /mti/

12.08

- 20 -

La

bb 23. nyolcvanezer adat feldolgozásában segítettek a községeket patronáló műszaki értelmiségiek komárom megyében

vid hné/lm lv

1961. október 14.

komárom megyében a hazafias népfrent műszaki akció-bizottsága, amely tavaly a termelőszövetkezetek bekötő utjainak tervezését, építését irányította társadalmi munkában, az idén a községek rendezési irányelveinek elkészítésében segít. ezek az irányelvek, amelyeket a jövő évi tanácsüléseken hagynak majd jóvá, képezik a községek fejlesztési terveit, addig, amíg a végleges táv-lati tervek elkészülnek. a megye hatvanöt községében mintegy harminc építésmérnök, illetve technikus vesz részt ebben a munkában. eddig mintegy 40 községben elkészültek az irányelvek, de a műszakiak továbbra is tartják a kapcsolatot a patronált falvakkal és részt-vesznek majd a tervek megvalósításában is. megalakították a különböző szakágak képviselőiből az akcióbizottság megyei vezető-ségét, hogy a speciális feladatokban külön segítséget nyújthassanak a községi tanácsoknak. /mti

..

bb 26. 9 országba exportálják a makói hagymát - fokhagyma tizdekás nylon-tasakokba

vid ké/j-lm

1961. október 14.

makón és környékén befejeződött a hagymaszedés. a járás és a város termelőszövetkezetei, csatlakozva a szarvasiak és a gyomaiai versenyfelhívásához, rövid idő - alig három hét - alatt szedték fel a mintegy 3000 vagonnyi termést. az idén a makói hagyma világpiaca tovább bővült: 9 országból érkezett megrendelés. csehszlovákián, hollandián, svájcban, német demokratikus köz-társaságon, nyugat-németországon, ausztrián, trinidadon és kubán kívül elsősorban libanon is vásárolt 400 mézsa fokhagymát, kuba az idén nagy mennyiséget rendelt: eddig 150 vagon hagyma indult a tengerentúli szigetországba.

a szövetkezet csongrád megyei értékesítő központjának makói telepén a megrendelő kívánsága szerint csomagolják a hagymát. a legkisebb csomag a tizdekás nylonótasak, amelybe 3 közepes nagyságú fokhagyma fér, ilyen tasakokban ausztriába és svájcba 200 mézsa hagymát küldtek. a tengerentúli államokba, kubába és trinidadba erős, sűrűszövésű necc- zsákokban utazik a makói fűszernövény. /mti/

..

12.14

- 21 -

La

bb 27. négyszáz holdon 220 vagon termés - átlag 5-6 mázsa kukoricát kapnak prémiumként a szajoli vörös csepel tsz tagjai

vid-ka/j-lm hk

1961. október 14.

szolnok megyében, a szajoli vörös csepel termelőszövetkezet az idén több mint 400 holdon termelt kukoricát, a korszerű agrotechnikával művelt, s öntözött földeken a kedvezőtlen időjárás ellenére is magasak a hozamok, a több mint 400 hold átlagában 53 mázsa termés takarítottak be, ami együttvéve 220 vagon kukoricát jelent, ennyi kukoricából bőven jut értékesítésre, a közös állomány takarmányozására, a háztáji sertések hizlalására és prémiumra is, a sikernek éppen az a másik magyarázata, hogy a területet felosztották a tagok között, és prémium-szinteket alapítottak meg, nem volt egyetlen egy hold sem, ahol ne haladták volna meg a kitűzött termésátlagokat, s így kivétel nélkül minden szövetkezeti gazda a rendes munkaegység járandóságán felül, átlag 5-6 mázsa prémiumkukoricát vihet haza, vannak, akik az átlagosnál is több jutalmat kapnak, így pócs anna, aki a gondjára bízott 1 hold földről 63 mázsát tört le, több mint 10 mázsa kukoricát vett át prémiumként, békés gyuláné, akinek területén 67 mázsa kukorica termelt, 12 mázsa prémiumban részesült./mti/

bb 30. az üzletek szakosításával kereskedelmi központokat alakítanak ki borsodban

vid-sze-lm ki

1961. október 14.

a borsod megyei tanács az idén csaknem 5 millió forintot költött elsősorban a megye iparvidékén a kereskedelmi hálózat fejlesztésére, az összegből a tiszaszedenkényi újvárosban több üzletet létesítettek, így a vásárlók most már helyben szerezhetik be a ruházati, háztartási cikkek is, a saját és a szüha völgyében fekvő bányász-lakótelepeken számos üzletet önkiszolgáló rendszerűvé alakítottak át, ezekkel a korszerű kereskedelmi formák szerint árusító üzletek száma negyvenre emelkedett, ózdon és putnán, valamint kazincbányán az üzletek szakosításával elérték, hogy ezek a helyek kereskedelmi központok fejlődtek, az itt levő üzletek a környékükhöz tartozó mintegy 30-40 község igényeit is ki tudják elégíteni.

a már kialakult kereskedelmi központokon kívül az idén kereskedelmi központok fejlesztik satoraljai helyet is, addig kilenc üzletet szakosítottak, illetve alakítottak át önkiszolgáló és önkivalasztó boltokká, az év végéig további három korszerű üzletet nyitnak, satoraljai helyet, mint kereskedelmi központ a zempléni hegyvidék, valamint a bodrogközi községek arculatát segíti majd./mti/

12.22

Ac

-22-

bb 31. akit a vízvédellemmel csaknem hatmillió tonna eddig elvesztettnek hitt szénvagyont szabadítanak fel tatabányán

vid-sze-szb ki

1961. október 14.

a tatabányai szénmedencében egyre mélyebb területeken dolgoznak a bányászok és közel ednek a medence erősen karsztvízveszélyes perem felé, a gyakoribb vízbetörésekkel járó veszélyek, költségek és szénvesztések elkerülésére a szénbányászati tröszt vezetői kidolgozták a hatékonyabb, az ugynevezett aktív vízvédelmet, ezzel felszabadíthatják az olyan erősen vízveszélyes, egyébként kedvező fekvésű és jóminőségű szénmezőket, amelyeket az eddig alkalmazott módszerekkel még megközelíteni sem tudtak.

reviczky ferencnek és ládai jenőnek, a tröszt két főmérnökének nagyjelentőségű új eljárásával a föld felszínéről, a veszélyes szénmező határain kívül kezdenek a víztelenítéshez, a hazai karsztvízveszélyes bányákban még nem alkalmazott új módszerrel most elsőként a tizennégyes akna víz miatt eddig érintetlen szénmezejét víztelenítik, olyan függőleges akna mélyítéssel, amelynek alsó szintje mélyebb, mint a szénmező terület legalsó pontja, a szénmező határain kívül eső aknából kiindulva vízlecsapoló vágatrendszerrel ajtának ki a szénmező alatt, az így összegyűlt vizet az akna nagy teljesítményű szivattyúkkal nyomtatják a felszínre, ezzel megszabadítják majd a hatalmas mennyiségű víztől a feljebb fekvő szénrétegeket, és a bányászok biztonságban fejthetik a szén, nagy óvatossággal és körültekintéssel építik a 240 méter mély függőleges akna, különleges, rendkívül erős vízzárógáttal haladnak előre, falain a hajszaiban dolgoznak és sikeresen tuljuttatták a legveszélyesebb, legkarsztosabb, üreges, nagy vízhozamu réteg ken, az akna mélyén percenként 50.000 liter víz felszállítására alkalmas szivattyúkat helyeznek majd el, a szivattyúkamat azonban úgy alakítják ki, hogy szükség esetén kétszeresnyi vizet is felküldhessenek, biztosítékként hatalmas, több mint másfél millió liter víz befogadására alkalmas zsomprendszerrel építének.

az új eljárás alkalmazása jelentős népgazdasági haszonnal jár majd, bár az új akna létesítése 40 millió forintba kerül és költséges lesz a nagy mélységből a víz felszínre küldése is, a haszon mégis rendkívül nagy, ugyanis csaknem hatmillió tonna jóminőségű, eddig elvesztettnek hitt szén termelhetnek majd ki, ennek értéke 2,6 milliárd forint, ugyanakkor a tizennégyes akna jelentősi telepén is egyszerűbb és olcsóbb lesz a szén fejtése, mert a vizes munkahelyeket száraz, egészségesebb munkahelyek váltják fel.

/fol.yt.köv./

- 23 -

Ac

bb 31. /aktiv vízvédellemmel... folyt./- szb

az új víztelenítési módszer az ország más szénmedencéinek szakembereit is foglalkoztatja. különösen a dunántúlon egyre inkább előtérbe kerül a mélyülő aknák aktiv vízvédelleme, egymásután érkeznek az új eljárást tanulmányozó küldöttségek a tizennégyes aknára, nemrégiben veszprémben számoltak be a tatabányaiak új módszerükről a szénbányászati szakembereknek. /mti/

bb 33. szentesen felépült az ország legnagyobb erőtakaromány gyára

vid sze szb ki 1961. október 14.

szentes jelentős új üzemmel gyarapodott: felépült az ország legnagyobb erőtakaromány gyára. építésére és a modern angol gépi berendezésre mintegy ötven millió forintot fordítottak, az angol szerelők irányításával már megkezdődtek az üzemi próbák, járatták az aprító, keverő, granuláló, adagoló, csomagoló és egyéb gépeket, sőt a különféle táptakarományokból elkészítették az első adagokat is. a gyárban sokféle szemesterményből, valamint husliszt, napraforgómag, élesztő, vitamin és más anyagok keverékéből a tudományos előírásoknak legmegfelelőbb takarmányt állítják össze az állatok tájának és korának megfelelően. a búzafickek például kukoricaszem nagyságu és kisebb pasztillákat készítenek.

a tervek szerint az év-végéig 1.100 vagon erőtakarományt ad a gyár a mezőgazdasági nagyüzemeknek.

az új üzemet október 20-án avatják fel. /mti/

12.25

- 24 -

Ac

bb 32. bőrkonfekciósipari technikum pécsen - harmadik szabás és késztyűvarrónó diákja van az új iskolának

vid sze-lm ki 1961. október 14.

a több mint 1.300 dolgozót foglalkoztató pécsi késztyűgyár kezdeményezésére bőrkonfekciósipari esti technikum indult a városban a janus panonius gimnáziumban, az első évfolyamra 34 szabász és késztyűvarrónó iratkozott be, a hallgatók hetenként három alkalommal közismereti és szaktárgyakat tanulnak, így például ábrázoló geometriát, szabadkézi rajzot, továbbá szabás-varrást, műszaki rajzot, technológiát. a tanárok között orvos is van, aki munkavédelemre oktatja a hallgatókat. /mti/

bb 34. novemberben sorsolják újból a tízezer forintos és először az ötezer forintos gépkocsi nyeremény betétkönyveket - 45 személyautó jut a szerencsés nyerteseknek

i kf/vg-lm bs 1961. október 14.

a gépkocsi nyeremény betétkönyvek nagysikerű első huzását rövidesen újabb követi, amelyet november 10-én rendez az országos takarékpénztár, ezen valamennyi - julius 31-e előtt váltott és október 31-én érvényes - tízezer forintos, valamint az április 30-ig váltott és október 31-én még érvényben levő ötezerforintos gépkocsi takarékbetétkönyv részt vesz.

az idén bevezetett új takarékosági formának egyre nagyobb a tábor, az országos takarékpénztárnál elmondották, hogy a sorsolásra kerülő betétkönyvek a határidő lejártá után, november elején veszik pontosan számba, azonban már most megállapítható, hogy többtízezer ilyen betétkönyv van, a jelenlegi helyzet alapján összesen 45 gépkocsit sorsolnak majd ki, ebből - a könyvek számát figyelembe véve a mostani adatok szerint - 36 autó, - warszawa, moszkvics, skoda, octavia, trabant combi, trabant limousine, renault floride, simca-etoile és zasztawa típusu kocsi - jut a tízezer forintos betétkönyvekre, az ötezer forintos betétkönyvek tulajdonosai között 9 személyautót - warszawa, moszkvics, skoda-octavia, trabant combi és renault-dauphin típusokat - sorsolnak ki.

a szerencsés nyertesek azonkívül, hogy személygépkocsi birtokba jutnak, természetesen szabadon rendelkeznek a betét összegével is, akik tehát betétjüket továbbra is fenntartják, résztvesznek a következő huzáson, újabb gépkocsi nyeremény betétkönyvet október 31-ig lehet váltani, s ezek közül a tízezer forintos könyveket februárban, az ötezer forintos könyveket pedig májusban sorsolják. /mti/

12.42

- 25 -

Ac

bb 36. kisházi ödön sajtótájékoztatója időszerű munkaügyi kérdésekről

-Lm Li

1961. október 14.

Kisházi ödön munkaügyi miniszter a kormány tájékoztatási hivatalában rendezett sajtóértekezleten válaszolt az újságírók kérdéseire.

több szerkesztőség tájékoztatást kért a normarendezés eredményeiről.

a miniszter válaszában megállapította: a normarendezésnek a munka jobb megszervezése, a termelésből kieső idők okainak elemzése és csökkentése; a termelékenység emelése volt a célja. számos üzemben fontos intézkedéseket hajtottak végre a termelőberendezések eredményesebb kihasználására, például ugynevezett munkanap-felvételeket végeztek a veszteségidők okainak megállapítására.

a munkanap-felvételekkel nemcsak azt vizsgálták, hogy mennyi idő vész el a munkások hibájából, hanem azt is, hogyan hátráltatják a termelést a munka- és az üzemszervezés hiányosságai. megállapították: a veszteségidők kisebb része - általában egyharmada - ered a munkások hibájából, nagyobb hányada azonban a szervezés és a vezetés fogyatékoságaira vezethető vissza.

a munkások és a műszakiak megértették, hogy a normarendezés elválaszthatatlan az új technológiától, a munka magasabb fokú szervezésétől, ezért az intézkedések a legtöbb helyen ilyen feladatok megoldásával párosultak. számos üzemben célszerűbben rendezték át a gépeket, csökkentették a belső szállítást, javították a gyártáselőkészítést, intézkedtek a termelőberendezések jobb kihasználására, mindezzel a belső tartalékok feltárására.

igen sok vállalatnál üzemszervezési csoportokat, másutt önálló üzemszervezőket állítottak munkába. a ganz- mávag motorgyárban a programozás megjavításával 50 százalékról 90 százalékra emelkedett a tervszerűség, az egyesült gyógyszer és tápszergyárban az egyes munkafolyamatok felmérése után megteremtették a feltételeket ahhoz, hogy minden behozás nélkül 30 millióval több tablettát gyárthassanak.

/folyt.köv./
12.48

- 26 -

h

m: Historia naturalis
1987. - 25 cm
Zokai Kész. Erdélyi Zsuzsanna] - [Bp.]
életrajzi kész. Kádár Zoltán]: [a szöveg
1 val. Zankai Géza]: [ford. Tom Sándor
észtel történelmi

bb 36: /kisházi ödön... 1. folyt./-Lm

a normarendezés egyik jelentős eredménye: a vállalatok többségének ma már van írott technológiai utasítása, számos más intézkedéssel is fejlesztették a technológiai szintet. a ganz-mávag motorgyárban például a forgácsolóműhelyben csucs- esztergapadról revolver-esztergapadra tértek át, s ezzel növelték lényegesen a termelést. a kőbányai szerszámgépgyárban a marási munkák technológiai előírását tökéletesítették. a paradi üveggyárban a technológia fejlesztésével lehetőséget teremtettek arra, hogy emeljék az olvasztás hőfokát, így három órával rövidítették az olvasztási időt. a műszaki gumigyárban az összes termékek 10 százalékánál bevezették a gyorsvulkanizálást. az elzett vasárnygyárban több orsós furógépet és új sajtolóautomatát állítottak be. a technológiai utasítások írásba foglalása még ott is hasznos volt, ahol csak a meglévő szintet rögzítették, ez ugyanis biztos alapot jelentett a technológia további tökéletesítéséhez, nagymértékben elősegítette a műszaki fegyelem megszilárdítását, a vezetés színvonalának javítását, s hozzájárul a munkanormák műszaki megalapozottságához.

a normarendezés tehát olyan komplex intézkedéssorozat volt, amely előnyösen hatott üzemeinkben a műszaki fejlesztésre, a jobb vezetésre és erősítette azt a helyes felfogást, amely a termelékenység további legfontosabb tartalékait a technológia fejlesztésében, a magasabb szintű munka- és üzemszervezésben keresi.

ismeretes, - mondotta a miniszter a továbbiakban - hogy az év első felében az állami ipar termelése 12 százalékkal volt magasabb, mint a múlt év azonos időszakában. az év első nyolc hónapjában pedig a napi átlagos termelés 12,5, az egy foglalkoztatottra jutó napi termelés pedig 8,2 százalékkal volt magasabb, mint a múlt év első felében. az a körülmény, hogy ezen belül a termelés növekedésének kétharmada a termelékenység emelkedéséből adódott, a normarendezéssel együtt, vagy már azt megelőzően kiadott komplex intézkedéseknek köszönhető.

ezután megkérdezték a minisztert, milyen hatással volt a normarendezés a dolgozók keresetére.

/folyt.köv./
12.55

- 27 -

A

bb 36. /kisházi ödön...2.folyt./-lm

- a normák rendezése - hangzott a válasz - általában nem járt tartós keresetcsökkenéssel, mert a régebbiekkel ellentétben ez alkalommal a normarendezésre irányuló intézkedéssel együtt nem történt intézkedés a vállalati béralap csökkentésére, a béralap mindenütt változatlan maradt, sőt a vállalatoknak a változatlan béralap birtokában módjuk volt a munkások alapbérének emelésére, továbbá kollektív jutalmak és prémiumok fizetésére, a szénbányászatban például 6 százalékkal, a könnyűiparban 4 százalékkal emelték az alapbért, s mindez elősegítette, hogy a munkások napi átlagkeresete a régivel azonos maradt, sőt az első félévben 1,1 százalékkal magasabb volt, mint a múlt év hasonló időszakában. csak egyes - korábban meg nem érdemelt módon magas keresetű - dolgozók borítékjába került hozamosabb idon át kevesebb pénz normájuk következtében.

általános tapasztalat, hogy a normarendezéssel párhuzamosan üzeminkben tökéletesítették a bérformákat, illetve az anyagi ösztönzést is egyre inkább a termelékenység emelésének, a magasabb műszaki színvonal elérésének a szolgálatába állítják. több vállalatnál meghonosították azt a jó gyakorlatot, hogy egyre hatékonyabban premizálják a minőség és a gazdaságosság javításában elért eredményeket. több helyen megszüntették az úgynevezett bérplafont és csak ott tartották meg, ahol azt a minőség és a

technológiai fegyelem indokolja. vannak ugyanis munkafolyamatok, ahol már csak a technológia megsértésével lehetne növelni a termelést. ilyen helyen indokolt a bérplafon, mert a megengedettnél magasabb teljesítmény rontja a minőséget, tehát a népgazdaság érdekei ellen hat.

volt-e többszöri normarendezés egyes üzemekben? - hangzott a következő kérdés.

többszöri normarendezésre általában nem került sor - válaszolta a miniszter. néhány üzemben - például a békéscsabai forgácsoló szerszámok gyárában, a pécsi bányában, a budapesti szalámigyárban - azonban szükségessé vált, mert az első alkalommal nem jártak el kellő körültekintéssel: a normák rendezését nem előzték meg műszaki vizsgálatok, munkanap-felvételek, s nem vették figyelembe sem a dolgozó hibájából, sem a munkaszervezés hiányosságából adódó veszteségeket, csupán a teljesítményszázalékok alapján rendezték a normákat. amikor aztán kiküszöbölték a veszteségidőt, s a teljesítményszázalékok ismét magasra száz fölé emelkedtek, bebizonyosodott, hogy a rendezést nem készítették elő megfelelően, vagyis újból kezdhették az egészet elölről.
/folyt.köv./

13.02

- 28 -

A

m. História naturalis
1987. - 25 cm
Zokát kész. Erdélyi Zsuzsanna] - [Bp.]
életrajzi kész. Kádár Zoltán] : [a szöveg
t. val. Zankai Géza] : [ford. Tom Sándor]
meszel m...]

bb 36./kisházi ödön...3.folyt./-lm

az újságírók megkérdezték: mi az oka annak, hogy van olyan üzem, ahol a dolgozók egy része a rendezés után három hónappal sem érte el a száz százalékot?

az ilyen eseteket meg kell vizsgálni - hangzott a válasz. ha a száz százalék elérését munka- és üzemszervezési hiányosságok akadályozzák, azokat meg kell szüntetni, ha a technológiával van baj, azon kell segíteni, ha viszont megállapítják, hogy a technológia is megfelelő, a szervezési feltételek is biztosítva vannak, s a munkafegyelem ellen sem lehet szó emelni, akkor a túlságosan feszített normák helyes szintre történő leszállítása indokolt.

- milyen további feladatokat jelent a normák rendben-tartása? - hangzott a következő kérdés.

a miniszter a kérdésre adott válaszában emlékeztetett a munkanormák rendbentartásával foglalkozó júniusi kormányrendeletre, amely helyes irányt mutatott az üzemeknek, vállalatoknak. a rendelet aláhuzza azt a helyes elvet, hogy a normarendezés nem kampány, hanem a termelékenység emelésének egyik fontos eszköze, amelynek alapja a jó munkaszervezés, és a műszaki színvonal állandó fejlesztése.

magyarországon különösen 1957 óta foglalkozunk behatóbban az üzemszervezéssel, amióta az egész iparban előtérbe került a gazdaságosság. azóta egyes minisztériumok, az egyetemek, a magyar tudományos akadémia üzembgazdasági kutatócsoportja, továbbá a műszaki és természettudományos egyesületek szövetsége nem lebecsülendő eredményeket ért el. a korábbi évek mulasztását azonban nem lehet rövid idő alatt pótolni. a hasonló profilu vállalatok termelékenységének, vezetésének és szervezésének hasonlításával máris sok rejtett tartalékot tártak fel a textiliparban, a szinesfémiparban és az élelmiszeripar néhány ágában. a munka- és üzemszervezés színvonalának növelésében igen nagy feladat vár a minisztériumokra. a várható eredmények indokoltá teszik, hogy megteremtjük az ehhez szükséges szervezeti és személyi feltételeket.

üzemeinkben növekedett a műszakilag megállapozott normák köre. a termelés szempontjából azonban nem ez a legfontosabb, hiszen a lehetőségekhez mérten minden normát - a statisztikai normákat is - a gazdaságosság figyelembe vételével, műszaki számítással kell megállapozni.

/folyt.köv./
13.14

- 29 -

A

bb 36./kisházi ödön... 4. folyt./-lm

a főfeladat az alkalmazott technológiák tervszerű felülvizsgálata, továbbfejlesztése, a munka- s üzemszervezés folyamatos tökéletesítése, amikor ilymódon megjavulnak a műszaki feltételek, s a jobb szervezés hatására az élet túlhalad egyes normákat, akkor azokat minden esetben meg kell változtatni. Összefoglalva:

technológiai, műszaki, munkaszervezési intézkedésekkel és nem a munka intenzitásának növelésével kell fokoznunk a termelést, el-

segítenünk a termelékenység emelését, az ötéves terv erre vonatkozó előírásainak megvalósulását.

az eddig elért fejlődés - mondotta a miniszter - csupán az első szakaszt jelentheti annak az állandó és intenzív munkának, amelyet a termelékenység növelése érdekében az egész iparban el kell végezni, világosan látni kell, hogy az év második fele fokozott feladatokat hárít az iparra, hiszen a tavalyi második félév magasabb termelékenységi szintjéhez képest kell az első félévhez hasonló fejlődést elérni. másszóval: ahhoz, hogy a termelékenység ebben az évben 8 százalékkal emelkedjék, a második félévben 6 százalékkal magasabb termelékenységet kell elérni, mint amennyit az év második negyedében elértünk, az első félév jó eredményei után még további erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy a második félévben is maradéktalanul teljesíthessük a termelékenységre vonatkozó előirányzatokat, csak így érhetjük el a kitűzött célunkat, hogy ebben az évben a termelés emelkedésének kétharmada már a termelékenység emeléséből származzék.

az újságírók ezután a prémium rendszerrel kapcsolatban tettek fel kérdéseket.

- ismeretes - mondotta válaszában a miniszter - hogy a prémium-rendszert az év elején módosítottuk, ennek az volt a célja, hogy csökkentjük a prémiumok formális, bérkiegészítő jellegét, egyben növeljük a népgazdaság érdekeit előmozdító ösztönző szerepét, a módosítással egyidejűleg széleskörű vizsgálat kezdődött a prémizálás legcélszerűbb formáinak kialakítására, e nagyszabású munka több mint száz üzemre terjedt ki, részt vettek benne a munkaügyi apparátus tagjain kívül minisztériumi, szakszervezeti és vállalati vezetők, pártmunkások, közgazdászok, stb. a vizsgálat egyértelműen megmutatta: prémium-rendszerünk alapelvei jók, azonban lényeges módosítást nem kell végrehajtani, kiderült azonban a vizsgálat során az is, hogy a prémium-rendszer alapelveit egyes gazdasági vezetők - egységes szemlélet hiányában - nem eléggé következetesen alkalmazzák.
/folyt.köv./

13.25

- 50 -

ob.36./ kisházi ödön..... 5.folyt./-lm

nem érvényesül például mindenütt az az elv, hogy prémiumot csak olyan munkáért szabad kifizetni, amely túlmegy a szokásos munkaköri kötelezettségen, amely a népgazdaság érdekeit szolgáló többletteljesítményből adódik, tapasztalhatóak voltak olyan túlzások is, hogy egyes helyeken a prémiumot kizárólag bérkiegészítésnek tekintették, másutt viszont szinte teljesíthetetlen feltételekhez kötötték.

e hiányosságokat elsősorban a gazdasági vezetés színvonalának emelésével és az esetenként tapasztalható helytelen szemlélet megváltoztatásával kell megszüntetni.

ugyanakkor azonban a prémizálás hatékonyságának növelése céljából tovább kell fejlesztenünk a prémiumrendszert is, az ösztönzés irányát néhány vonatkozásban ki kell egészítenünk, a prémiumnak különösképpen arra kell ösztönöznie a vállalatokat, hogy reális terveket készítsenek, vagyis azok a vállalatok kapjanak több prémiumot, amelyek a teljesített fejlődést meg is tervezték, nagyobb súlyt kell kapnia a műszaki fejlesztés, a termelékenység, a tervszerű export-termelés, az iparon belüli kooperáció és a gazdaságosság irányában ható ösztönzésnek is.

e feladatokat össze kell hangolni az iparágak és a vállalatok sajátos feladataival, a vezetők felelősek azért, hogy a területükön alkalmazott prémium-rendszer minden esetben a népgazdaság érdekeit szolgálja, ezért a prémiumfeltételek előírásának megállapításában nagyobb hatáskört kell biztosítani a minisztériumoknak és a vállalatoknak, ezzel egyidőben azonban fokozott gondot kell fordítani a prémiumgazdálkodás ellenőrzésére is, szigorúan felelősségre kell vonni azokat, akik a kapott lehetőségekkel vissza akarnak élni - fejezte be tájékoztatóját kisházi ödön munkaügyi miniszter./mti/

13.30

- 31 -

la

hb. 37. kétnapos ankét Szeged fürdőváros fejlesztéséről

vid tm/gy/ki

1961. október 14.

Szegeden a városi tanács, a hazafias népfrentbizottság és a magyar hidrológiai társaság helyi csoportja kétnapos tanácskozást rendez Szeged fürdővárossá fejlesztéséről.

az első napon, szombaton biczó György vb elnök mondott megnyitó beszédet a városi tanácshaza nagytermében. ezután több szekcióban tartottak előadásokat és vitákat az orvostudományi egyetem klinikáin neves külföldi, valamint fővárosi és szegedi egyetemi tanárok, hidrológusok, geológusok, orvosok, építészek és más szakemberek.

az előadások és a vita alapján az ankét résztvevői megállapították: a város kitűnő természeti és helyi adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy egész dél-magyarország üdülési, balneoterápiái, s nem utolsósorban vízisportolási központjává alakuljon.

az előadók elmondták, hogy tudományos mérések szerint Szeged az ország legnapfényesebb városa, az évi napsütéses órák száma meghaladja a kétezret. üdülés és vízisportolás szempontjából ugyancsak kitűnő adottság a tiszta és festői környezete, a balneológia feltételeit pedig a számos gyógyhatású, melegvízű forrás teremti meg. mindehhez járul, hogy a város kulturális központ, ahol az üdülni, gyógyulni vagyók megtalálják a művelődési, szórakozási lehetőségeket is.

a helyi szakemberek előadásai szerint már eddig is igyekeztek kihasználni az adottságokat. a gyógyhatású hőforrással táplált városi fürdőben nemrégiben az orvosi szakrendelésen kívül gyógyrészleget létesítettek iszap és sulyfürdővel, fizioterápiával. itt az idén már eddig tizenötezer mozgásszervi betegségben szenvedőt gyógykezelték eredményesen. a jól kiépített városi partfürdőn, az uszókban, a tisztasági és gyógyfürdőn együttesen több mint hatszáz ezren fordultak meg az idén, illetve ennyi belépőjegyet adtak ki. ezeket az intézményeket, strandokat a következő években sokmillió forinttal jelentősen továbbfejlesztik, s még több embernek nyújtanak majd üdülési, szórakozási lehetőséget. /mti/

13.37

- 32 -

La

bb 38. befejeződött a szerszámgépgyártási kongresszus

t tó/gg szb vg

1961. október 14.

a technika házában csütörtökön kezdődött 4. szerszámgépgyártási kongresszus utolsó napján, szombaton ismét plenáris ülést tartottak.

a kongresszus munkáját hódli László, a kohó- és gépipari minisztérium szerszámgépipari igazgatóságának főmérnöke, a gépipari tudományos egyesület szerszámgép-szakosztályának elnöke foglalta össze zárszavában, s ezzel a kongresszus befejeződött.

az iparági főmérnök a magyar tavirati iroda munkatársának a következőket mondta a kongresszus munkájáról:

- a kongresszus munkájából arra lehet következtetni, hogy összefogással megoldhatjuk azokat a rendkívül nagy feladatokat, amelyek a második ötéves tervben várnak iparágunkra. bizton mondhatjuk ezt, mert a háromnapos szakmai tanácskozás arra is rávilágít, hogy jelenleg is rendelkezünk megfelelően képzett szakmunkásokkal, mérnökökkel és technikusokkal, s a második ötéves tervben is jelentős intézkedéseket teszünk a szakemberképzés továbbjavitására. /mti/

-.-

bb 40. kelesztő öntözés a dél-tiszántúli szántóföldeken

vid ká/j szb ká

1961. október 14.

a csongrád-békés megyei állami gazdaságokban most is teljes üzemben működnek az öntöző berendezések. a korábban a kertészetekben dolgozó esőágyuk most a gabonaföldet árasztják el vízzel. eddig 1100 hold őszi árpa, buza és takarmánykeverék kapott ugynevezett kelesztő öntözést. olyan mennyiségű vízzel árasztották el a földeket, hogy nemcsak a csirázás indult meg, de erőteljesen fejlődnek a gabonafélék. az őszi árpa sok helyen már 6-8 centiméteres, a takarmánykeverék pedig bokrosodásnak indult. ezt a takarmánykeveréket a szokásosnál jóval korábban, már április derekán vághatják, s ez lesz majd az első zöldtakarmány a gazdaságokban. a felgyői állami gazdaságban az árasztásos öntözést kiterjesztették a kukorica alá történő mélyszántásokra is. /mti/

-.-

13.43

- 33 -

La

bb 39. ~~baranyában~~ elsőként a mohácsi-szigeten gazdálkodó homorudi kossuth tsz fejezte be az őszi kalászosok vetését

vid ká/j szb ká

1961. október 14.

baranya megye termelősövetkezetei közül elsőként a mohácsi-szigeten gazdálkodó 4000 holdas, homorudi kossuth tsz jelentette, hogy e hét végére befejezték az őszi gabonafélék vetését, búzából 900, őszi árpából 300, rozsból 50, takarmánykeverékből pedig 60 holdon került földbe a mag, a termelősövetkezeti gazdák és a gépalomási dolgozók összefogásának köszönhető, hogy urrálettek a 4 hónapos aszályon, amint befejezték az aratást, azonnal hozzáláttak a tarló felszántásához, úgyhogy a szövetkezet földjén egy hold megmunkálatlan tarló sem maradt, az akkoriban még porhanyós földet, a szántás után szépen elmunkálták, megfogasolták, később a szárazság idején, meg is hengerezték, így a talajban levő nedvesség eltávozását jórészt meg tudták gátolni, a burgonya- és répaföldeken azonban a hagyományos szántással már nem boldogultak, ezeken a táblákon fordítás nélküli, ugynevezett száraz műveléssel készítettek elő a talajt a vetésre, az ekézést elhagyták, helyette disztilllerrel és kétszeri tarcsázással készítettek aprómorzsás magágyat, a közös gazdaság vetésének kétharmad része ilyen fordítás nélküli szántásba került.

a homorudi kossuth tsz tagjai elégedetten járják a határt: a mélyenfekvő földeken már zöldell a borsó után vetett árpa és a buza, a dombos részeken pedig a kis csapadék után ugyancsak csirázik a mag. /mti/

--

bb 41. időjárásjelentés

gg szb

1961. október 14.

a meteorológiai intézet jelenti október 14-én, szombaton 13 órákor:

kirándulásra alkalmas, szép idő

európa északi részein, valamint a fekete tenger környékén folytatódik a változékony, szeles, esős idő, a többi területeken nincs az előző napokhoz képest lényeges változás, az idei őszi jellemző szárazság még most sem szűnt meg, hazánkban pénteken a főváros és pécs környékén borult volt az ég, az ország többi területein viszont 4-8 órán át sütött a nap.

/folyt.köv./

13.47

- 34 -

La

bb 41. /időjárásjelentés rolyt./- szb

egy-két helyen néhány csepp eső hullott, a hőmérséklet napközben 17-20 fokig emelkedett, szombaton hajnalban a duna-tisza közén, valamint budapest és pécs körül csak 8-10, máshol azonban 2-7 fokkal hűlt le a levegő, a mátra vidékén és a dunántul északnyugati felében több helyen gyenge talajmenti fagy keletkezett.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 15.2 fok volt, a sokévi átlagnál 3.3 fokkal magasabb, szombaton 12 órákor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, gyengén süllyedő irányzat.

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen kevés esővel, mérsékelt, napközben helyenként élénk északi szél, erős éjszakai lehülés, a szélvédettebb helyeken hajnali ködképződés, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-6 fok között, helyenként gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 12-16 fok között.

a duna vízállása szombaton délelőtt 11 órákor budapestnél 119 centiméter. /mti/

--

bb 43. 50 centiméterrel apadt a fertő-tó vize

vid ká/j szb ká

1961. október 14.

a hosszantartó szárazságban a fertő-tó vize is megcsappant: 50 centiméterrel apadt, a tónak a magyarországi szakasza adja az ország nádtermésének egyharmadát, s a jelek szerint a nádaratás az apadás ellenére sem hoz majd kisebb eredményt, mint a korábbi esztendőben, a növény még a szárazság előtt magasra fejlődött, és az egész fejlődési időszak alatt vízben állt, a mostani vízhiányt pedig már jól tűri a nád, nem esett kár a tó állatvilágában sem, a vándormadarak az alacsonyabb vízszinten jól érezték magukat, a szokásosnál három héttel később költöztek, a szakemberek véleménye szerint a halak is jól tűrik a rendkívüli állapotot, most a mélyebb vizekre húzódtak. /mti/

--

14.15

- 35 -

La

bb 42. kitüntetés

th sze szb li

1961. október 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa kiváló munkájuk elismerésül dr. révai gyulának, a központi döntőbizottság vezető döntőbírójának, dr. huszár istvánnak, a budapesti fővárosi döntőbizottság vezetőjének a szocialista munkáért érdemérem, dr. rásónyi sándornak, a somogy megyei döntőbizottság vezetőjének a munka érdemérem kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket szombaton dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. /mti/

.-

bb 44. éjjel nappali műszakban négyen váltják egymást a fűzesgyarmati gépállomás traktorain - tíz nap alatt százezer normálholdnyi gépi munka békés megyében

vid ká/j szb ká

1961. október 14.

békés megye termelőszövetkezeteinek nagy tábláin hallatlan erőfeszítéssel dolgoznak a traktorosok; éjjel-nappal üzemben vannak az erőgépek, a rögtörők, a tárosák, s a szerelők is talpon vannak, hogy a helyszínen nyújtsanak segítséget a sok törés kijavításában. a fűzesgyarmati gépállomás körzetében mind a 62 traktor két műszakban dolgozik, s itt, a sárrét erősen kötött, szikes talaján főleg a láncfalpasokat üzemeltetik. a munka a jelenlegi körülmények között igen nagy figyelmet igényel, s ezért a dt és az sz-100-as nagyteljesítményű gépeken a két műszakban négyen váltják egymást, így egy-egy erőgéppel 24 óra alatt 10 normálholdnyi gépi munkát tudnak végezni. az erőfeszítéseknek megvan az eredménye: békés megye gépállomásainak traktorosai a legutóbbi 10 napon több mint 100.000 normálholdnyi gépi munkával készültek el. /mti/

.-

bb 45. mezőgazdasági szakemberek utaztak a szovjetunióba

k ie szb ká

1961. október 14.

a csengeri és a tiszalöki járás kezdeményezésére a nyáron ország-szerte verseny indult a gabonabetakarítási munkák gyors befejezésére. az eredményes verseny legjobbjainak egy csoportját, 75 mezőgazdasági szakembert a földművelésügyi miniszter szovjetunióbeli utazással jutalmazott. a szakemberek szombaton délelőtt elutaztak moszkvába. kilenc napig tartózkodnak a szovjetunióban, s utjur során megtekintik a főváros nevezetességeit, a környékbeli mezőgazdasági nagyüzemeket. /mti/

.-

14.28

- 36 -

La

bb 46. magyar önkéntesek a spanyol nép szabadságharcában - kiállítás nyílt a nemzeti muzeumban

t vt/tm-lm fm

1961. október 14.

a magyar partizánszövetség és a legújabbkori történeti muzeum rendezésében a magyar önkéntesek a spanyol nép szabadságharcában címmel szombaton délben emlékkiállítás nyílt a nemzeti muzeumban, a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából. az ünnepélyes megnyitón megjelent kisházi ödön munkaügyi miniszter, szerényi sándor, az mszmp központi bizottsága tudományos- és kulturális osztályának helyettes vezetője, szakasits arpád, az országos béketanács elnöke, politikai és társadalmi életünk számos más vezető személyisége, ott voltak a magyar néphadsereg és a társ-fegyvereserők, továbbá a magyar partizánszövetség képviselői. részt vett a megnyitáson a spanyolországi önkéntes brigádok számos egykori magyar és külföldi harcosa, valamint a budapesti diplomáciai képviselők több tagja.

kovács zoltán, az mszmp központi bizottsága külügyi osztályának helyettes vezetője, az egykori spanyolországi önkéntes brigádok tagja, megnyitó beszédében többek között emlékeztetett rá, hogy a nyugati nagyhatalmak a spanyol nép szabadságharc idején elvakult antikommunista politikájukkal segítettek megfojtani egy demokratikus köztársaságot, eltiporni egy népet, amely önrendelkezési jogának alapján, függetlenségét, szabadságát, demokratikus választások útján, legális küzdelemben szerezte meg. - mondotta s hangsúlyozta, hogy a szabadság nemzetközi önkéntesek a legnemesebb célért harcoltak a spanyol néppel együtt. amikor e kiállítást megtekintjük, emlékezzünk arra, hogy a spanyol nép elsőnek állt szembe a náciizmussal, fasizmussal azért, hogy megóvja a békét. nem rajta mulott, hogy nem így történt.

a megnyitóbeszéd után a megjelentek megtekintették a kiállítást. a gazdag, változatos anyagban egyebek között megtalálható számos olyan igen érdekes dokumentum, amelyet a szovjetunió és több más állam bocsátott hazánk rendelkezésére. nagy érdeklődésre tarthat számot a spanyol polgárháború idején elkészült eddig még be nem mutatott bélyeg-és levelezőlapp-gyűjtemény. látványos számos irásos és tárgyi emlék, amelyeket egykori önkéntesektől gyűjtöttek össze. kiállították azt az egyenruhát is, amelyet a nemzetközi brigádok egyik kiemelkedő parancsnoka, a legendás hiru zalka máté viselt a spanyol szabadságharc idején. bemutatják a horthy-rendszer sok olyan bizalmas jellegű okmányát, amelyek arról tanuskodnak, hogy magyar önkéntesek is résztvettek a spanyol nép hősi szabadságharcában. /mti/

14.35

- 37 -

La

bb 47. megkezdődött a szüret tokajhegyalján - tarcalon szedik az aszuszemeket

vid ká/j-lm li

1961. október 14.

tokajhegyalja világhírű szőlőskertjeiben a rendkívüli szárazság, valamint a nagy tömegben fellépő darazsak és seregélyek kártétele miatt a szokásosnál korábban, megkezdődött a szüret. szombaton a háztáji szőlőskerteken kívül a nagyüzemek, így a tolosvai és a tarcali állami gazdaság, valamint a tarcali szőlészeti kutató intézet tábláin is hozzáálltak a szőlőszedéshez. a tarcali állami gazdaságban az idén 600 holdon szüretelnek, s az eddigi eredmények szerint az átlagtermés 20 mázsa, a kipréselt must cukorfoka pedig 20-22 között van. a termés nagyrészt a gépesített mádi és tokaji présházákban dolgozzák fel. a tarcali szőlészeti kutató intézetben megkezdték az aszuszemek szedését is, amelyekből máris egy mázsányit gyűjtöttek össze. az intézet telepein az egyes táblákon szüretelt szőlőkből nyert mustot fajta és cukorfok szerint külön hordókban tárolják. külön szüretelik a mandulás nevű tábla tiszta hárslevelű szőlőjét is. bár a hárslevelű a szárazságot nehezen tűri, az idén mégis olyan mennyiségű különleges ízű és zamatú bort ad, hogy érdemes külön kezelni. mintegy 200-250 hektoliter hárslevelű borra számítanak.

szedik a szőlőt a termelőszövetkezetekben és a hegyközségi szőlőkben is. tokajhegyalján az idén összesen 7000 holdon szüretelnek, s ebből csaknem másfélezer hold a rekonstrukció során telepített és már termőre fordult új szőlő. /mti/

bb 48. fiatal bolgár képzőművészek kiállítása a műcsarnokban

t fe/tm szb fm

1961. október 14.

a műcsarnokban szombaton megnyílt a fiatal bolgár képzőművészek kiállítása. a tárlat megnyitóján megjelent rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezetője elnöke, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint művészeti és társadalmi életünk számos ismert személyisége. jelen volt a kiállítás megnyitóján jancso goergiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa, továbbá a diplomáciai testület számos tagja. ott volt a kiállítás bolgár rendezője, thodor atanaszov bolgár festőművész.

reich károly grafikusművész megnyitóbeszédében a magyar és a bolgár alkotó művészek közötti szoros baráti kapcsolatot méltította. /mti/

14.57

La

-. -

- 38 -

bb 49. Langer Klára gyűjteményes fotokiállítása a fényes adolf teremben

t fe/tm szb fm

1961. október 14.

szombaton megnyílt a fényes adolf teremben Langer Klára gyűjteményes fotokiállítása. /mti/

-. -

bb 50. a hazafias népfront vas megyei elnökségének ülése

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

a hazafias népfront vas megyei elnöksége szombaton a sárvari járás népfront bizottságainak munkáját és az olvasómozgalom megyei eredményeit tárgyalta. úgy határoztak, hogy a jövőben a népfront-bizottságok nagyobb segítséget nyújtanak a falusi könyvtáraknak s népszerűsítik a jó könyveket a falusi olvasók között. az ülésen résztvett gosztonyi jános, a megyei pártbizottság első titkára is. /mti/

-. -

bb 51. a székesfehérvári járás művelődési helyzetéről tanácskoztak székesfehérvárott

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

szombaton székesfehérvárott tanácskoztak a székesfehérvári járáshoz tartozó 39 község kulturális életének vezetői, községi párttitkárok, tanácselnökök, pedagógusok, művelődési otthon igazgatók. a nagyaktív ülést botos lászló, az mszp székesfehérvári járási pártbizottságának agit. prop. osztályvezetője nyitotta meg, majd gondai istván, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke a párt művelődési politikájának irányelvei alapján beszámolt az elért eredményekről és ismertette a feladatokat. kiemelte az oktatási reform jelentőségét, majd azokról a lehetőségekről beszélt, amelyek a székesfehérvári járásban adódnak a népművelési munkához. /folyt. köv./

15.20

- 39 -

La

bb 51. /a székesfehérvári... folyt./- szb

a járásban közel 500 pedagógus dolgozik, ezenkívül nagy számban orvosok, állatorvosok és itt működik a martonvásári mezőgazdasági kutatóintézet, amelynek több mint százfői kutatógárdája is kész arra, hogy tudományos előadásokkal segítségére legyen az egyes községek művelődéspolitikai munkájának. elmondotta, hogy az elmúlt tíz év alatt a székesfehérvári járásban 17 községben építettek művelődési otthonok, a községek párt és tanácsszervei segítették a művelődési otthonok építését, több művelődési otthon azonban nem használnak ki eléggé a népművelési munka számára. ez év őszén a járásban 17 helyen indulnak termelőszövetkezeti akadémiák.

a nagyaktív részvevői részletesen megvitatták a falusi népművelési munka számos időszaki kérdését. /mti/

bb 52. negyvenöt új orvos érkezett borsódba

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

borsód megye ipari és mezőgazdasági vidékének egészségügyi ellátására 45 fiatal orvos érkezett, akiket a szegedi, a budapesti, valamint a debreceni orvostudományi egyetemen avattak doktorra. fiatal orvosok közül 41 általános és 4 fogorvos van. nagyobb részük két évig kórházi gyakorlatot folytat, egy részük azonban az egyetem ajánlatára kiváló tanulmányi és gyakorlati eredményei alapján körzeti orvosként kezdi meg tevékenységét, többek között dr. deli László, a debreceni orvostudományi egyetem most végzett orvosa, aki hidvégyárdón gyógyítja majd a betegeket.

a fiatal orvosokkal sikerül megoldani elsősorban a tsz-községek egészségügyi ellátottságát, be tudják tölteni többek között alsószolca, fullókéres, rakac. tsz községeken kívül arló és más ipari települések évek óta megürösödött körzeti orvosi állásait. az orvos nélkül maradt körzetek számát 13-ra sikerült csökkenteni.

az új körzeti orvosok egyrésze szombaton már elfoglalta új állomáshelyét, a többiek pedig a hónap végéig kezdik meg munkájukat. /mti/

15.24

- 40 -

bb 53. szovjet turisták látogatása egerben

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

szombaton 64 szovjet turista látogatott egerbe, a moszkvából érkező vendégek megtekintették eger város történelmi nevezetességeit és látogatást tettek az egri nagy józsef termelőszövetkezetben. /mti/

bb 54. dr. s. radhakrishnan életrajza

szb bs

1961. október 14.

dr. s. radhakrishnan, az indiai köztársaság alelnöke, nagy életutat tett meg, a független és szabad indiáért küzdő indiai hazafi utját.

1888-ban született, tanulmányait Indiában végezte, a tudományos munkában elért kiváló eredményeivel hamar magára vonta professzorai figyelmét, s egyetemi tanulmányai elvégzése után ki nevezték a madraszi egyetem filozófia-professzorává, így kezdődött dr. radhakrishnan tudományos-tanári tevékenysége. az indiai függetlenségének kikiáltását megelőző több évtizeden keresztül hazája legnagyobb egyetemeinek, például a mysori, az andhrái és a kalkuttai egyetemnek volt filozófia-professzora, illetve rektora. közben - 1926 után - külföldön is tartott filozófiai előadásokat, többek között az oxfordi és a chicogoi egyetemen.

dr. radhakrishnan számos könyv szerzője. az ő tollából kerültek ki olyan fontos kutatómunkák, mint „Rabindranath Tagore filozófiája”, „India filozófiája”, „Indiai ételszemlélet”, és más művek egész sora. indiai valamennyi fontosabb egyeteme mellett számos külföldi tudományos intézmény és egyetem is kifejezésre juttatta a dr. radhakrishnan munkásságáért iránti elismerését. így például a brit tudományos akadémia taggává választották, majd a londoni egyetemen tiszteletbeli jogi doktorra, 1956-ban pedig - a szovjetunióban és csehszlovákiában tett látogatás alkalmával - a moszkvai egyetemen tiszteletbeli professzorra és a prágai karolyi egyetemen tiszteletbeli filozófia-doktorra avattak.

/folyt.köv./

15.36

- 41 -

bb 54. /dr. s. radhakrishnan... folyt./- szb

• dr. radhakrishnan nevét nemcsak tudományos munkássága, hanem közéleti és államférfiúi tevékenysége is széles körben ismerette. a függetlenségi harc éveiben mahatma gandhi közeli barátja volt, s india függetlenségének kikiáltása óta is minden energiáját hazája szolgálatába állítja. 1948-ban kinevezték az indiai kormány egyetemi bizottságának elnökevé, s e minőségében sokat tett az indiai oktatásügy fejlesztéséért. 1949-1952 között az indiai köztársaság szovjetuniói nagykövetségént moszkvában teljesített szolgálatot.

dr. radhakrishnan a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének, a béke és a haladás érdekében kifejtett nemzetközi együttműködés híve. számos külföldi országban járt, több alkalommal indiai jószolgálati delegáció élén.

1952-ben az indiai köztársaság elnökevé választották. e fontos posztion dr. radhakrishnan olyan munkát végez, amely megfelel az indiai nép érdekeinek és a világbéke ügyének. /mti/

--

bb 55. hogyan lehet gyorsan, sikeresen leszokni a dohányzástól? javaslat pufferezott lobelin tabletták hazai gyártására

vid fm/ke szb fm

1961. október 14.

az alkoholizmus és a dohányzás káros hatásairól pécsen rendezett kétnapos, országos tudományos ülészek második napján a dohányzástól, annak egészségre káros hatásairól és a dohányzástól való leszokás újabb, hatásosnak bizonyult módszeréről tartottak előadást.

a kétnapos program 16. és egyben befejező előadásaként dr. wiltner willibard, a kékkestői állami gyógyintézet főorvosa,, a dohányzástól való leszoktatás sikeres módszere,, címmel számolt be a gyógyintézetben végzett kísérletekről, melyekhez szamszerűségben és alaposságban hasonló kísérleteket korábban még a skandináv államokban folytattak.

/folyt.köv./
15.45

- 42 -

Lu

bb 55. /hogyan lehet... 1. folyt./- szb

bevezetőben mindenekelőtt a dohányzás káros egészségügyi kihatásaival kapcsolatos néhány orvos-statisztikai adatot ismertett, utalt hammond és munkatársainak 22.000 statisztikus bevonásával 187.783 emberről készült statisztikájára, melynek során úgy találták, hogy a dohányosok halálozása 68 százalékkal volt magasabb a varhatónál. az adatok gyűjtése közben észlelt 11.870 halálesetből 7.316 esett a dohányosokra, a várt 4.651-el szemben. a többlet 52.1 százalék a koszorúérmegbetegedésekből, 13.5 százalék a tüdőrákból, 13.5 százalék további rákmegbetegedésekből adódott.

a dohányzástól való leszoktatás régebbi módszerei, az ezüst-nitrát ecsetelés, - öblítés, - tabletták, a menthol, eucalyptus, rézszulfát és chinin tartalmú gyógyszerek azonban az akaraterő és elhatározás támogatására is alig voltak elegendők, ezért új módszer után kellett nézni és ezek közül az irodalmi adatokból és a kékkestői állami gyógyintézet saját tapasztalataiból a lobelin-kezelés bizonyult a leghatásosabbnak. a lobelint tulajdonképpen már 1936 óta használják, de csak a legutóbbi időkből találtak hozzá olyan kiegészítő, keverőanyagokat, amelyekkel együtt optimális hatást érnek el vele. a lobelint az indiánok irányították a figyelmet, akik dohányzás helyett a lobelia inflata leveleit rágosálják, füstölik és ennek hatása, mérgezésének tünetei a nikotinnal azonosnak bizonyultak.

ami a lobelin hatását illeti a kékkestői állami gyógyintézetben 115, a dohányzástól leszokni kívánó beteg az azt tapasztalták, hogy a lobelin beadás után elszívott cigarettát az esetek többségében izetlennek, büdösnek, emulzívónak, keserűnek, illetve fűízűnek találják. éppen ezért ritkábban gyújtanak rá, illetve a cigarettát egy-két szivas után könnyűszívvel eldobják.

a leszoktatás a következőként történik: azoknál, akik reggeli előtt is dohányoztak, ébredéskor egy-egy ampulla lobelin hydrochloridot adtak be, szükség esetén 1-2 héten át. emellett a leszokásra jelentkező kívánság szerint dohányozhat tovább, de neki azt az utasítást adták, hogy ha nem izzik a dohányzás, ne erőltesse, ugyanakkor ne keressék a dohányosok társaságát, ismerőseikkel közöljék elhatározásaikat és ha napi adagjukat fokozatosan akarják csökkenteni, akkor ne vásároljanak többet, a megszokás elkerülésére pedig a cigarettás dobozt tegyék a másik zsebükké.

/folyt.köv./
15.50

- 43 -

Lu

bb 55. /hogyan lehet... 2. folyt./- szb

az eredmények tartós sikerének elbírálására a 115. kísérleti pácienssel írásbeli kapcsolatot tartottak és a kísérletek lezárása óta eltelt másfél év után végső eredményként az állapítható meg, hogy a kiindulás 92 százalékos akut eredménye az idő előrehaladtával fokozatosan csökkent és 60 százaléknál állandósult.

a dohányzás abbahagyása után a szokásos javulást, súlygyarapodást, panaszcsillapításokat észlelték. éppen ezért a jó módszer érdekében javasolják a dohányzástól való leszoktatás szélesebb körű bevezetését és ennek egyszerűbbé tételére pufferezott lobe-
lin-tabletták hazai gyártását, a tudományos ülés a javaslatot ma-
gaévá tette, majd az elnöklő dr. kun lajos professzor, a pécsi egyetem közegészségtani intézetének igazgatója a kétnapos ülést bezárta. /mti/

bb 56. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 41. játékhetéről
sze szb li 1961. október 14.

a Lotto 41. játékhetére beérkezett 4,132,068 darab szelvény. öt-
tíz alkalmas szelvény nem volt, négy találatot husz fogadó ért
el, a nyereményösszeg egyenként 154,952 forint 50 fillér, a
háromtalálatos szelvények száma 2,435 darab, ezekre egyenként
636 forint 25 fillért fizetnek, két találatot 83,248 fogadó ért
el, a nyereményösszeg egyenként 18 forint 60 fillér. /mti/

bb 57. országos erdész-vadász találkozó veszprémben
i vid ká/gg szb ká 1961. október 14.

szombaton veszprémben több mint 300 szakember jelenlétében meg-
nyitották az országos erdész-vadász találkozót, nyisztor imrének,
a hazafias népfront veszprém megyei titkárnak megnyitó szavai
után dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának
főtájkára tájékoztatott az időszerű bel- és külpolitikai kérdé-
sekről, majd dr. salí emil, az országos erdészeti főigazgatóság
helyettes vezetője tartott előadást a magyar erdőgazdálkodás
feladatairól a második öt éves tervben.
/folyt.köv.-

16.07

Ludi

- 44 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 42. hírt /kitüntetés/ teljes egészében visszavonjuk!

/mti/

bb 57. /országos erdész-vadász... folyt./- szb

elmondotta, hogy a tervidőszakban 96.000 hektár, jobbára kopáros
területet erdősítenek, fásítanak, nagyarányú telepítésekre kerül
sor az alföldön, ahol nyárfákkal ültetik be a homokos, szántó-
földi művelésre kevésbé alkalmas talajokat. hegységeinkben, a
bakonyban, a bükkben, a mátrában és a vértésben a táj jellegé-
nek megfelelő tülevelű és lombos fákkal telepítik be a korábbi
irtáshelyeket, a tervidőszakban fásításra kijelölt területen az
uralkodó fafaj, 54 százalékos arányban a papírfeldolgozó ipar
szempontjából jelentős nyárfa lesz. az öt éves terv utolsó évé-
ben az ország egész területének 15 százalékát alkotják majd az
erdők, és ezzel egyidőben tovább növekszik - 1960-hoz képest 8
százalékkal - a kitermelt faanyag mennyisége. 1965-ben 4,25
millió köbméter fát adnak majd a hazai erdőgazdaságok, az erdő-
nevelésnél és gondozásnál nagy szerepet kap a vegyszeres: per-
metező gépekkel oldt és hoh tartalmu szereket permetezni a fi-
tal erdőkre és egyúttal műtrágyával is biztosítják zavartalan fej-
lődésüket. 1965-re a favágást nagyrészt gépesítik, a faanyagot
traktorokkal szállítják az osztályozókhoz, ahonnan a rönköket da-
ruszerkezett továbbítja a vasuti kocsikba; hajókba, megkönnyíti a
termelést a feltáró utak hálózata: összesen 500 kilométer hosszú
erdei ut épül.

az erdész-vadász találkozó résztvevői délután meglátogatták
a bakonyi muzumban megnyitott trófea-kiállítást. /mti/

bb 58. vasas képzőművészek kiállítása

t hi/gg/m/hk

1961. október 14.

a vas- és fémipari dolgozók szakszervezete rendezésében
szombaton délután a szot egressy gábor művelődési klubjában meg-
nyitott a vasas központi képzőművészeti kör idei kiállítása,
amelyen 23 munkásművész, 110 festményt és rajzát mutatja be. dr.
ujvári bel. művészettörténész, főiskolai tanár nyitotta meg a
kiállítást, amely október 28-ig naponta 11 és 19 óra között tekint-
hető meg az egressy klub helyiségeiben. /7. dohány utca 22-24./

- 45 -

Ludi

bb 59. meggyorsult a munka az oroszlanyi eromu epitesenél - a helyszínen tartott végrehajtó bizottsági ülést az mszmp komárom megyei bizottsága

vid/sze/m/ki

1961. október 14.

komárom megyében három jelentős ipari beruházáson dolgoznak. szőnyben rövidesen üzembe helyezik az új, egymillió tonna teljesítményű desztillációs kőolajfeldolgozót és ezzel - a százhárombattai új kőolajfinomító felépítéséig - szőny lesz az ország legnagyobb olajfeldolgozó központja. nyergesújfaluon jelentősen bővítik a szintetikus-szál gyártását. az oroszlanynon épülő kétszáz megawattos eromu pedig az ország egyik legnagyobb beruházása. annak létesítésére csaknem kétmilliárd forintot fordít államunk, és teljes üzembehelyezése után 16 százalékkal növeli az ország villamosenergia termelését. tehát az ötéves terv többletenergia-termelésének csaknem felét ez az eromu adja majd.

mindhárom beruházásnál sokrétűek a feladatok. számos vállalat dolgozik egy-egy építkezésen, még több vesz részt a berendezések szállításán és jelentős számú külföldi szakmunkás segít a gépek szerelésében.

az mszmp megyei bizottság nagy figyelemmel kíséri az új létesítmények építését. az ipari osztály munkatársai rendszeresen felkeresik az építkezéseket és hónapról-hónapra irásban tájékoztatják a végrehajtó bizottságot, amely időnként a helyszínen vitatja meg a beruházások helyzetét. szükség esetén egy-egy munka meggyorsítására érintkezésbe lépnek az illetékes szervekkel, minisztériumokkal. ilyen irányú segítséget nyújtottak a szőnyi kőolajfeldolgozó építésénél is, ahol a végrehajtó bizottság augusztusi ülései után meggyorsult a munka, s így a tervezett időben megkezdhetik a próbizomlást.

szombaton az oroszlanyi eromu helyzetét vitatta meg a helyszínen a végrehajtó bizottság. nem könnyű itt a feladatuk az építőknek, szerelőknek. idei tervük nagyobb, mint a hazánkban épült bármelyik eromu egyéves terve volt. az első gépegység megindulásáig az összes segédüzemnek, tehát lényegében az egész beruházás hatvan százalékának el kell készülnie. a végrehajtóbizottsági ülésen megállapították, hogy a politikai bizottság ezévi márciusi határozatának megfelelően, jelentősen meggyorsult itt a munka. pótolták az elmaradások nagy részét és a vállalatok jó együttműködésével megtarantatták a feltételeit annak, hogy az eromu első ötven megawattos gépegysége a tervezett december elseji határidőre megindulhasson. megállapították azonban azt is, hogy ennek érdekében most ismét több munkaterületen van szükség nagyobb összefogásra, több-munkaerőre

/folyt.köv./

17.30

- 46 -

bb 59. /meggyorsult a munka az oroszlanyi... 1. folyt./ m

ennek megfelelően határozatot hoztak arra, hogy a megyei partbizottság ipari osztálya az épülő eromu vezetőségével közösen megállapítsa, milyen intézkedéseket kell tenni a különböző szerveknél a még fennálló akadályok elhárítására. ugyanakkor közösen kidolgozzák az első gépegység tapasztalatai alapján azt, hogyan lehet a következő gépegységet a tervezett jövő év június határidő előtt üzembe helyezni.

/mti/

...

bb 60. időjárásjelentés

tm/m

1961. október 14.

a meteorológiai intézet jelenti október 14-én, szombaton 18 órakor:

a nappali hőmérséklet vasárnap 12-16 fok között

várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, legfeljebb néhány helyen kevés esővel. mérséklet, helyenként élénk északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 12-16 fok között.

/mti/

...

bb 61. sebes sándor beszéde

t vt/ke/m/li

1961. október 14.

bezetőben emlékeztetett, hogy a spanyol nép 25 évvel ezelőtt fogott fegyvert demokratikus köztársasága védelmében. a népfrontba tömörült, a szabadságáért és függetlenségéért harcoló spanyol néppel szemben - a spanyol fasiszták nyílt szövetségeseiként - szinrelépett a nemzetközi reakció által támogatott német és olasz fasiszták. fegyvereket és hadianyagokat, repülőegységeket, egész hadseregeket küldtek franconak és átvtették a spanyol köztársaság elleni hadsereg irányítását.

/folyt.köv./

19.43

- 47 -

20.11
L. L. L.

bb 61. /sebes sándor ... 1. folyt./ m

- a spanyol nép a nemzetközi reakció elleni harc első vonalába került, s kivívta az egész haladó emberiség csodálatát és hálóját, a spanyol nép óriási áldozatot hozott szabadság, a béke és az emberi haladás érdekében, a spanyol munkásosztály, a parasztság és az értelmiség, a spanyol fiatalok színe-javá vérzett és áldozta életét a dicsőséges küzdelemben, egyetlen ország segítette hatékonyan a spanyol nép harcolását, a szovjetunió, amely a nagy földrajzi távolság ellenére óriási erőfeszítéseket tett a köztársasági kormány támogatására, a fasiszták szigorú blokádját azonban kordában tartotta, majd teljesen lehetetlenné tette ezt a segítséget.

- a nemzetközi reakció összefogott ereje el tudta szigetelni a spanyol köztársaságot és meg tudta akadályozni a demokratikus erők győzelmét, de a legszigorubb intézkedések sem tudták meggátolni, hogy a világ minden részéről a szabadságért harcba kész emberek ezrei spanyolországba menjenek, hogy együtt küzdjenek a spanyol néppel, ötvenkét nemzet önkénteseiből alakultak meg 1936 októberében a nemzetközi brigádok, méltó utódaikként azoknak az internacionalistáknak, akik 1848-ban a magyar szabadságért, 1871-ben a párizsi kommunéért hullatták vérüket, s a nagy októberi szocialista forradalomban az orosz dolgozók oldalán harcoltak a munkáshatalomért, az intervenciók és az ellenforradalmi bandák ellen, a nemzetközi brigádok harcosait a spanyol nép iránti szeretetük, saját népük sorsáért érzett felelősségük, a proletárnemzetköziség magasabb eszméje vitte spanyolországba, különböző koru, foglalkozású és világszemléletű emberek voltak, akik egymás nyelvét sem értették és akiket mégis, „őzer nyelvű, egyszívű brigáddá”, - kovácsolt össze a dolgozók ügye iránti hűség, a szabadság-iránti szeretet, a fasiszmus és az elnyomás iránti gyűlölet.

a továbbiakban sebes sándor a spanyol nép szabadságharcában résztvevő magyar zászlóalj szerepét méltatta, majd rámutatott: a spanyol nép forradalmi szabadságharcát óta eltelt évtizedek alatt világot formáló történelmi események zajlottak le, a szocialista világrendszernek az egész emberiség sorsára és jövőjére kiható nagyszerű győzelmei a nemzetközi imperializmus gyengüléséhez, a haladás, a demokrácia, a szocializmus erőinek soha nem látott gyarapodásához vezettek, a nagyszerű eredmények fényében a spanyol nép majdnem három éves forradalmi szabadságharcát úgy áll előttünk, mint a spanyol nép hozzájárulása a fasiszmus felett aratott győzelemhez.
/folyt.köv./

20,00

Lii

- 48 -

bb 61. /sebes sándor.... 2. folyt./ m

- a spanyol nép sohasem törődött bele a vereségbe - folytatta, egy percre sem hagyta abba a harcot, a spanyol kommunista párt a véres megtorlások ellenére, az illegalitás súlyos viszonyai között lankadatlanul azon munkálkodik, hogy egyesítse az összes franco ellenes erőket és létrehozza a nemzeti frontot, mind szélesebb körben bontakozik ki egy nagy nemzeti mozgalom spanyolországban a franco rendszer megbuktatására, és a börtönökben szenvedő tíz és tízezer politikai fogoly kiszabadításáért, azt hiszem, az összes jelenlévők érzéseit fejezem ki, amikor fel-emeljük tiltakozó szavunkat a spanyol szabadságharcosok üldözése ellen és követeljük amnesztiát a börtönökben szenvedő politikai foglyoknak.

beszédét a hős spanyol nép, és spanyolország kommunista pártjának életteljesével fejezte be.
/mti/

...

bb 62. ünnepi est a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából

t vt/hné/m/Li

1961. október 14.

a spanyolországi nemzetközi brigádok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából a magyar partizán szövetség szombaton este ünnepséget rendezett a néphadsereg központi klubjának színháztermében, az ünnepségen megjelent és az elnökségben foglalt helyet fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a magyar partizán szövetség elnöke, a szövetség elnökségének több más tagja, czinege lajos altábornagy, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a magyar néphadsereg több más vezetője, a társfegyveres erők képviselői ortutay gyula, a hazafias népfront főtitkára, perjesi lászló, a kisz központi bizottságának titkára.

az ünnepségen résztvevett az mszmp központi bizottságának, a kormányának és az elnöki tanácsnak több tagja, politikai és társadalmi életünk számos más vezető személyisége.

jelen volt az ünnepségen a spanyolországi egykori magyar zászlóalj számos tagja, a nemzetközi brigádoknak külföldről hazánkba érkezett több volt vezetője és harcosa.

részt vett az ünnepségen a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.

fehér lajos üdvözlő szavai után sebes sándor, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, a nemzetközi brigádok volt harcosa mondott ünnepi beszédet. /előző kiadásainkon közöltük/.

/folyt.köv./

20,00

Lii
Lii

- 49 -

tbb 62. / ünnepi est ... 1. folyt./ m

a hosszantartó tapasal fogadott beszéd után a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében ezinaga Lajos altábornagy, honvédelmi miniszter köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd a külföldi küldöttségek képviselőiben Juan Modesto, a spanyol köztársasági hadsereg volt tábornoka, Spanyolország-kommunista pártja központi bizottságának tagja szólalt fel, s tolmácsolta a spanyol nép forró üdvözlését az ünnepség résztvevőinek, az egész magyar népnek, s egyben hálóját fejezte ki azért a szolidaritásért, amelyet a magyar nép a spanyol nép iránt tanúsított szabadságharc idején.

ezután Basch Endréné, a nemzetközi brigádok volt magyar harcosainak egyike, a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagja, felolvasta a szövetség nyilatkozatát, amelyet az ünnepi est résztvevői egyhangú lelkesedéssel fogadtak el.

az ünnepség első része az internacionálé hangjaival ért véget. a második rész nagysikerű műsorában közreműködött Majláth Mária, a nemzeti színház tagja, Keresztes Emil, a Jókai színház igazgatója, továbbá a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese, a belügyminisztérium duma művészegyüttese és a munkásörtség kórusa.

/mti/

bb 63. a magyar partizán szövetség nyilatkozata

vt/hné/m/Li

1961. október 14.

a magyar partizán szövetség ünnepi ülésén emlékezett meg arról a hősi harcról, amelyet 25 évvel ezelőtt Spanyolország népe vívott a szabadságért. Spanyolország népe volt az első, amely fegyvert ragadva állt ellen a világ legizsákosabb, törő fasizmusnak, védte kivívott jogait, demokratikus rendszerét. Nagyszerű példája lelkesítette a világ minden szabadságszerető emberét, de megemlégette az elnyomókat, az emberi szabadság és a béke ellenségeit. A népek legjobbjai megértették, hogy Spanyolország ügye az egész világ ügye, hogy Madrid határán saját hazájuk szabadságáért és békéjéért is folyik a harc. Így született meg az „ezer nyelvű, egy szívű brigád”, is a nemzetközi brigád, amelyben 52 nemzet hősi fia harcoltak azért, hogy a háború és a fasizmus erőinek előretörését megállítsák és visszavonják.

/folyt.köv./

21.33 26'20 R

- 50 -

/Rk

bb 63. /a magyar 2. folyt./ m

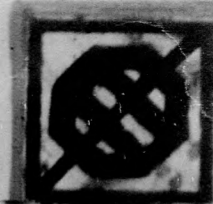
a magyar partizán szövetség ünnepi gyűlésének résztvevői szükségesnek tartják, hogy ezt az álláspontjukat ismertessék más országok fasisztaellenes szervezeteivel, hogy így is elősegítsék a világ minden fasisztaellenes, demokratikus, szabadságszerető és békét akaró erőinek egységes fellépését.

/mti/

21.55 23' - R

vége

- 52 -

tbb 62. / ünnepi est ... 1. folyt./ m

a hosszantartó tapssal fogadott beszéd után a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében ezinege Lajos altábornagy, honvédelmi miniszter köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd a külföldi küldöttségek képviselőiben Juan Modesto, a spanyol köztársasági hadsereg volt tábornoka, Spanyolország kommunista pártja központi bizottságának tagja szólalt fel, s tolmácsolta a spanyol nép forró üdvözlését az ünnepség résztvevőinek, az egész magyar népnek, s egyben hálaíjt fejezte ki azért a szolidaritásért, amelyet a magyar nép a spanyol nép iránt tanúsított szabadságharc idején.

ezután Besch Endréné, a nemzetközi brigádok volt magyar harcosainak egyike, a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagja, felolvasta a szövetség nyilatkozatát, amelyet az ünnepi est résztvevői egyhangú lelkesedéssel fogadtak el.

az ünnepség első része az internacionálé hangjaival ért véget. a második rész nagyszikrú műsorában közreműködött Majláth Mária, a nemzeti színház tagja, Keresztes Emil, a Jókai színház igazgatója, továbbá a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese, a belügyminisztérium duma művészegyüttese és a munkásárség kórusa.

/mti/

bb 63. a magyar partizán szövetség nyilatkozata

vt/hné/m/li

1961. október 14.

a magyar partizán szövetség ünnepi ülésen emlékezett meg arról a hősi harcról, amelyet 25 évvel ezelőtt Spanyolország népe vívott a szabadságért. Spanyolország népe volt az első, amely fegyvert ragadva állt ellen a világ legigzábbra törő fasiszmusnak, védte kivívott jogait, demokratikus rendszerét. Nagyszerű példája lelkesítette a világ minden szabadságszerető emberét, de megremegtette az elnyomókat, az emberi szabadság és a béke ellenségeit. A népek legjobbjai megértették, hogy Spanyolország ügye az egész világ ügye, hogy Madrid határán saját hazájuk szabadságáért és békéjéért is folyik a harc. Így született meg az „ezer nyelvű, egy szívű brigád”, is a nemzetközi brigád, amelyben 52 nemzet hősi fia harcoltak azért, hogy a háború és a fasiszmus erőinek előretörését megállítsák és visszaverjék.

/folyt.köv./

21.33 26.20 R

- 50 -

PKK

bb 63. / a magyar ... 1. folyt./ m

a másik oldalon a népek legkegyetlenebb elnyomói vetették harcba őriási tulerójüket, Hitler és Mussolini fegyverével és csapatával, Anglia és Franciaország kormánya be nem avatkozásnak ítélt blokáddal segítette hatalomra a fasiszta diktatúrát. Hitler, Mussolini, Franco és a magukat demokratikusnak nevező nyugati kormányok közvetlen és közvetett összefogása a spanyol nép ellen - a mai atlanti szövetségnek ez az elődje - még érvényesíteni tudta háborús és sötétan reakciós politikáját, rúszditva ezzel az emberiségre a második világháborút, annak mérhetetlen szenvedéseit.

a történelem igazolta, hogy saját országuk érdekeit is elárulták azok a kormányok, amelyek támogatták 25 évvel ezelőtt az agresszív erőket, egyengették Hitler és Mussolini utját.

a magyar partizánok, ellenállási harcosok, köztük a spanyolországi nemzetközi brigád volt magyar önkéntesei felhívják a világ minden szabadságszerető és békevagyó emberének figyelmét arra, hogy ma is országuk, nemzetük árulói azok, akik korunk legreakciósabb, legagresszívabb köröknek politikáját támogatják. Nem véletlen, hogy ma újra egy táborban van Franco és a német militarista reakció. Nem véletlen, hogy a népek békéjének és szabadságának legfőbb ellenségei, az amerikai imperialisták, s a nyugatnémet reaktivisták, ma ugyanugy szitják a független népek elleni összeesküvéseket, ahogy Hitler szervezte és támogatta Franco fasiszta lázadását.

hatalmassa a világ minden népe hangját ezzel a büns politikával szemben. követeljük az igazság, a jog és a humanizmus nevében a 22 éve Franco börtöneiben színlődő spanyol hazafiak szabadonbocsátását! tiltakozzunk Hitler büntetésének mai szerepeltetése ellen a nyugatnémet kormányban, hadseregben, tiltakozzunk a Hitler reaktivista, militarista politika újjáélesztése ellen.

a volt magyar partizánok, ellenállási harcosok szolidárisan nemzetország békevagyó, haladó tömegeivel, s a német demokratikus köztársaság, az alsó- német munkás-paraszt állam békés, haladó politikájával, üdvözlük a magyar országgyűlés múlt heti állásfoglalását a német békeszerződés megkötésére és aláírására. helyeselik mindazokat a lépéseket, amelyek a német demokratikus köztársaságnak, az európai béke fontos támaszpontjának további szilárdítását hozzák magukkal.

/folyt.köv./

21.43

22.25 R

PKK

- 51 -

bb 63. /a magyar 2. folyt./ m

a magyar partizán szövetség ünnepi gyűlésének részvevői szükségesnek tartják, hogy ezt az álláspontjukat ismertessék más országok fasisztaellenes szervezeteivel, hogy így is elősegítsék a világ minden fasisztaellenes, demokratikus, szabadság-szerető és békét akaró erőinek egységes fellépését.
/mti/

...

21.55

23 - R

vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI KÜLÖNKIADÁS

BVF^{1.}..... kiadás 1961. október 14. óra perc

Li-Hné-TM-J-CK

1961. évi II. törvény az ötéves tervről

a Magyar Népköztársaság második ötéves népgazdaságfejlesztési tervéről az 1961. január 1-től 1965. december 31-ig terjedő időszakra

A Magyar Népköztársaság 1961-65. évre szóló ötéves népgazdaságfejlesztési tervének előírásai elsősorban azokon az eredményeken alapulnak, amelyeket népünk a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével az 1958-60. évi hároméves terv-időszakban elért.

A hároméves terv alapvető feladata volt az ország termelőerőinek továbbfejlesztése, a szocialista termelési viszonyok megszilárdítása és kiterjesztése, a fejlődést zavaró aránytalanságok megszüntetése, a lakosság anyagi jólétének, kulturális fejlődésének megalapozása és továbbfejlesztése.

A hároméves terv gazdasági és politikai céljai teljesültek, sőt a termelés növekedési üteme, színvonala és a mezőgazdaság szocialista szektorának fejlesztése terén az eredmények a terv célkitűzéseinél lényegesen nagyobbak.

Az elért gazdasági fejlődés, a következetes és eredményes politikai munka alapján a hároméves tervidőszak végére hazánk mezőgazdaságában történelmi jelentőségű fordulat következett be: falun is uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok.

A hároméves tervidőszakban az ipari termelés gyors ütemben növekedett: a növekedés az előirányzott 22 százalék helyett 39 százalék volt. Előnyösen változott az ipari termelés szerkezete. A gyors fejlődést eredményesen segítette a szocialista országok közötti szélesedő munkamegosztás. Az építőipari termelés 36 százalékkal növekedett. Az ipari és az építőipari termelés túl teljesítése terven felül 23 milliárd forint beruházás megvalósítására nyújtott lehetőséget.

A mezőgazdasági termelés három év átlagában 12 százalékkal nőtt, és ezzel a termelés előirányzott színvonala teljesült.

/folyt. köv./

./.

BTK . 2. . kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961. évi ...1... folyt./

A mezőgazdaság szocialista átszervezését államunk sokoldalú anyagi és pénzügyi támogatása alapozta meg. A mezőgazdasági beruházások összege megközelítette a 16 milliárd forintot, ami 76 százalékkal több, mint a terv előirányzata. Főbb ezirányú munkákat és gazdasági szakembert irányítottak a mezőgazdaságba, hogy a termelőszoövetkezetek szervezésének és megszilárdulásának kezdeti időszakában segítséget nyújtsanak a parasztságnak.

A hároméves terv időszakában az életszínvonal a tervezettnél gyorsabban nőtt. A lakosság fogyasztása a tervezett 11 százalékkal szemben 19 százalékkal emelkedett. A borból élő lakosság reáljövedelme, valamint a parasztság fogyasztása is a tervezettnél meghaladó mértékben - 16 százalékkal - növekedett.

A kiskereskedelmi forgalom a tervezett 14 százalékhelyett 29 százalékkal növekedett. Emellett a takszerkezetek állománya 1960-ban az 1957. évinek több mint négyszerese volt.

A nemzeti jövedelem növekedése az előirányzott 13 százalékkal szemben 22 százalékot ért el. A fogyasztás és a felhalmozás együttes növekedése azonban, különösen a hároméves időszak második felében, meghaladta a nemzeti jövedelem emelkedését.

A tervidőszakban tovább nőtt a kiképzett szakemberek száma. Fejlődött az oktatási hálózat, növekedett a tantermek száma. Az előirányzott 3500 általános iskolai tanteremmel szemben több mint 4000 tanterem épült. Fejlődtek a tudományok, továbbfejlesztettek számos tudományos intézetet és új intézmények felépítését kezdték meg.

Javult népünk egészségügyi állapotossága. 1960. év végén a társadalombiztosításba bevontak száma elérte a 8,5 millió főt, az ország lakosságának 85 százalékát. Javultak a lakóviszonyok. A terv előirányzatait jelentősen meghaladó város- és községfejlesztési programot valósítottak meg, felhasználva állami eszközök mellett a lakosság pénzügyi és egyéb hozzájárulásait is.

/folyt. köv./

./.

BTK . 3. . kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961. évi ...2... folyt./ Li 1 J

A hároméves terv teljesítésének eredményei azt bizonyítják, hogy a gazdasági és politikai munka színvonalának emelése a terv kidolgozása során előre nem látott jelentős tartalékokat tárt fel a tervteljesítéshez.

Az elért eredmények alapján, dolgozó népünk alkotókészségére támaszkodva a Magyar Népköztársaság Országgyűlése az 1961. január 1-től 1965. december 31-ig terjedő időszakra az alábbi rendelkezésekkel törvénybe iktatja népgazdaságunk második öt éves fejlesztési tervét:

I. Fejezet

A második öt éves terv fő feladatai

1. §. Hazánkban a második öt éves terv időszaka alatt be kell fejezni a szocializmus alapjainak lerakását és át kell térni a fejlett szocialista társadalom felépítésére. Ennek megvalósítására a második öt éves tervben a következő alapvető feladatokat kell kitűzni:

a./ Folytatni kell a szocialista ipar - elsősorban a nehézipar fejlesztését. Az ipar termelőerőit a viszonylag kevés, anyagigényes, magas képesítésű munkát megkövetelő, korszerű, keresett gyártmányok gazdaságos előállítására kell összpontosítani. Fejleszteni kell tovább azokat az alapanyagokat gyártó ágazatokat, amelyek hazánk viszonyai között szükségesek és a nemzetközi munkaerőpiac keretében előnyösen fejleszthetők.

Az iparfejlesztés most következő időszakában a fejlődés döntő lépcsője a termelékenység növelése, az ipari műszaki színvonalunk nagyarányú emelése, az ipari termékek minőségének javítása legyen.

b./ Egész népgazdaságunk és társadalmi életünk továbbfejlesztésének legközelebbi években kulcskérdése a mezőgazdaság termelőerőinek fejlesztése, a mezőgazdasági termelőszoövetkezetek megszilárdítása. Az életszínvonal emelése, az ipar számára fontos mezőgazdasági nyersanyagok termelésének fokozása, a mezőgazdasági export növelése érdekében a társadalom erőfeszítéseit nagy mértékben összpontosítani kell a mezőgazdasági termelés fel-
lendítéséhez szükséges gazdasági, politikai és szervezeti feltételek megteremtésére.

A mezőgazdasági termelés növekedésének ütemét meg kell gyorsítani.

/folyt. köv./

./.

BKK 4. kiadás 1951. október 14. óra perc

/1961. évi 3. folyt./

ütemét meg kell gyorsítani. A mezőgazdasági termelés növekedésének együtt kell járnia a munka termelékenység emelkedésével, a termelési költségek csökkentésével.

c./ Népgazdaságunk fejlesztését és egyben a szocialista tábor országainak közös érdekeit szem előtt tartva, fejleszteni kell a nemzetközi munkamegosztást. Az ipari és mezőgazdasági termelés nemzetközi szakosításának lehetőségeit és előnyeit bátrabban kell alkalmazni, hogy a műszaki fejlődés gyorsabbá váljék és növelhető legyen a termelés.

/Folyt. köv./

./.

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 5. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961. évi 3. folyt./ LI GK

gazdaságossága. Szorosabbra fűzve gazdasági kapcsolatainkat a szocialista országokkal, szélesíteni kell a gazdasági együttműködést és az árucseréforalmat a kapitalista országokkal, valamint a függetlenség útjára lépett volt gyarmati országokkal.

d./ Az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésére támaszkodva 36 százalékkal növelni kell a nemzeti jövedelmet. A lakosság fogyasztási alapja legalább 22-23 százalékkal emelkedjék, a reáljövedelmek növekedése érje el a 16-17 százalékot.

e./ Hazánk függetlenségének, szocializmust építő társadalmunk vívmányainak és népünk békés életének megvédése érdekében, az általános gazdasági fejlesztéssel és a nemzetközi helyzettel összhangban, erősíteni kell a honvédelmet.

II. fejezet

Az ipar, az építőipar és a közlekedés fejlesztése

A./ Ipar, építőipar.

2.§. Az ipar fejlesztését úgy kell megvalósítani, hogy a szocialista ipar termelése öt év alatt 48-50 százalékkal, az állami ipar termelése pedig legalább 50 százalékkal növekedjék.

3.§. A termelési eszközök termelését legalább 51-53 százalékkal, a fogyasztási cikkekét 42-44 százalékkal kell növelni.

7.§. Az ipari termelés növelését és a műszaki színvonal emelését elsősorban a termelőberendezések rekonstrukciója, a korszerű technológia alkalmazása révén kell biztosítani. Az ipar fejlesztésére fordított beruházásokon kívül a termelés fejlődését a meglévő berendezések jobb kihasználásával, a felújítási lehetőségek nyújtotta korszerűsítésekkel, valamint a tudományos üzemvezetés és szervezés eszközökének a felhasználásával is elő kell mozdítani. Törekedni kell a munkáosztály alkotó képességének további kibontakoztatására. Az ipar vezetői igényeljék és vegyék figyelembe a munkások javaslatait, támaszkodjanak a szocializmust építő lelkes munkájukra.

Az iparban dolgozók munkakörülményeinek további javítása érdekében folytatni kell a nehéz testi munkát igénylő, valamint az egészségre ártalmas munkafolyamatok gépesítését.

/folyt. köv./

BKK 4. kiadás 1961. október 14. óra perc
/1961. évi 3. folyt./

ütemét meg kell gyorsítani. A mezőgazdasági termelés növekedésének együtt kell járnia a munka termelékenység emelkedésével, a termelési költségek csökkentésével.

c./ Népgazdaságunk fejlesztését és egyben a szocialista tábor országainak közös érdekeit szem előtt tartva, fejleszteni kell a nemzetközi munkamegosztást. Az ipari és mezőgazdasági termelés nemzetközi szakosításának lehetőségeit és előnyeit bátrabban kell alkalmazni, hogy a műszaki fejlődés gyorsabbá váljék és növelhető legyen a termelés.

/Folyt. köv./

./.

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 5. kiadás 1961. október 14. óra perc
/1961. évi 3. folyt./ L1 GK

gazdaságossága. Szorosabbra fűzve gazdasági kapcsolatainkat a szocialista országokkal, szélesíteni kell a gazdasági együttműködést és az árucseréforalmat a kapitalista országokkal, valamint a függetlenség útjára lépett volt gyarmati országokkal.

d./ Az ipar és a mezőgazdaság fejlesztésére támaszkodva 36 százalékkal növelni kell a nemzeti jövedelmet. A lakosság fogyasztási alapja legalább 22-23 százalékkal emelkedjék, a realjövedelmek növekedése érje el a 16-17 százalékot.

e./ Hazánk függetlenségének, szocializmust építő társadalmunk vívmányainak és népünk békés életének megvédése érdekében, az általános gazdasági fejlesztéssel és a nemzetközi helyzettel összhangban, erősíteni kell a honvédelmet.

II. fejezet

Az ipar, az építőipar és a közlekedés fejlesztése

A./ Ipar, építőipar.

2.§. Az ipar fejlesztését úgy kell megvalósítani, hogy a szocialista ipar termelése öt év alatt 48-50 százalékkal, az állami ipar termelése pedig legalább 50 százalékkal növekedjék.

A termelési eszközök termelését legalább 51-53 százalékkal, a fogyasztási cikkeket 42-44 százalékkal kell növelni.

7.§. Az ipari termelés növelését és a műszaki színvonal emelését elsősorban a termelőberendezések rekonstrukciója, a korszerű technológia alkalmazása révén kell biztosítani. Az ipar fejlesztésére fordított beruházásokon kívül a termelés fejlődését a meglévő berendezések jobb kihasználásával, a felújítási lehetőségek nyújtotta korszerűsítésekkel, valamint a tudományos üzemvezetés és szervezés eszközeinek a felhasználásával is elő kell mozdítani. Törekedni kell a munkásosztály alkotó képességének további kibontakoztatására. Az ipar vezetői igényeljék és vegyék figyelembe a munkások javaslatait, támaszkodjanak a szocializmust építő lelkes munkájukra.

Az iparban dolgozók munkakörülményeinek további javítása érdekében folytatni kell a nehéz testi munkát igénylő, valamint az egészségre ártalmas munkafolyamatok gépesítését.

/folyt. köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 6. kiadás 1961. október 14. óra perc
/1961. évi II. 5. folyt./ Li GK

4.§. Az ipar fejlesztése során biztosítani kell a munka termelékenységének az eddigieknél gyorsabb ütemű emelkedését, a termelési költségek, a fajlagos anyag- és energiaigények jelentős csökkenését, az ipar-exportképességének növekedését.

A termelés emelkedésének legalább 70 százalékat a munka termelékenységének növekedése utján kell elérni. Ezért a munka termelékenységének a szocialista iparban 32-33 százalékkal kell emelkednie.

5.§. Az ipar fejlesztésére 83-85 milliárd forint beruházást kell fordítani.

A beruházásokat csak a megfelelő tervek elkészítése, azok alapos ellenőrzése után szabad megkezdeni és az anyagi és szellemi erők megfelelő összpontosításával, a legkedvezőbb időtartam alatt - a tervekben előírt határidőn belül - kell üzembehelyezni.

6.§. Az ipari létesítmények telepítésénél az alábbi irányelveket kell érvényesíteni:

- Budapest iparának fejlesztését a meglévő üzemek rekonstrukciójával, korszerűsítésével, az egyes üzemek belső aránytalanságainak felszámolásával kell megvalósítani. Törekedni kell arra, hogy a fejlesztés a lehető legkisebb létszám-emelkedéssel járjon s így a főváros részeselessége az ipari dolgozók országos számában csökkenjen.

- A vidék iparfejlesztését hatékony módon kell megvalósítani, ezért az új üzemeket az előnyösen fejleszthető nagyobb lakosságú helységekre kell összpontosítani, szem előtt tartva az egyszerű kooperációs és kombinációs lehetőségek hasznosítását. Korlátozott számban olyan kisebb településeket is fejleszteni kell, amelyek az iparosításhoz kedvező előfeltételekkel rendelkeznek. Az ipartelepítésnél figyelembe kell venni a mezőgazdaságban felszabaduló munkaerő foglalkoztatását is.

- Az Alföldre elsősorban a munkaigényes gép- és könnyűipari vállalatok

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 7. kiadás 1961. október 14. óra perc
/1961. évi II. 6. folyt./ Li GK

mellát építőanyagipari és nem nagy vízigenyű élelmiszeripari üzemeket kell telepíteni. Ennek révén növelni kell a helyi munkaerő ipari foglalkoztatását.

- Észak-Magyarország iparfejlesztésének fő célkitűzése, a terület jelentős nyersanyagforrásai alapján, a meglévő üzemek korszerűsítési és fejlesztési lehetőségeinek kihasználása. Ennek megfelelően tehát főként a szénbányászatot, a villamosenergia-ipart, a vaskohászatot és a vegyipart kell itt fejleszteni.

- A Dunántul sokrétű iparral rendelkező területeinek továbbfejlesztésénél a terület nyers- és fűtőanyag előfordulásaira kell támaszkodni és az új üzemek telepítésénél figyelemmel kell lenni a termelési kapcsolatok lehetőségeire.

a./ Bányászat

7.§. A bányászat termelési színvonala 1965-ben mintegy 32 százalékkal legyen magasabb az 1960. évi termelési színvonalnál.

A bányászat minden ágazatában az előírt termelés biztosítása mellett a kutatási és feltérési munkákat oly módon kell irányítani, hogy a feltárt ásványkészletek a következő tervidőszakban is biztosítsák a folyamatos termelésnövekedést.

8.§. A széntermelés 1965-ben az 1960. évi 26.5 millió tonnához képest mintegy 31 millió tonnára növekedjék, a termelt szén mintegy 12 százaléka feketeszen legyen. Ennek érdekében a Zobáki akna beruházásait olyan ütemben kell folytatni, hogy az akna a tervidőszak végén naponta legálább 150 vagon szenet termeljen.

Az ország szénkészletének nagy hányadát kitevő lignit termelése 1965-ben az 1960. évi szintnél mintegy 32-34 százalékkal legyen magasabb.

A néző testi munka gépesítése érdekében a gépek által felrakott szén arányát a mélyművelési bányászati üzemekben az 1960. évi 12 százalékról 1965-ben 25 százalékra kell növelni. A gépesített széntermelés fejlesztése, valamint a biztonság-növelés érdekében 1965-ben a fejtési homlokhossz mintegy 40-45 százalékat acéltámmal kell biztosítani.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 8. kiadás 1961. október 14. óra peró
/1961. évi II. 7. folyt./

9.§. A kőolaj termelése 1965-ben 2.2 millió tonnát érjen el. A kitermelhető olajkészletek növelésére öt év alatt mintegy 2.7 millió folyóméter furást kell végezni. A furási teljesítményt évi 400 ezer méterről fokozatosan 600 ezer méterre kell emelni, elsősorban a furási sebesség növelésével. Fokozni kell a jet-furas alkalmazását és meg kell kezdeni a kísérleteket a turbinafuras hazai alkalmazására.

A földgáztermelés 1965-ben legalább 1800 millió köbmétert érjen el.

Az utóbbi években feltárt jelentős földgázmezőket az ipar és a lakosság ellátására növekvő mértékben kell hasznosítani és ezért a lelőhelyektől Uzdig, illetve Budapestig földgázvezetékét kell építeni.

10.§. Az ércbányászat termelése öt év alatt mintegy 20-25 százalékkal növekedjék. Teljes kapacitással üzembe kell állítani Rudabányán a dusitóművet, valamint be kell fejezni a gyöngyöroszi ólom- és cinkércelőkészítő mű második szakaszának építését.

11.§. Az ásványbányászat termelése 1960-hoz képest mintegy 40-42 százalékkal emelkedjék. Az előkészítő művek technológiájának javítása útján biztosítani kell az ásványi anyagok egyenletes minőségét.

b./ Villamosenergia-termelés

12.§. A villamosenergia termelését 1965-ben 11 milliárd kilowattóra kell emelni. Ehhez öt év alatt legalább 690 megawatt új erőműkapacitást kell üzembehelyezni. Be kell fejezni az oroszányi, pécsi és ajkai erőművek építését és 1963-ban üzembe kell helyezni a Dunamenti Erőmű első gépegységét. A Dunamenti Erőmű építését - az ugyanott építendő kőolajfinomi-

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 9. kiadás 1961. október 14. ó p
/1961. évi II. 8. folyt./ Li GK

tóval összehangolva - úgy kell folytatni, hogy 1965-ben üzembe állítható legyen hazánk első 150 megawatt teljesítményű gépegysége.

A tüzelőanyagok jobb hasznosítására a tervidőszakban összesen 130 megawatt teljesítő képességgel hőszolgáltató és távfűtő erőműveket kell építeni.

Folytatni kell a hálózatfejlesztést és be kell fejezni a Szovjetunióból szállított villamosenergia átvételéhez szükséges 220 kilovolttos távvezeték, az alállomások és egyéb szükséges berendezések megépítését.

13.§. Tovább kell fejleszteni az energiatakarékossági intézkedéseket az energiahordozók és a villamosenergia felhasználóinál. Az országos erőműrendszer műszaki színvonalát olyan mértékben kell emelni, hogy a villamosenergia termeléshez felhasznált fajlagos kalóriamennyiség öt év alatt legalább 12 százalékkal csökkenjen.

c./ Vegyipar

14.§. A vegyipar termelése 1965-ben mintegy 75 százalékkal haladja meg az 1960. évi termelést.

15.§. A mezőgazdaság növekvő műtrágya-szükségletének kielégítése érdekében a nitrogénműtrágya termelése 1965-ben érje el a 780 ezer tonnát.

A termelés növelése és az önköltség csökkentése érdekében a Borsodi Vegyikombinát termelését meg kell kétszerezni és a kokszbázisról földgáz felhasználásra kell átállítani.

A tervidőszak folyamán üzembe kell helyezni a második ötéves terv legnagyobb vegyipari létesítményét, a Tiszavidéki Vegyikombinátot.

A szuperfoszfát termelés 1965-ben a Tiszamenti Vegyiművek jelentős bővítésével 650.000 tonnára emelkedjék.

16.§. Jelentős előrehaladást kell elérni a műanyagok hazai előállításán terén; a termelést az 1960. évi 11.400 tonnáról 1965-ben mintegy 33.000 tonnára kell növelni.

Elsősorban a hőre lágyuló műanyagok termelését kell fokozni. Üzembe kell helyezni a második ötéves terv folyamán a Berei Vegyiművek PVC üzemét. Hozzá kell kezdeni egy további nagykapacitású PVC üzem és egy polietilén üzem létesítéséhez.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 8. kiadás 1961. október 14. óra peró
/1961. évi II. 7. folyt./

9.§. A kőolaj termelése 1965-ben 2.2 millió tonnát érjen el. A kitermelhető olajkészletek növelésére öt év alatt mintegy 2.7 millió folyóméter furást kell végezni. A furási teljesítményt évi 400 ezer méterről fokozatosan 600 ezer méterre kell emelni, elsősorban a furási sebesség növelésével. Fokozni kell a jet-furás alkalmazását és meg kell kezdeni a kisérieteket a turbinafurás hazai alkalmazására.

A földgáztermelés 1965-ben legalább 1800 millió köbmétert érjen el.

Az utóbbi években feltárt jelentős földgázmezőinket az ipar és a lakosság ellátására növekvő mértékben kell hasznosítani és ezért a lelőhelyektől Úzdig, illetve Budapestig földgázvezeteket kell építeni.

10.§. Az ércbányászat termelése öt év alatt mintegy 20-25 százalékkal növekedjék. Teljes kapacitással üzembe kell állítani Rudabányán a dusitóművet, valamint be kell fejezni a gyöngyömoszói ólom- és cinkércelőkészítő mű második szakaszának építését.

11.§. Az ásványbányászat termelése 1960-hoz képest mintegy 40-42 százalékkal emelkedjék. Az előkészítő művek technológiájának javítása útján biztosítani kell az ásványi anyagok egyenletes minőségét.

b./ Villamosenergia-termelés

12.§. A villamosenergia termelését 1965-ben 11 milliárd kilowattórára kell emelni. Ehhez öt év alatt legalább 690 megawatt új erőműkapacitást kell üzembehelyezni. Be kell fejezni az orosz-lányi, pécsi és ajkai erőművek építését és 1963-ban üzembe kell helyezni a Dunamenti Erőmű első gépegyesét. A Dunamenti Erőmű építését - az ugyanott építendő kőolajfinomi-

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 9. kiadás 1961. október 14. ó p
/1961. évi II. 8. folyt./ Li GK

tóval összehangolva - úgy kell folytatni, hogy 1965-ben üzembe állítható legyen hazánk első 150 megawatt teljesítményű gépegyese.

A tüzelőanyagok jobb hasznosítására a tervidőszakban összesen 130 megawatt teljesítő képességgel hőszolgáltató és távfűtő erőműveket kell építeni.

Folytatni kell a hálózatfejlesztést és be kell fejezni a Szovjetunióból szállított villamosenergia átvételéhez szükséges 220 kilovoltos távvezeték, az alállomások és egyéb szükséges berendezések megépítését.

13.§. Tovább kell fejleszteni az energiatakarékossági intézkedéseket az energiahordozók és a villamosenergia felhasználóinál. Az országos erőműrendszer műszaki színvonalát olyan mértékben kell emelni, hogy a villamosenergia termeléshez felhasznált fajlagos kalóriamennyiség öt év alatt legalább 12 százalékkal csökkenjen.

a./ Vegyipar

14.§. A vegyipar termelése 1965-ben mintegy 75 százalékkal haladja meg az 1960. évi termelést.

15.§. A mezőgazdaság növekvő műtrágya-szükségletének kielégítése érdekében a nitrogénműtrágya termelése 1965-ben érje el a 780 ezer tonnát.

A termelés növelése és az önköltség csökkentése érdekében a Borsodi Vegyikombinát termelését meg kell kétszerezni és a kokszbázisról földgáz felhasználásra kell átállítani.

A tervidőszak folyamán üzembe kell helyezni a második ötéves terv legnagyobb vegyipari létesítményét, a Tiszavidéki Vegyikombinátot.

A szuperfoszfát termelés 1965-ben a Tiszamenti Vegyiművek jelentős bővítésével 650.000 tonnára emelkedjék.

16.§. Jelentős előrehaladást kell elérni a műanyagok hazai előállításának terén; a termelést az 1960. évi 11.400 tonnáról 1965-ben mintegy 33.000 tonnára kell növelni.

Elsősorban a hőre lágyuló műanyagok termelését kell fokozni. Üzembe kell helyezni a második ötéves terv folyamán a Borentei Vegyiművek PVC üzemét. Hozzá kell kezdeni egy további nagykapacitású PVC üzem és egy polietilén üzem létesítéséhez.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 10. kiadás 1961. október 14. óra perc
 /1961./II...^{évi}...folyt./ Li GK

Korszerűsíteni kell a műanyagfeldolgozást. A Berentei Vegyiműveknél új PVC-feldolgozó üzemet kell létesíteni.

A szintetikus műszálak termelésének növeléséhez 2300 tonna danulonrost és 1000 tonna danulonszál termelési kapacitást kell létrehozni.

17.§. Új létesítmények építésével 400.000 tonnára kell emelni a kénsav és 38.000 tonnára a klór termelését.

18.§. A gyógyszeripar termelését a tervidőszak folyamán több mint kétszeresére kell növelni. A tervidőszakban nagyrészt be kell fejezni a három nagy budapesti gyógyszerivállalat rekonstrukcióját.

19.§. A gumiipari termékek iránt növekvő szükséglet kielégítése érdekében be kell fejezni a Kuggyantaárnyag és a Műszaki Gumigyár rekonstrukcióját és új, korszerű műszaki gumigyárat kell létesíteni.

20.§. Jelentősen fokozni kell a fotokémiai ipar termelését. Be kell fejezni a Forte Fotokémiai Vállalat rekonstrukcióját.

21.§. A hazai kőolajtermelés, valamint az épülő "Barátság" olajvezetéken érkező kőolaj feldolgozására új kőolajfinomítót kell építeni, amelynek részleges üzembekötését a tervidőszakban biztosítani kell.

A kőolajfinomító kapacitását a meglévő finomító korszerűsítésével együtt 1965-ig mintegy 4,5 millió tonnára kell növelni.

d./ Kohászat

22.§. A vaskohászatban a nyersvaskohászati - új nagyolvasztók építése nélkül - 1965-ben 1,45 millió tonnára, az acéltermelést 2,6 millió tonnára kell

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 11. kiadás 1961. október 14. óra perc
 /1961./II...^{évi}...folyt./ Li GK

emelni. Az acéltermelést részben az Ozdi Kohászati Üzemek acélművének rekonstrukciójával, részben a többi acélművel teljesítőképességének általános korszerűsítésével kell növelni. A melegen hengerelt késztermékek termelését 1965-ben legalább 1,8 millió tonnára kell emelni. A hengerelt acéltermelésben növelni kell a finomhengersori termékek és a finomlemezek részarányát. A Dunai Vasmű évi 250 ezer tonna kapacitású hideglemez hengerművét úgy kell üzembekötöztetni, hogy már 1964-ben 65-70 ezer tonnát termeljen.

A hidegen alakított kohászati termékek termelését 1965-ben 270.000 tonnára kell emelni. Elsősorban a szalagacélok és a nagyszilárdságú acélhuzalok gyártását kell fejleszteni.

Az acélgártásban a melegen hengerelt cső termelésének fokozása mellett nagymértékben kell növelni a hosszanti és spirálisan hegesztett csőtermelést.

A termelés növelésével egyidejűleg javítani kell a kohászat műszaki és gazdasági színvonalát; a fájlagos kokszfelhasználást legalább 10 százalékkal kell csökkenteni. Növelni kell a földgáz alkalmazását a nagyolvasztók-nál és az acélműveknél, javítani kell a termelőberendezések kapacitás-kihhasználását.

A vaskohászat fejlesztésére fordítandó anyagi eszközöket a termelés kedvezőbb összetételének kialakítását szolgáló létesítményekre kell fordítani /ércdarabosító berendezés, hőkezelő és kikészítő berendezések, elgőztető gépesítés/.

23.§. Az 1965. évet követő időszak folyamatosan növekvő hengereltáru szükségletek biztosítására további acélgártási és hengerelési kapacitások kiegészítését, valamint új nemesacél üzem létesítését kell megkezdeni.

24.§. A szinesfémkohászat fejlesztése céljából a legkorszerűbb technológia alapján kell bővíteni az Almásfüzitői és az Ajkai Timföldgyárat. A bővítés eredményeképpen a timföldtermelést 1965-ben legalább 260.000 tonnára, az inotai és a tatabányai alumíniumkohók intenzifikálásával pedig az alumíniumtermelést 57.000 tonnára kell emelni, a fájlagos energiafogyasztás egyidejű csökkentése mellett.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 12. kiadás 1961. október 14. 6 p
évi
/1961./II....11.folyt./ Li CK

Székesfehérvárott alumínium-hengermű-építését kell megkezdeni és a szinesfém felgyártmányokban fennálló minőségi és mennyiségi igények kielégítése érdekében korszerűsíteni kell a Csepeli Fémműveket.

25.§. A vas-, acél- és szinesfémöntvény-igények kielégítése vegett biztosítani kell a vas-, acél- és fémöntvények fejlesztését, a technológia korszerűsítését, gépesítés és szakosítás útján.

e./ Építőanyagipar

26.§. Az építőanyagipar termelését 44 százalékkal kell emelni. Jelentősen növelni kell a korszerű építőanyagok és építőelemek termelését.

27.§. A falelemek gyártásában az eddiginél lényegesen nagyobb mértékben használjunk fel különféle ipari hulladékokat, elsősorban kohósalakot. A könnyűbeton falelemek termelését mintegy tízszeresére kell növelni. Az üzemben előállított összes vasbetonelemek 42 százalékát fészített kivitelben kell gyártani.

A miniszteriumi téglá- és cserépiparban a könnyű, üreges és a jobban hőszigetelő téglafajták gyártásának arányát az összes téglatermelés 50 százalékára kell emelni.

28.§. A cementipar a Dunai Cement- és Mészgyár beruházásának befejezése és a többi cementgyár bővítése és korszerűsítése révén 1965-ben legalább 2,6 millió tonna cement előállítására legyen képes.

29.§. Az üvegiparunk 1965-ben az 1960. évi termelést több mint 80 százalékkal kell túlszárni.

f./ Gépipar

30.§. A gépipari termelést mintegy 63-65 százalékkal kell emelni. A gyárt-

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 13. kiadás 1961. október 14. 6 p

1961 évi II. . . . 12. folyt.

mányok műszaki színvonalának fokozásával és a nemzetközi szocialista munkamegosztás elveinek fokozott érvényesítésével el kell érni, hogy a gépipari export a tervidőszakban a termelés növekedésénél nagyobb ütemben növekedjék.

A kedvezőbb termelési és exportszerkezet kialakítása érdekében fokozott mértékben kell fejleszteni a műszeripart, a híradástechnikai ipart és a szerszámgyártást.

31. §. A műszerek termelését háromszorosára kell növelni. A felhasználó ágazatok és a külkereskedelem szükségleteinek megfelelően nagyobb mértékben kell fejleszteni az automatizálás céljait szolgáló műszereket, az elektronikus mérőműszereket, az orvosi műszereket és berendezéseket gyártását.

A fejlesztés érdekében új, kapacitást növelő létesítményeket kell megvalósítani.

32. §. A híradás- és vácuumtechnikai ipar termelését mintegy kétszeresére kell növelni. Az ipari berendezések: távbeszélő központok, mikrohullámu berendezések és átviteltechnikai berendezések termelésének fokozására kell az erőt összpontosítani.

Biztosítani kell a vácuumtechnikai és híradástechnikai célgépek gyártásának fejlesztését.

E feladatok végrehajtása érdekében a tervidőszak elején be kell fejezni a Telefongyár és a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár beruházásait, a vácuumtechnikai gépgyártás bővítésére megfelelő kapacitást kell biztosítani.

Fokozni kell a félvezetők gyártását és alkalmazását. Meg kell kezdeni új félvezető gyár létesítését.

33. §. A gépipar átlagos fejlődését meghaladóan, mintegy kétszeresére kell növelni a szerszámgyártást. Folytatni kell a hároméves tervben megkezdett szerkezeti átalakítást. Ennek megfelelően a nagy termelékenységű különféle másoló, programvezérlésű, fokozott és különleges pontosságú szerszámgyártást,

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 15. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . 13. . . folyt./ Li TM

valamint a speciális és célgépek termelését kell nagyobb mértékben növelni. A szerszámgyártó üzemek termelőberendezéseit korszerűsíteni kell.

34.§. Fokozni kell a komplett élelmiszeripari berendezések, továbbá a vegyipar fejlesztésével és az export-igényekkel összhangban a vegyipari gépek és berendezések gyártását.

Többszörösére kell növelni a motorkocsik és motorvonatok termelését. Fejleszteni kell a traktor, elsősorban a 70 LE-s négy kerék meghajtású traktor gyártását.

A közúti járműgyártásban tovább kell növelni a gazdaságosan gyártható autóbusz, dömper, speciális tehergépkocsi termelésének és exportjának részarányát.

A villamosforgógépek, transzformátorok, villamoskészülékek termelését az igényeknek megfelelően kell növelni.

35.§. A kitűzött célok megvalósításával, a viszonylag gazdaságtalan termékek gyártásának megszüntetésével és a felszabaduló kapacitásokon gazdaságosabb gyártmányok termelésével a hazai adottságoknak megfelelőbb gépipari gyártmány szerkezetet kell elérni.

Biztosítani kell, hogy a tervidőszak folyamán fejlődjön a gyártás technológiai színvonala termelékenyebb gépi berendezések üzembeállításával, korszerű technológiai eljárások bevezetésével. Elsőrendű feladatnak kell tekinteni a termelőberendezések - több műszakos - gazdaságosabb kihasználását.

Növelni kell az alkatrész és részegység-gyártás szakosítását, a tipizált alkatrészek arányát. Meg kell valósítani a központosított alkatrészgyártást, elsősorban a hirteltechnikai iparban és a műszeriparban.

A korszerűbb technikai színvonal eredményeként csökkenteni kell a fajlagos anyagfelhasználást; melegen hengerelt ötvöztlen acélokból mintegy 25 százalékos csökkenést kell elérni.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 15. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . 14. . . folyt./ Li TM

g/ Könnyűipar

36.§. A textilipar termelését a lakosság és a külkereskedelem várható igényéhez alkalmazkodva, 1965-ben 1960-hoz képest 30-32 százalékkal, a textilruházati ipar termelését 34-36 százalékkal, a cipőipar termelését 22-24 százalékkal kell fokozni.

A termelés mennyiségi növekedése mellett - az öltözködés kulturáltságának fokozása érdekében - célszerűen bővíteni kell a választékot, javítani kell a termékek minőségét, fokozni kell a textilipari nyersanyagokon belül a kiváló tulajdonságú szintetikus szálak felhasználásának részarányát.

A termelés növelését le nagyjából a meglévő üzemekben nagy teljesítményű új gépek beállításával, az üzemterület gazdaságosabb kihasználásával, a technológiai folyamatok és szervezési formák korszerűsítésével kell elérni.

37.§. A pamutfonodákban magasabb műszaki színvonalat jelentő eljárásokat kell bevezetni, a pamutszövődékekben az automata gépek részarányát 10 százalékról 25-26 százalékra kell emelni. A nyomó- és kikészítő berendezéseket a pamutszövet termelés növelésével összhangban kell bővíteni.

A Szegedi Textilműveket nagy teljesítményű vertikális üzemmé kell fejleszteni úgy, hogy az üzem 1965-ben 33-34 millió négyzetméter pamutszövetet tudjon előállítani.

A gyapjuipari fésűsfonodákban a korszerűtlen, nagy helyigényű gépek kicserélésével a meglévő üzemterületen 33-35 százalék kapacitás növekedést kell elérni.

A len- és kenderipar elsődleges feldolgozó üzemait, a munkakörülmények további javításával együtt kell fejleszteni. Folytatni és egyre szélesebb körűvé kell tenni a rostfeldolgozás során keletkező hulladékanyagok gazdaságos feldolgozását. A tervidőszakban végre kell hajtani a Szegedi Kenderfonógyár rekonstrukcióját.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 16. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . . 15. folyt. / Li TM

38.§. A cellulóz- és papirgyártás hazai nyersanyagbázisra épülő nagyarányu fejlesztését kell előirányozni. A papiripar hazai nyersanyagellátásának jobb megalapozására felül kell használni a cellulózgyártásra a szalmát, rizsszalmát, nyárfát és más hazai magas cellulóztartalmu növényeket is.

Cellulóztermelésünk a Dunai Szalmacellulózgyár megépítése és a Csepeli Papirgyár bővítése után 1965-ben mintegy háromszorosát érje el az 1960. évi termelésnek.

A papirtermelés 1960-hoz képest mintegy 70 százalékkal, 235-240 ezer tonnára növekedjék. A papirtermelés növekedését a meglévő üzemek rekonstrukciójával kell biztosítani, ezen kívül Sztálinvárosban üzembe kell helyezni az új szalmacellulózgyár mellett két papirgyártó gépet is.

A nyomdaipar termelését tovább kell növelni. A könyvnyomtatás 1960-hoz képest körülbelül 28-29 százalékkal növekedjék. A nyomdaipari termelést a meglévő üzemek korszerűsítése útján kell növelni.

39.§. A butógyártást 1965-ben 1960. évhez viszonyítva 78-80 százalékkal kell növelni, főleg a meglévő üzemek rekonstrukciója és a kapacitások jobb - több működés - kihasználása útján. Növelni kell a félautomata és automata gépek beállításával a gépi munka arányát is.

Jelentősen fokozni kell a butógyártáshoz felhasznált hazai nyersanyagok mennyiségét és választékát.

Hazai nyersanyagbázison tovább kell fejleszteni a farost- pozdorja- és forgácslemezgyártást. A termelés 82 ezer köbméterre való növelésével jelentős faimport megtakarítást kell elérni. Bővíteni kell a Mohácsi Farostlemezgyárat.

h/ Élelmiszeripar

40.§. Az élelmiszeripar termelését a mezőgazdasági termeléssel és a felvásárlással, valamint a lakosság

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 17. Kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . . 16. folyt. / Li TM

átrétegeződésével kapcsolatban felmerülő fokozottabb központi ellátási igényekkel összhangban a tervezőazakban 40-42 százalékkal kell emelni.

1965-ben a konzervipar termelése 114-116 százalékkal, a hűtőipar termelése 106-108 százalékkal, a baromfi-feldolgozóipar termelése 73-75 százalékkal, a cukoripar termelése pedig 28-30 százalékkal haladja meg az 1960. évi termelési színvonalat.

Folytatni kell a szakaszos technológiáknak félfolyamatos, valamint folyamatos technológiákra való átalakítását.

Az élelmiszereket kulturáltabb - a korszerű kereskedelmi igényeknek megfelelő - csomagolásban kell forgalomba hozni.

41.§. A konzerviparban fokozni kell a félkészételek, az üdítőital és a paradicsomkonzerv gyártását, bővíteni kell a termékek választékát. A főzelék-konzerv termelését 200-210 százalékkal, a gyümölcskonzerv termelését 130-140 százalékkal kell növelni.

A fogyasztási tej termelését 42 százalékkal kell emelni és 8 új városi tejüzemet kell létesíteni.

Bő kell fejezni 9 sütőüzem építését, ezenkívül 16 nagyobb és 46 kisebb kapacitású kenyérgyárat és sütőüzemet kell létesíteni.

A nyershustermelést 40 százalékkal, a szalámi termelést 50 százalékkal kell növelni. Tovább kell fejleszteni a husipari technológiát és jelentősen bővíteni kell a szalámi gyártó kapacitást.

42.§. Tovább kell folytatni a cukoripar, a söripar és a konzervipar rekonstrukcióját. Nyiregyháza és Békéscsaba új konzervgyárat kell létesíteni. Új malátagyárat és erőtakarmánygyárat kell építeni és új sörgyár építését kell elkezdeni. Növelni kell a technológiai és tároló hűtőházak kapacitását bővítés és főként új technológiai hűtőházak építése révén. Gyors ütemben növelni kell a takarmányélesztő gyártását.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 18. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . 17. folyt. / Li TM

Bővíteni kell az élelmiszeripar raktár-hálózatát. Az új konzervgyárakon kívül 5.100 vagon konzervipari és 15.400 vagon befogadású gabonaraktaát kell építeni

i/ Helyiipar

43.§. A központilag irányított állami ipar /minisztériumi ipar/ mellett jelentős gazdasági feladatokat kell ellátnia a helyiipar mindhárom - tanácsi, szövetkezeti és magánkisipar - területének. A tanácsi és szövetkezeti helyiipart ennek megfelelően tovább kell fejleszteni.

A tervidőszak alatt mind az állami helyi iparnak, mind a szövetkezeti iparnak 34-36 százalékkal kell növelnie termelését. A helyi élelmiszeripar termelése 37-39 százalékkal emelkedjék.

A gazdaságosság érvényesítéséért érdekében különösen a középüzemi szintet elérő helyi ipari üzemek fejlődését kell biztosítani.

Az állami és szövetkezeti helyi iparnak - a mellett, hogy feladata van a lakosság áruellátásában - a szocialista ipar más szektoraival és a magánkisiparral együtt ki kell elégítenie a lakosság javítási és szolgáltatási igényeit. Ezeknek az igényeknek összehangolt kielégítése érdekében ötéves helyi iparpolitikai tervet kell kidolgozni.

j./ Építőipar

44.§. Az építőipar termelésének - összhangban a beruházási és egyéb építkezési szükségletekkel - 1965-ben az 1960 évi termelést mintegy 40 százalékkal kell meghaladnia.

Ezért: Csökkenteni kell az építkezések költségeit.

Az építkezések műszaki tervezésénél figyelembe kell venni az új építkezési módok, szerkezetek, valamint korszerű termelés-szervezés kiterjesztését.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 19. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . . 18. . . folyt. / Li TM

El kell érni, hogy az ipari, mezőgazdasági, lakás- és kommunális építkezések kivitelezési időtartama jelentősen csökkenjen. A lakásépítkezés átlagos időtartamát 1965-ben az 1960. évinck mintegy felére kell csökkenteni.

Széleskörűen kell alkalmazni a nagyobb méretű könnyűbeton falazótesteket, közép- és nagyelemeket. A tervidőszak végére fel kell készülni a szobanagyságu elemekkel való építkezésre is.

A tervidőszak végére az építőiparban végzett fő kitermelés mintegy 70 szá alékát, a vakolási munkák megközelítően felét, a habarcs-koverés, festési- mázolásai munkák és parkettgyalulás túlnyomó részét gépekkel kell elvégezni.

Korszerűsíteni kell az épületgépészeti szerelési munkák technológiáját is.

Jelentős mértékben növelni kell a cement tártályokban történő szállítását; 1965-ben legalább 1 millió tonna cementet tártályokban kell szállítani.

A tervidőszak folyamán a fajlagos anyagfelhasználást, az épületek súlyát csökkenteni kell.

Az állami kivitelező építőiparban a termelés növekedésének mintegy háromnegyed részét a termelékenység növekedése fedezze.

B/ Közlekedés

45.§. A szállítási feladatok ellátása céljából a közlekedés áruszállítási teljesítményét 40 százalékkal, személyszállítási teljesítményét 22 százalékkal kell emelni.

A belföldi forgalomban fokozni kell a tehergépkocsi és az autóbussz közlekedés, a nemzetközi forgalomban pedig a vízi- és légi közlekedés szerepét. Növelni kell a csővezetékes szállítását.

46.§. A szállítási feladatok nagyobb részét továbbra is a vasútnak kell ellátnia, ezért az áruszállítási teljesítményét mintegy 39 százalékkal, személyszállítási telje-

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 20. kiadás 1961. október 14. óra perc

1961 évi II. . 19. . . folyt.

sejtményét legalább 18 százalékkal kell növelni.

A vasúti vontatás korszerűsítése érdekében tovább kell folytatni a villamosítást és a dieselesítést. A villamosított vonalak hosszát legalább 120 kilométerrel kell bővíteni, a normál nyomközű dieselmotordonyok számát 220 darabbal, a villamos motordonyok számát 59 darabbal kell növelni.

A vontatás korszerűsítésével együtt a villamos és diesel-járművek javító bázisának fejlesztéséről is gondoskodni kell.

Tovább kell gépesíteni a rakodást és biztosítani kell a vasut kocsiforduló idejének csökkentését.

A vasúti kocsipark növelésére legalább 11.000 tőmében nagy raksúlyu teherkocsit és legalább 1000 négytengelyű személykocsit kell beszerezni.

1.700 kilométer nyíltvonalú vágányhosszat kell új sínrel 23 tonnás tengelynyomásra átépíteni. Rákosszentimre, Hajduszentmihály-Kisújszállás között és más vonalszakaszokon mintegy 140 kilométer hosszúságban az egyvágányú vonalakat kétvágányúakra kell átépíteni. Számos állomás bővítését és korszerűsítését kell elvégezni.

47.§. A hajózás teherszállítási teljesítményét legalább 35 százalékkal kell emelni és el kell érni, hogy 1965-ben a folyami és folyam-tengeri forgalomban a nemzetközi vízszállítási feladatok túlnyomó részét magyar hajók bonyolítsák le.

Be kell szerezni 17 darab folyami vontatót, 9 darab folyam-tengeri hajót és az uszályteret 34.000 tonnával kell bővíteni.

48.§. A gépkocsi-közlekedésnek biztosítani kell a személy- és áruszállítási feladatok gazdaságosabb és kulturáltabb végrehajtását. A gépkocsi-közlekedés áruszállítási teljesítőképességét 60 százalékkal, utasszállítási teljesítőképességét 33 százalékkal kell emelni. A gépkocsi-közlekedés rendelkezésére kell bocsátani mintegy 14.000 teherkocsit és 3.500 autóbuszt. Az ország személyautó
/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 21 kiadás 1961. október 14. óra perc

1961 évi II. . 20. . . folyt.

állomáyának fejlesztésére öt év alatt 47.000 személygépkocsit kell beszerezni.

30 korszerű szerviz-állomást és 70 forgalmi és javító-telopt kell létesíteni.

49.§. Tovább kell építeni és korszerűsíteni a közutakat, 4.600 kilométer utat könnyű- és középterhelésre alkalmas, pormentes burkolattal kell ellátni. Meg kell építeni a balatoni gyorsforgalmi ut első szakaszát és négytengelyűként kell készíteni a tatabányai uttal közös budapesti bevezető szakaszát.

Biztosítani kell a Ferihegyi repülőtér olyan fejlesztését, amely kielégíti a növekvő nemzetközi légiforgalom igényeit.

50.§. A hírközlés területén tovább kell fejleszteni, korszerűsíteni a telefonhálózatot. A távbeszélőközpontok befogadóképességét mintegy 50.000 állomással kell növelni.

El kell érni, hogy az ország területének nagy részét beugározzák televíziós és ultrarövidhullámú rádióműsorral.

A távbeszélésre és a televíziós műsorközvetítésre alkalmas mikrohullámú összeköttetést valamennyi szomszédos országgal ki kell építeni.

III. FEJEZET

A mezőgazdaság fejlesztése

51.§. A mezőgazdasági össztermelés 1961-1965 év átlagában, a megelőző öt év átlagához képest 22-23 százalékkal növekedjék.

A mezőgazdasági termelés célul kitűzött fejlesztésének fontos feltétele a termelőmunka korszerű, tudományos alapokra helyezése, a dolgozók szakismeretének állandó bővítése, az élenjáró termelési módszerek gyors és hatékony elterjesztése.

52.§. Az állami gazdaságok fő feladata, hogy termelésüket és árutermelésüket - különösen az állati eredetű
/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 22 kiadás 1961. október 14. óra perc

1961 évi II. . . 21. . . folyt.

termékek termelése terén - jelentősen fejlesszék és gazdaságosabbá tegyék; termelésük és ártermelésük arányát az egész mezőgazdaságon belül jelentősen növelni kell. Legyenek az állami gazdaságok a termelőszövetkezetek számára továbbra is a korszerű nagyüzemi gazdálkodás iskolái.

53.§. A termelőszövetkezeteket meg kell szilárdítani és el kell érni, hogy gazdálkodásuk színvonala jelentősen emelkedjék. Gyors ütemben kell növelni a növénytermesztés hozamát és nagy gondot kell fordítani a közös állattenyésztés fejlesztésére.

A támogatási rendszert egyszerűsíteni kell, jobban összpontosítva annak ösztönző hatását a főbb termeléspolitikai célkitűzések megvalósítására.

A hitelrendszert úgy kell fejleszteni - az áruértékesítés növelésére irányuló ösztönzés fenntartása mellett - hogy jobban elősejtse a termelőszövetkezetek termelési és szociális-kulturális alapjainak növelését.

A jövedelemelosztás módszereit úgy kell fejleszteni, hogy azok fokozzák a termelőszövetkezeti tagság közvetlen érdekelttségét a közös gazdaság eredményeiben és hogy növeljék gazdaságuk fejlesztése érdekében saját erőforrásaikból történő beruházásaikat.

54.§. A lakosság ellátásában, különösen a sertés-, baromfi-, valamint a tojás- és a tejellátás terén még hosszabb ideig jelentős szerep vár a háztáji és a kisegítő gazdaságokra. Ezért biztosítani kell mindazokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a gazdaságok saját ellátásukon túl - elsősorban a szarvasmarha, a baromfi és a sertésenyésztésben - jelentős mennyiségű árut is termeljenek.

a/ Növénytermesztés

55.§. A szocialista nagyüzemi termelésben rejlő lehetőségek kihasználásával, a termelés anyagi-műszaki feltételeinek fejlesztésével el kell érni,

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 23.kiadás 1961. október 14. óra perc

1961 évi II. . . 22. . . folyt. /Li TM

hogy a növénytermesztés hozama 1961-65 év átlagában, a megelőző öt év átlagához képest 24 százalékkal, az egész mezőgazdaság fejlődését meghaladó ütemben növekedjék.

A növénytermesztés fejlesztésére tett intézkedések eredményeképpen 1965-ben országosan katasztrális holdanként búzából mintegy 13.5, ősziárpából 15, kukoricából mintegy 18, burgonyából 70, cukorrépából 165, napraforgóból közel 9 métermázsát kell elérni.

Tervszerűen biztosítani kell a termőterület népgazdasági szempontból leggazdaságosabb, korszerű kihasználását.

56.§. A tervidőszak második felétől kezdve az ország kenyérgabona szükségletét hazai termelésből kell kielégíteni. Ezért 1962-63-ban legalább 2.4 millió katasztrális holdon kell kenyérgabont termelni és az egész tervidőszakban erőteljesen kell növelni a kenyérgabona termésátlagait.

1962. év ősztől 1.1 millió katasztrális holdon nagyhozamu búzafajtaikat kell vetni.

57.§. A takarmánytermesztés legfontosabb feladata a fehérjetakarmány ellátás növelése. Ezért az árpa vetésterületét 1 millió katasztrális holdra, a borsóét legalább 200 ezer katasztrális holdra, a szójababét pedig 30 ezer katasztrális holdra kell emelni.

Fokozottabb mértékben kell felhasználni a lucernatermesztést a takarmányozás javítására. Lucernaliszt készítő üzemeket kell létesíteni.

A fehérjeellátás szélesítése és az exportképesség fokozása érdekében a napraforgó vetésterületét a tervidőszak minden évében legalább 225. ezer katasztrális holdon kell előirányozni.

Az eddiginél is nagyobb gondot kell fordítani a kukorica termesztésére. 1965-ben általánossá kell tenni a nagy termőképességű, hibrid-fajták termesztését, széles körben kell alkalmazni a négyzetes fészkes vetést.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK 24. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi II. . .23.folyt./ LI TM

58.§. A zöldségfélék termelését 1965-ben 1960-hoz képest 36-38 százalékkal kell növelni, a nagyüzemi módszerek kialakításának meggyorsításával, a gyorsan növekvő szükségletek kielégítése érdekében. Biztosítani kell, hogy elsősorban a hagyományos zöldségtermelő tájakon az öntözött szántóföldi zöldségterület 1965-ben - 1960-hoz képest - több mint kétszeresére növekedjen. Az összes zöldségtermelésen belül elsősorban a korai és az idényen túli szántóföldi zöldségtermesztést kell előtérbe helyezni.

59.§. A lakosság jobb szőlő- és gyümölcscellátása, valamint a konzervipar és az export növekvő szükségletének kielégítése érdekében nagymértékben kell fejleszteni a szőlő- és gyümölcsstermesztést. Mintegy 70-80 ezer katasztrális hold nagyüzemi szőlőtelepítést - főként rekonstrukciók keretében - kell úgy végrehajtani, hogy közben a szőlő, illetve a borkorona és felvásárlás növekedjen. Kivágásra csak a kiöregedett, erősen hiányos szőlők kerülhetnek.

Mintegy 110 ezer katasztrális holdon új nagyüzemi gyümölcscsőt kell telepíteni, elsősorban kajszai- és őszibarackból, téli almából, meggyből és bogyós gyümölcsökből.

Szőlőt és gyümölcscsőt - az érvényes törvényes rendelkezéseknek megfelelően - olyan területen szabad telepíteni, amelyen szántóföldi művelés gazdaságosan nem folytatható.

60.§. A tervidőszakban fordulatot kell elérni a rét- és legelőgazdálkodás terén. Megfelelő szervezeti intézkedésekkel, a felhasznált szerves és műtrágya mennyiség fokozásával, az öntözés kiterjesztésével el kell érni, hogy a rétek és legelők hozama gyors ütemben növekedjen és biztosítsa a fejlődő állatállomány szilaktakarmány ellátását.

61.§. Az élőfakészlet növelése érdekében elsősorban a mezőgazdasági célokra gazdaságosan nem hasznosítható területeken mintegy 96 ezer hektár új erdőt - ebből 52 ezer hektáron gyorsan növő nyárfaféléket - kell telepíteni. A bruttó fakitermelést 1965-ben 1960-hoz képest 9 százalékkal, ezen belül az iparifa termelést 13 százalékkal kell növelni.

62.§. A termésátlagok növelése érdekében gondoskodni kell a termőtalaj védelméről és fokozni kell a talaj termékenységet. A gépi művelésből adódó lehetőségeket kihasználva, fokozatosan rá kell térni a talaj mélyművelési rendszerre.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖNKIADÁS

BKK25. kiadás 1961. október 14. óra perc

/1961 évi24. . .folyt./ LI TM

A talaj termelékenységének fenntartása és fokozása érdekében az állami és a termelőszövetkezeti gazdaságok szervezzék meg a talaj rendszeres szervesanyag ellátását, gondoskodjanak a háztáji gazdaságban levő szerves-trágya rendszeres felhasználásáról. A szántó-, kert- és szőlőterületeken az egy katasztrális holdra jutó műtrágya legalább 190 kilogrammot érjen el.

Mintegy 800 ezer katasztrális hold gyenge termékenyséű szikes, savanyú és homok-talajt kell megjavítani. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek a szél és víz kártételének megelőzése céljából alkalmazzák a korszerű talajvédő műszereket. A talajvédelem érdekében szükséges nagyobb arányú védelmi munkákat egy-egy területen lehetőség szerint egységes terv alapján és ahol arra szükség van, az érdekelt gazdaságok összefogásával kell megoldani.

63.§. Az öntözésre berendezett területet az 1960. évi 160 ezer katasztrális holdról 1965-ben legalább 460 ezer katasztrális holdra kell növelni. Ezt a feladatot tulnyomóan a már megépült öntözőművek vízkészleteinek jobb kihasználásával, továbbá a helyi vízforrások nagy beruházást nem igénylő hasznosításával kell megoldani. Fokozottabban kell felhasználni öntözőcső felszín alatti vizeket. Az öntözés kiterjesztését elsősorban a takarmánynövények és a zöldségfélék hozamának növelésére kell felhasználni.

Az 1965. évet követő időszak fejlődésének tervszerű előkészítése céljából meg kell kezdeni a második tiszai vízlépcső építését.

A belvízrendezés céljára előirányzott eszközökkel a vízlevezető képesség országos átlagát mintegy 10 százalékkal kell növelni. A kisebb vízfolyások rendezése révén 70 ezer katasztrális hold mezőgazdasági területet kell az árvízkaróktól mentesíteni.

64.§. A mezőgazdasági termelés növelése és minőségének javítása érdekében hatékonyabbá kell tenni a növényvédelmet; el kell érni, hogy 1965-ben mintegy 1.5

/folyt.köv./

/1961 évi II. . . 25. folyt. / Li TM

millió katasztrális hold területen végezzenek vegyszeres gyomirtást.

Határozatos intézkedéseket kell tenni a mezőgazdaság növényvédőszer szükségletének kielégítésére.

65.§. Az alapvető talajmunkákat lényegében teljesen gépesíteni kell. Jelentősen előre kell haladni a kapálás gépesítésében.

Fokozatosan növelni kell - elsősorban a kalászosoknál - a betakarítás gépesítését. 1965-ben a kalászosok 85 százalékát kell géppel aratni. Az állami gazdaságokban gépesíteni kell a szemeskukorica betakarítását is.

A mezőgazdaság számára 37.000 traktort, 5.600 gabonakombájnt, 10.700 traktoros vetőgépet, 26.500 traktorokét, 3.800 silókombájnt, és 18.700 pótkocsit kell juttatni. El kell érni, hogy 1965-ben a mezőgazdaság traktorállománya 61-62 ezer darab /15 lóerős egységben 82-83 ezer/ legyen, a mezőgazdaság szükségleteinek megfelelő összetételben.

A mezőgazdasági munkáknak a legkedvezőbb időben való elvégzése érdekében meg kell szervezni a gépek jobb kihasználását.

b/ Állattenyésztés

66.§. Tovább kell javítani a lakosság hússal, vajjal, tejjel és tojással való ellátását. Ezt az állatállomány kisebb mértékű növelése mellett elsősorban az állomány minőségének javításával, termelőképességének jobb kihasználásával kell megvalósítani.

El kell érni, hogy 1965-ben 1960-hoz képest a vágómarha termelés 8-10, a vágósertés termelés 27-29, a vágóbaromfitermelés 35-37, a tejtermelés 25-27, a tojástermelés 23-25, a gyapjutermelés 53-55, a haltermelés pedig 80-82 százalékkal növekedjen. Az állomány növelése mellett fokozni kell a hozamokat; 1965-ben az egy tehénre jutó tejhozamot az 1960 évi 2.190 literről 2.520 literre, az egy tyukra jutó tojáshozamot 84 darabról 102 darabra és az egy juhra eső gyapjuhozamot 4.18 kilogrammról 4.50 kilogrammra kell emelni a finomgyapju
/folyt.köv./

/1961 évi II. . . 26. folyt. / Li TM

arányának egyidejű növelése mellett.

67.§. El kell terjeszteni a takarmányozás korszerű módszerét, a keveréktakarmány széleskörű felhasználását. 1965-ben az állami gazdaságokban csaknem teljes egészében, a termelőszövetkezeti gazdaságokban legalább felérésben főhárje koncentrátumokkal, ásványi anyagokkal, vitaminokkal és takarmány-kiegészítővel dúsított takarmánykeverék etetéssel kell gondoskodni. 1965-ben legalább 200.000 vagon keveréktakarmányt kell gyártani.

68.§. Biztosítani kell a nagyüzemi állatállomány megfelelő elhelyezését. Az erre a célra rendelkezésre álló eszközöket az állattenyésztés fejlesztésével összhangban egyszerű, takarékos, gazdaságos módon kell felhasználni. Az építkezéseknél továbbra is az egyszerű, olcsó, nagyrészt háziipari szövetkezeti, illetve szövetkezeti építő brigádokkal megvalósítható megoldásra kell törekedni.

A termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban legalább 490 ezer szarvasmarha, 1.8 millió sertés, 786 ezer juh és 8.4 millió baromfi férőhelyet kell felépíteni.

c/ Felvásárlás

69.§. A mezőgazdaság szocialista átszervezésében elért eredményekre és a termelés színvonalának tervezett emelkedésére támaszkodva a lakosság megfellelőbb ellátása, valamint az exportigények kielégítése érdekében a mezőgazdasági termények és termékek felvásárlását 1965-ben 1960-hoz viszonyítva mintegy 55 százalékkal kell emelni. Ennek megfelelően növényi termékekből 62 százalékkal, állati termékekből pedig 45 százalékkal kell többet felvásárolni.

70.§. Felvásárlási rendszerünket a szocialista nagyüzemi viszonyoknak megfelelően tovább kell fejleszteni. A felvásárlás fő formája a tavaszi időszakban a szerződéses

/folyt.köv./

felvásárlás legyen. Továbbra is szerződést kell kötni a háztáji gazdaságok mindazon termékeinek felvásárlására - főleg állati termékekre, gyümölcsfélékre és borra - amelyekből az ártermelés jelentős. A szerződés kötésével és az áru átvételével kapcsolatos munkát egyszerűsíteni kell, gondoskodva a költségek további csökkentéséről.

Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek fokozatosan olyan irányban fejlesszék értékesítési tevékenységüket, hogy jó minőségű, osztályozott, lehetőleg csomagolt termékeket adjanak át a felvásárló kereskedelemlnek.

IV. FEJEZET

A lakosság anyagi helyzete, életkörülményei
A kultúra és a tudomány fejlesztése

a/ A lakosság anyagi helyzete

71.§. A termelés és a nemzeti jövedelem növekedésére alapozva, a második ötéves terv folyamán növelni kell a lakosság fogyasztási alapját, fejleszteni kulturális, egészségügyi és szociális ellátását.

Biztosítani kell a tudományok alkotó továbbfejlesztéséhez szükséges feltételeket.

72.§. A második ötéves terv célkitűzéseinek megvalósításához a keresők számának megközelítően 300.000 fővel való növelésére van szükség. Öt év alatt a nem mezőgazdasági ágazatokban foglalkoztatottak száma mintegy 370.000 fővel emelkedik, míg a mezőgazdaságban dolgozók létszáma legfeljebb 70.000 fővel csökken.

A keresők számának növekedését a dolgozni kívánó nők fokozottabb munkabeállítása, valamint az első ízben munkába lépő fiatalok foglalkoztatása útján kell biztosítani. Komoly gondot kell fordítani a munkába lépő szakképzetlen nők képzésére, betanítására; emelni kell a szalmát tanuló lányok arányát mindazokban a szak-

/folyt.köv./

mákban, amelyeket adottságaik alapján jól el tudnak látni.

73.§. A tervidőszakban 16-17 százalékkal kell emelni a munkások és az alkalmazottak egy főre jutó reáljövedelmét. Ezt elsősorban az átlagbérek növekedése útján kell megvalósítani. A bérek emelését fel kell használni a bérrendszer további tökéletesítésére, a munkatermelékenység növelésének ösztönzésére, a szak-képzettség fokozására.

A mezőgazdasági lakosság reáljövedelme a termelés és termelékenység növelése alapján a bérből élőkével lényegében azonos mértékben, mintegy 16 százalékkal ugy emelkedjék, hogy a közös gazdaságból származó jövedelem a paraszti jövedelem egyre jelentősebb részét alkossa.

74.§. A tervidőszakban tovább kell növelni a Belkereskedelem szerepét a lakosság fogyasztásának kielégítésében. A kiskereskedelmi áruforgalmat legalább 23 százalékkal kell növelni a lakosság igényeinek megfelelő árukból.

Az életkörülményeket javító szolgáltatások körét, terjedelmét és minőségét fokozni kell.

Fejleszteni kell a kereskedelem kulturáltságát, gépi ellátottságát. Folytatni kell a gyorsabb, kényelmesebb kiszolgálást nyújtó és egyúttal kevesebb anyagi eszközt és munkacsoport igénylő eladási formák fejlesztését.

75.§. Tovább kell javítani a lakosság élelmiszerellátását, elsősorban hús- és húsfélékből, tej- és tejtermékekből. Növelni kell a magas tápértékű, állati eredetű, valamint vitaminus élelmiszerek arányát. A tervidőszak folyamán egyre zökkenőmentesebbé kell tenni a cikkekben az ellátást. Lényegesen növelni kell a gyümölcsleveket, konzerveket, mélyhűtött áruk forgalmáhozatalát.

A lakosság növekvő jövedelmét figyelembe véve biztosítani kell, hogy 1960-hoz képest 1965-ben husból 45,2 kilogrammról 53,2 kilogrammra, tejből

/folyt.köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 30. kiadás 1961 október 14 Óra perc

/ 1961. évi II. 29. foly. / Li/Hné

és tejtermékekből /tejre átszítva/ 148,1 literről 200 literre, tojásból 156 darabról 187 darabra, cukorból 26 kilogrammról 30,7 kilogrammra emelkedhesse az egy főre jutó évi fogyasztás.

A közétkeztetés forgalmát öt év alatt legalább 30 százalékkal kell emelni. Fejleszteni kell a közétkeztetés hálózatát, javítani kell az ételek minőségét és széles körben el kell terjeszteni az olcsó vendéglátóipari étkezési formákat. Fokozni kell a korszerűen csomagolt hidegkonyhai és félkészitmények forgalombahozatalát.

76. §. A ruházati cikkek kiskereskedelmi forgalmát öt év alatt legalább 15 százalékkal kell növelni. A kereslet várható alakulásának megfelelően a ruházati forgalomban emelni kell a szintetikus anyagokból készült áruk és a konfekció arányát, a méret és modellválasztásnak egyidejű célszerű bővítése mellett. Növelni kell a divatos, izléses, olcsó áruk, a könnyebb, finomabb minőségű gyapjuszövetek forgalmát.

1965-ben az egy főre jutó fogyasztás pamutszövetből 16 négyzetmétert, gyapju és gyapju típusu szövetből 2,6 négyzetmétert, kötött és hurkolt áruból 0,7 kilogrammot, bőrcipőből 1,8 párt kell eltervezett ellátás alapján.

77. §. Nagymértékben növelni kell a korszerű lakberendezési, műszaki és villamosági, a háztartási és használati cikkek forgalmát. Jelentősen fokozni kell az ellátást a nők háztartási munkáját megkönnyítő műszaki cikkekből.

A kereskedelem öt év alatt mintegy 1 millió kerékpárt, 240 000 motorkerékpárt, 43 000 személyautót, 74 000 pedálkefélt, 215 000 porszívógépet, 128 000 villamos, esetleg gázüzemű hűtőszekrényt, 600 000 mosógépet, 610 000 televíziós készüléket és 13 milliárd forint értékű bútort hozzon forgalomba.

78. §. Megfelelő üzlethálózattal kell ellátni az új lakótelepeket és fejleszteni kell a nagyvárosok munkáslakta

/folyt. köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 31. kiadás 1961 október 14 Óra perc

/1961. évi II., 30. folyt/ Li/Hné

kerültségek kereskedelmi hálózatát, 1965-ig központi beruházásból 1700, saját forrásból pedig mintegy 1000 boltot és vendéglátóipari egységet kell létesíteni.

Az elosztó nagykereskedelem és a zöldség-gyümölcs-felvásárló kereskedelem részére 270 000 négyzetméter új raktárterületet kell átadni.

79. §. Az idegenforgalom és a belföldi szükségletek jobb kiellátása érdekében 1450 szobával kell növelni a szállodai férőhelyek számát, elsősorban a meglévő szállodák bővítése és korszerűsítése után, főként Budapesten és a Balaton mentén. Vidéken legalább hét szállodát kell üzembehelyezni, illetve bővíteni.

b./ Oktatás - népművelés

80. §. Az oktatás és a népművelés fejlesztése az általános és a székely királyi műveltség továbbfejlesztését, a szociálistáborban fellévonásaink további erősítését szolgálja. E célkitűzések megvalósítása érdekében a tervidőszak alatt meg kell kezdeni az oktatási reform végrehajtását.

81. §. Az óvodai férőhelyek számát a tervidőszakban állami beruházásból, illetve társadalmi erőforrások felhasználásával, állami támogatással legalább 28 ezerrel kell növelni. Törekedni kell arra, hogy kizárólag társadalmi erőforrások felhasználásával további mintegy 11-12 ezer férőhely létesüljön. Ezáltal az 1960. évi 29 százalékkal szemben mintegy 42 százaléka óvodai ellátásban részesül.

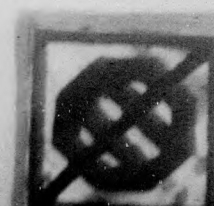
A gyermekotthoni és gyűjteményes pedagógiai hálózat továbbfejlesztése érdekében 4200 gyermekotthoni és 1100 gyűjteményes pedagógiai férőhelyet kell létrehozni.

Be kell fejezni a főtéri gyermekváros, a kőszegi és somogyvári gyűjteményes pedagógiai intézetek építését.

Új gyermekotthont kell építeni Egerben, Miskolcon, Komáromban és új gyűjteményes pedagógiai intézetet Budapesten, Debrecenben.

/folyt. köv./

✓ 1965-ben, az óvodáskorú gyermekek

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 32. kiadás

1961 október 14

Orsi p r e

/1961. évi. II. 31. folyt./ Li /Hné

82. §. A tervidőszakban mintegy 3300 általános iskolai osztálytermet kell építeni /amely kb. 60 százalékát állami beruházásból./

Fejlesztani kell a középiskolai képzést. A nappali tagozatu középiskolai tanulók számát ezért az 1960-61. évi 156 ezer-ről 1965-ig 232 ezerre kell növelni.

Állami erőből öt év alatt 800 középiskolai osztálytermet kell létesíteni.

A tervidőszak végéig állami erőből legalább 1300 középiskolai diákotthoni férőhelyet kell létesíteni.

83. §. A népgazdaság felsőfokú képzésével rendelkező szakember-szükségletének kielégítése érdekében az egyetemeken az első éves hallgatók számát a nappali tagozaton az 1960/61. iskolai-évi 8320 főről az 1966/67. iskolai-évi 9600 főre kell emelni. Ezen belül a mérnökhallgatók számát az 1960/61. évi 2200 főről a tervidőszak végére legalább 3000 főre kell növelni.

Tovább kell építeni a miskolci, a budapesti és a vasvári műszaki egyetemeket. Bővíteni kell a vidéki pedagógiai főiskolák diákotthoni hálózatát.

Tovább kell folytatni a pécsi és a budapesti orvostudományi egyetem, valamint a gödöllői Agrártudományi Egyetem építést. 1965-re bővíteni kell a debreceni és a kaposvári mezőgazdasági akadémiát.

Tovább kell fejleszteni a már megkezdett felsőfokú technikumképzést.

A tervidőszak alatt gondoskodni kell az egyetemi-főiskolai diákotthoni férőhelyek szárnak további gyarapításáról.

84. §. A néprajz és kultúra területén a megyei és járási kulturális intézmények további létesítése és fejlesztése, az általános vidéki kulturális központok megerősítése, továbbfejlesztése feladat. A helyi erőforrások felhasználásával, falusi művelődési otthonok, könyvtárak létesítésével tovább kell szélesíteni a falusi dolgozók művelődési lehetőségeit.

Művelődési házat elsősorban Salgótarjánban, Kunhegyesen, Mezőkövesden, Pécsváradon, Hódmezővásárhelyen, Kiskunménfőcsanak és sportházat Szom-

/folyt.köv./

M T I K Ü L Ö N K I A D Á S

BKK 33. kiadás

1961 október 14

Orsi p r e

/1961. évi. II. 32. folyt./ Li/Hné

bathelyen kell építeni. Korszerűsíteni és bővíteni kell az agri színházat. Megyei könyvtárat kell építeni az ország több városában.

Be kell fejezni az új filmlaboratórium építését. Tatabányán, Turkevény, Ozdon és Gyirigyházán korszerű filmszínházat kell építeni.

85. §. A lakosság általános műveltségének és szakmai képzettségének emelése céljából egyre szélesebb lehetőséget kell biztosítani a különböző általános, középfokú, felsőfokú és szakiskolák, továbbá egyéb szakmai tanfolyamok elvégzésére.

3./ Egészségügy

86. §. Tovább kell javítani a lakosság egészségügyi ellátását. A mezőgazdaság szocialista átalakulása következtében az 1960. évi 8,5 millió főről 1965 év végére mintegy 10 millió főre nő a társadalombiztosításba bevontak száma és ezzel csaknem az ország minden lakosára kiterjed. Ennek megfelelően elsősorban a kórházak és a szakorvosi rendelők hálózatát szükséges fejleszteni.

Fokozni kell a legelterjedtebb népbetegségek elleni küzdelmet és tovább kell csökkenteni a csecsemőhalandóságot.

87. §. A gyógyintézeti ágyak számát a tervidőszakban 7600-8000-ra kell növelni; ezzel a 10.000 lakosra jutó kórházi ágyak száma az 1960. évi 70-ről 1965-ben 76-ra emelkedik. A gyógyintézeti ágyakból mintegy 3000 TBC gyógyítást szolgáló ágy legyen.

Be kell fejezni - többek között - a Borsod megyei egészségügyi központot, a fahégyvárosi, sztálinvárosi, salgótarjáni, méri, komlói, borsodújfalui kórház-építkezését. Pécsött 400 ágyas klinikát, Orosházán, Siczfokon, Kazincbarcikán, Dombóváron, Hódmezővásárhelyen, Ajkán új kórházat, Zalaegerszegén, Gyirigyházán, Pécsött, Tatabányán, Balassagyarmaton, Szekszárdon és Eger-

/folyt.köv./

BKK 34. kiadás 1961 október 14. óra perc

/1961. évi II. 33. folyt/ Li/Hné

lányban TBC gyógyintézetet, Budapest XVI. és XXII. kerületében, Szombathelyen, továbbá több járási székhelyen új rendelőintézetet kell építeni.

Az egészségügyi létszám növelésével, a betegek gyógyszer- és élelmiszerellátásának növelésével magasabb színvonalra kell emelni az egészségügyi intézményekben a betegápolást.

Az orvosi körzetek számát mintegy 400-zal kell növelni, ezen belül a nagyobb városokban folytatni kell a gyermekszakorvosi körzetek kialakítását.

88. §. A munkaesettségügy terén az ipari és mezőgazdasági munkaesettségügyi intézmények megalapozását kell előtérbe helyezni.

Nagy gondot kell fordítani arra, hogy egyes, egészség-re ártalmas munkaterületeken - a hő- és hidegvízrel, fertőző- és sugárterheléssel járó munkakörökben - fejlesztés technikai és technológiai alkalmazásával egészségesebb munkafeltételeket teremtsünk. Ezekben a területeken a bérék csökkentése nélkül tovább kell folytatni a hároméves tervben megkezdett munkaidőcsökkentést, a 36-42 órás munkahétre való áttérést.

d./ Lakásépítés - Kommunális ellátás

89. §. A tervezési időszak alatt 250 000 lakást kell építeni. A lakások 35-40 százaléka állami beruházásból kell megvalósítani, 60-65 százaléka pedig a lakosság egyéni építkezéseinek keretében be-
lül kell lehetőséget biztosítani, tovább kell fejleszteni a szövetkezeti lakásépítést. Az állami beruházásból megvalósuló lakásokat átlagosan 48 négyzetméteres alapterülettel, 60 százalékos központi fűtéssel ellátva kell építeni. A lakást építeni kívánók részére biztosítani kell a megfelelő állami támogatást, elsősorban a borból és fizetésből élő dolgozók lakáshelyzetének megjavítása érdekében.

Az állami tulajdonban levő lakóépületek és lakások karbantartására és felújítására az 1960. évi 1,3 milliárd

/folyt.köv./

BKK 35. kiadás 1961 október 14. óra perc

/1961. évi II. 34. folyt/ Li/Hné

forinttal szemben 1955-ben 1,7 milliárd forintot kell fordítani.

90. §. Tovább kell fejleszteni - elsősorban a városokban - a víz- és csatorna-közműveket. Be kell fejezni többek között az érdi, békéscsabai, nyíregyházi, hajduszaszoboszlói vízműveket, továbbá a salgóterényi, hódmezővásárhelyi, hajduszaszoboszlói csatornázásokat. Meg kell kezdeni Szentes, Ósóngrád, Szolnok, Győr, Veszprém és több más fontos település víz- és csatorna-közművének bővítését.

A tervezési időszak alatt 60 000 új háztartási gázfogyasztó bekapcsolását kell lehetővé tenni. Be kell fejezni a falvak villamosítását.

91. §. A helyi közlekedés színvonalát elsősorban az autóbusz-hálózat fejlesztésével kell javítani mind Budapesten, mind a vidéki városokban. E mellett növelni és korszerűsíteni kell a fővárosi villamosvasut kocsialományát.

A tervezési időszakra be kell fejezni a budapesti volt Erzsébet-híd újráépítését.

e./ A tudományok fejlesztése

92. §. A tudományos kutatás feladata, hogy segítséget nyújtson a szocialista építőmunka anyagi és ideológiai megvalósulásához. A tudományos kutatómunkát - mind az alapkutatókat, mind pedig az alkalmazott kutatókat - a szocialista té-
boron belüli nemzetközi munkamegosztás előnyeire és lehetőségeire támaszkodva, a távlati tudományos kutatási terv célkitűzése szerint kell fejleszteni.

Ezennek megfelelően a tudományos kutatási munkában előtérbe kell helyezni a természettudományok és a műszaki tudományok azon területeinek kutatását, amelyek a népgazdaság távlati célkitűzéseinek megvalósítását segítik és kellő figyelmet kell fordítani az olyan kutatásokra is, amelyek népgazdasági kihatásai csak később jelentkezőknek.

/folyt.köv./

MTI KÜLÖN KIADÁS

BKK 36. kiadás

1961. október 14.

óra perc

/1961. évi II. 36. folyt./ Li/Uné

Tovább kell fejleszteni a marxista-leninista társadalmi tudományokat, mert nélkülük a szocializmus építésének bonyolult feladatai nem valósíthatók meg.

V. FEJEZET

A népgazdaság fejlesztésének anyagi, pénzügyi megvalósítása

93. §. A második öt éves terv időszakában 180 milliárd forint állami és szövetkezeti beruházást kell megvalósítani. Ennek 46-48 százalékát az ipar fejlesztésére, 17-19 százalékát pedig az állami és a szövetkezeti mezőgazdaság fejlesztésére kell fordítani. Ezen túlmenően ösztönözni kell arra, hogy közszélesítési alapról és a lakosság megtakarításából, különösképpen a kulturális létesítmények építése és az egyéni lakásépítkezés fokozódjék.

A kitűzött célok megvalósítását a beruházások növekvő hatékonysága mellett kell elérni. A beruházási tervekben a leggazdaságosabb megoldásokat kell előírni, hasznosítani kell a beruházási költségek csökkentésére a modern technika előnyeit. A termelő célu beruházásoknak jelentősen emelniük kell a munka termelékenységét és a termelés műszaki színvonalát, megfelelően csökkentve a termékgyártáshoz jutó önköltséget.

94. §. Az iparban és az építőiparban a termelési költségek színvonalát mintegy 10 százalékkal, az állami mezőgazdaságban 7 százalékkal, a közlekedésben 10 százalékkal kell csökkenteni.

Az állami kiadásokat nemcsak a gazdaság, hanem az államigazgatás terén is a legnagyobbfokú takarékossággal kell előírni.

95. §. A népgazdaság fejlődése megköveteli, hogy állandóan szilárdítsuk az ország nemzetközi fizetési helyzetét. A termelés átlagos növekedése üteménél nagyobb mértékben kell növelni az exportképes áruk termelését.

/folyt. köv./

BKK 37. kiadás

1961. október 14.

óra perc

/1961. évi II. 36. folyt./ Li/J

Javítani kell az árukivitel gazdaságosságát. Az árubehozatal csak olyan mértékben irányozható elő, amilyen mértékben a kivitel és egyéb nemzetközi fizetési kötelezettségeink pontos teljesítése, továbbá a tervszerű hitelpolitika erre lehetőséget nyújt.

A nemzetközi árucsera fontossága a tervidőszakban tovább növekszik. A külkereskedelem dolgozói szervezett piszkutatással és megvalósított érpolitikával segítsék elő a forgalom lehetőleg nagyobb bonyolítását.

96. §. A népgazdaság számára fontos termékek-ből megfelelő tartalékokat kell képezni, ugyancsak meg kell akadályozni az anyagok, félkész termékek, alkatrészek szükségtelen felhasználódását.

VI. fejezet

Zárórendelkezések

97. §. A magyar népgazdaság fejlődésének az 1961-65. évre az a törvényben foglalt második öt éves népgazdaságfejlesztési terv szab irányt.

A Kormány, a különféle állami irányító szervek és a vállalatok vezetői kötelesek a népgazdaságot és az egyes gazdálkodó egységeket úgy irányítani, hogy az a törvényben előírt célkitűzések minél hatékonyabban valósuljanak meg. Legyenek tekintettel arra, hogy a törvényben foglalt célkitűzések megvalósulása a szocializmus építő munkások, parasztok, értelmiségiek gazdag tapasztalatain, szorgalmán, alkotó kezdeményezésén nyugszik. E tapasztalatokat és kezdeményező kö széséget köteleességük felkarolni, előmozdítani.

98. §. A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy a második öt éves tervidőszak éves népgazdasági terveit, valamint az egyes minisztériumok /országos hatáskörű szervek/ és a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanácsok tervfeladatait határozattal megállapítsa.

/folyt. köv./

./.

BTK 38. kiadás 1961. október 14. óra: 1 perc

/1961. évi II. 37. folyt./ Li/J

A Kormány az ötéves terv egyes előírnyzatait az egyes tervekben a fő feladatok és célkitűzések hatékonyabb megvalósítása érdekében a szükséghez mérten alakította.

99. §. A törvény kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1961. évi január hó 1. napjától kezdődően kell alkalmazni.

x x x

A második ötéves terv megvalósítása a szocialista építés útján újabb megoldásokra vezeti népünket.

Az Országgyűlés, elfogadva és törvényerőre emelve további előrelépésünk a egyszerű programját, felhívással fordul a munkásosztályhoz, a parasztsághoz, az értelmiséghez, szocialista házáink minden polgárához: Eradjuk képességeik és tudásuk legjavát adva, segítsék elő nagy nemzeti céljainkat - az ország további felvirágoztatását, a béke biztosítását, népünk jólétének növelését - magában foglaló második ötéves tervünk maradéktalan megvalósítását!

Bobi István s.k. Kiss Károly s.k.
a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a Népköztársaság Elnöki Tanácsának titkára

/MTI/

bb 1. Kiadja a Magyar Tájékoztató Társaság, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

ke szb 1961. október 15.

a meteorológiai intézet jelentése október 15-én, vasárnap estben:

a szeptemberi idő tovább tart

a brit szigeteken, a skandináv felszigeten, a szovjetunió európai területének legnagyobb részén, valamint közép-európa keleti vidékein szöles, felhős, esős az idő. európa többi részén tovább tart a száraz, őszi időjárás. hazánkban szombaton felhőfelvonulások voltak. az ország északkeleti részében néhány helyen jelentéktelen mennyiségű eső hullott. az északkeleti határszélen 0-1, máshol 2-7 óráig keresztül sütött a nap. a hőmérséklet napközben általában 13-17, a déli határszélen egy-két helyen 18 fokig emelkedett. hajnalban a levegő lehűlésében elég nagy eltérések mutatkoztak. voltak helyek, ahol 0, más-nol azonban csak 9 fokig hűlt le a levegő, a békéscsaba-miskolc vonaltól nyugatra néhány helyen 0, mínusz 2 fokig terjedő talajmenti fagyokat is észleltek.

vasárnap délelőtt 10 órákor a hőmérséklet 12-14 fok között volt. budapestten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 12.6 volt, a sok évi átlagnál 0.7 fokkal magasabb. ma 13 órákor budapestten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 millimeter, alig változik.

várható időjárás hétfő estig: kevés felhő, eső nélkül. több óráos napsütés. a reggeli órákban néhány helyen ködképződés. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb hőmérséklet 2-6 fok között, helyenként gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap holnap 14-17 fok között. /mti/

--

14.30

- 1 -

Mag